

BIEDRĪBAS „GAUJAS PARTNERĪBA” STRATĒGIJAS 2009. – 2013. GADAM IEVIEŠANAS IZVĒRTĒJUMS

ĪTEKMES UZ VIETĒJĀS RĪCĪBAS GRUPAS DARBĪBAS TERITORIJAS ATTĪSTĪBU
NOTEIKŠANA UN PRIEKŠLIKUMU SAGATAVOŠANA TURPMĀKAI DARBĪBAI

2015

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

SATURS

levads.....	4
1. Biedrības „Gaujas Partnerība” vispārīgs raksturojums.....	7
1.1 Biedrības raksturojums	7
1.2 Biedrības „Gaujas Partnerība” attīstības stratēģija 2009. – 2013. gadam (aktualizēta 2014. gadā)	7
2. Biedrības „Gaujas Partnerība” vietējās darbības teritorijas pašreizējās situācijas raksturojums .	9
3. SVID analīzes aktualizācija un izvērtējums	22
4. Attīstības stratēģijas ieviešanas gaita no administratīvā viedokļa	24
4.1 Projektu pieteikumu konkursu organizēšanas kvalitātes novērtējums	24
4.2 Biedrības padomes un valdes darbības efektivitātes novērtējums	28
4.3 Biedrības komunikācijas veidi, informatīvie materiāli un atpazīstamība	30
4.4 Biedrības administratīvās kapacitātes izvērtējums	32
5. Ieviesto un ieviešanā esošo projektu, kuri finansēti Attīstības stratēģijas ietvaros novērtējums	35
6. Biedrībā apstiprināto projektu neieviešanas iemesli un projektu iesniedzēju zemā aktivitāte atsevišķās rīcībās.....	51
7. Attīstības stratēģijas kvantitatīvo un rezultātīvo rādītāju novērtējums	54
8. Biedrības „Gaujas Partnerība” darbības teritorijas attīstības iespējas	62
9. Secinājumi un priekšlikumi	67
9.1 Būtiskākie secinājumi par Attīstības stratēģijas īstenošanu un ietekmi uz vietējās teritorijas attīstību	67
9.2 Administratīvās un pārvaldības kapacitātes nodrošināšana	67
9.3 Nākotnē ieviešamo aktivitāšu/rīcību definēšana	68
Pielikumi	70
1. PIELIKUMS Darba grupu SVID analīze	71
2. PIELIKUMS ELFLA projekti.....	72
3. PIELIKUMS EZF projekti.....	74
4. PIELIKUMS Mērķgrupu projektu novērtējums	75
5. PIELIKUMS Mērķgrupu novērtējums pa projektiem $\geq 50\%$	78
6. PIELIKUMS Aptaujāto Ādažu novada ciemu iedzīvotāju dažādu jomu kvalitātes novērtējums.....	80

ATTĒLU UN TABULU SARAKSTS

ATTĒLS:1	Zemes sadalījums pēc zemes lietošanas veida 2014. gada sākumā	9
ATTĒLS:2	Izsniegto būvatļauju un pieņemto būvju ekspluatācijā skaits no 2010. – 2013. gadam	10
ATTĒLS:3	Iedzīvotāju skaits no 2009. līdz 2014. gadam	11
ATTĒLS:4	Dzimušo un mirušo skaits no 2009. līdz 2014. gadam	11
ATTĒLS:5	Iedzīvotāju dzimumstruktūra 2009. – 2014. gadam	12
ATTĒLS:6	Etniskais sadalījums 2014. gada sākumā	12
ATTĒLS:7	Iedzīvotāju skaits lielākajos ciemos	13
ATTĒLS:8	Bezdarba līmenis no 2009. – 2014. gadam.	15
ATTĒLS:9	Ārvalstu tiešo investīciju ieguldījumu kopsumma (EUR, UR)	15
ATTĒLS:10	ES fondu (ELGF, ELFLA, EZF) projektu finansējuma summa uz 1000 iedz. (EUR, RAIM apr.)	15
ATTĒLS:11	ES fondu (ERAF, ESF, KF) projektu finansējuma summa uz 1000 iedz. (EUR, RAIM apr.)	16
ATTĒLS:12	Lauku attīstības programmas ietvaros iesniegtie projekti	25
ATTĒLS:13	Lauku attīstības programmas ietvaros iesniegto projektu punktu sadalījums	26
ATTĒLS:14	Rīcības programmas ietvaros iesniegtie projekti	26
ATTĒLS:15	Rīcības programmas ietvaros iesniegto projektu punktu sadalījums	26
ATTĒLS:16	Izmantotie informācijas avoti, lai uzzinātu par iespēju izstrādāt un realizēt projektu	27
ATTĒLS:17	Ādažu novada ieguvumi biedrības darbības laikā	30
ATTĒLS:18	No kādiem saziņas līdzekļiem aptaujas dalībnieki ir dzirdējuši par biedrību "Gaujas Partnerība" 32	
ATTĒLS:19	No kādām publikācijām Ādažu novada iedzīvotāji uzzinājuši par biedrību „Gaujas Partnerība” ...32	
ATTĒLS:20	Lauku attīstības programmas ietvaros apgūtā finansējuma (EUR) teritoriālais sadalījums	35
ATTĒLS:21	Rīcības programmas ietvaros apgūtā finansējuma (EUR) teritoriālais sadalījums	36
ATTĒLS:22	Jomas, kuras būtu jāattīsta Ādažu novadā (Pašvaldības/valsts iestāžu respondentu atbilžu skaits).	47
ATTĒLS:23	Jomas, kuras būtu jāattīsta Ādažu novadā (uzņēmējdarbības respondentu atbilžu skaits)	47
ATTĒLS:24	Jomas, kuras būtu jāattīsta Ādažu novadā (iedzīvotāju respondentu atbilžu skaits)	48
ATTĒLS:25	Noraidītie un neīstenotie projekti pa kārtām Lauku attīstības programmas ietvaros	51
ATTĒLS:26	Noraidītie un neīstenotie projekti pa kārtām Rīcības programmas ietvaros	51
ATTĒLS:27	1.1. rīcības ietvaros sekmēto rezultātīvo rādītāju sasniegšana pēc LEADER aptaujāto projektu realizētāju viedokļa	58
ATTĒLS:28	2.1. Rīcības ietvaros sekmēto rezultātīvo rādītāju sasniegšana pēc LEADER aptaujāto projektu realizētāju viedokļa	59
ATTĒLS:29	3.4. Rīcības ietvaros sekmēto rezultātīvo rādītāju sasniegšana pēc LEADER aptaujāto projektu realizētāju viedokļa	60
TABULA:1	Nozaru uzņēmumu skaits sakārtojumā pēc nozares uzņēmumu kopējā apgrozījuma 2013. gadā ...13	
TABULA:2	Centralizēti inženiertehniskie tīkli	17
TABULA:3	Sociālā dienesta mērķauditorija un personu skaits	17
TABULA:4	SVID analīze Attīstības stratēģijā	22
TABULA:5	Apgūtais publiskais finansējums EUR, pēc iesniedzēja	37
TABULA:6	Lauku attīstības programmas projektu novērtējums	37
TABULA:7	Rīcības programmas projektu novērtējums	42
TABULA:8	Saskaņotība ar Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013. – 2037. gadam	49
TABULA:9	Saskaņotība ar Ādažu novada attīstības programmu 2011. – 2017. gadam	49

SAĪSINĀJUMI

ELFLA - Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai

ELGF - Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds

ERAF - Eiropas Reģionālās attīstības fonds

ES - Eiropas Savienība

ESF - Eiropas Sociālais fons

EUR - Euro

EZF - Eiropas Zivsaimniecības fonds

ha - hektārs

KF - Kohēzijas fonds

km - kilometrs

km² - kvadrātkilometrs

kV - kilovolti

LAD - Lauku atbalsta dienests

LEADER - „saikne starp lauku attīstības darbībām” (saīsinājums no franču valodas „Liaison entre actions de développement rural”)

LR - Latvijas Republika

NVO - nevalstiskās organizācijas

RAIM - Reģionālās attīstības indikatoru modelis

SIA - sabiedrība ar ierobežotu atbildību

skat. - skatīt

t.sk. - tai skaitā

u.c. - un citi

u.tml. - un tamlīdzīgi

UR - Uzņēmumu reģistrs

VUGD - Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

% - procents

IEVADS

SIA „Plānošanas darbnīca” sadarbībā ar biedrību „Gaujas Partnerība” veica pētījumu „Biedrības “Gaujas Partnerība” stratēģijas ieviešanas izvērtējums, ietekmes uz vietējās rīcības grupas darbības teritorijas attīstību noteikšana un priekšlikumu sagatavošana turpmākai darbībai”.

Pētījuma mērķis: veikt izvērtējumu par biedrības “Gaujas Partnerība” vietējās attīstības stratēģijas 2009.-2013.gadam (turpmāk Attīstības stratēģija) ieviešanas gaitu (tai skaitā biedrības darbības izvērtējums) un pienesumu biedrības darbības teritorijas attīstībai, kā arī definēt turpmākos darbības virzienus 2014.-2020.gada plānošanas periodā.

Izvērtēt vietējās attīstības stratēģijā izvirzīto prioritāšu mērķu sasniegšanu, stratēģijas īstenošanas gaitā gūto pievienoto vērtību un efektivitāti, kā arī to, cik lielā mērā ar vietējās attīstības stratēģijas īstenošanu ir apmierinātas vietējās vajadzības, izmantots vietējais potenciāls un atrasti inovatīvi risinājumi, un kādi uzlabojumi būtu veicami, lai uzlabotu vietējās rīcības grupas darbību un nodrošinātu kvalitatīvas jaunās vietējās attīstības stratēģijas sagatavošanu.

Pētījuma uzdevumi:

- apkopot esošajā Attīstības stratēģijā iekļauto statistisko informāciju, veikt novērtējumu par izmaiņām rādītājos;
- izvērtēt Attīstības stratēģijas ieviešanas gaitu no administratīvā viedokļa;
- izvērtēt ieviestos vai ieviešanā esošos projektus, kas finansēti Attīstības stratēģijas ietvaros;
- izvērtēt biedrībā apstiprināto projektu neieviešanas iemeslus un projektu iesniedzēju zemo aktivitāti atsevišķās rīcībās;
- izvērtēt Attīstības stratēģijas rezultatīvo radītāju sasniegšanu visā stratēģijas ieviešanas periodā;
- izvērtēt biedrības darbības teritorijas attīstības iespējas;
- sagatavot secinājumus par esošās Attīstības stratēģijas īstenošanu, kā arī ieteikumus un priekšlikumus biedrības turpmākai darbībai un nākamās attīstības stratēģijas sagatavošanai.

Pētījumā izmantoti dati, apkopota informācija un sniegti priekšlikumi par situāciju laika periodā no 2011.gada marta sākuma līdz 2015.gada marta sākumam.

Lai veiktu Attīstības stratēģijas ieviešanas izvērtējumu, novērtētu ietekmes uz vietējās rīcības grupas darbības teritorijas attīstību un sagatavotu priekšlikumu turpmākai darbībai, pētījuma ietvaros tika veiktas vairākas aptaujas un organizētas trīs darba grupas.

Pētījuma ietvaros veiktās aptaujas:

- Ādažu novada iedzīvotāju aptauja (rīkota no 05.12.2014. līdz 15.01.2015., aptaujā piedalījās 76 respondenti);
- biedrības "Gaujas Partnerība" darbības efektivitātes novērtēšanas aptauja (rīkota no 05.12.2014. līdz 30.12.2014., aptaujā piedalījās 9 respondenti);
- biedrības "Gaujas Partnerība" padomes un valdes darbības efektivitātes novērtējuma aptauja (rīkota no 27.01.2015. līdz 04.02.2015., aptaujā piedalījās 5 respondenti);
- biedrības "Gaujas Partnerība" apstiprināto projektu neieviešanas novērtējuma aptauja (no 10.02.2015. līdz 16.02.2015., aptaujā piedalījās 11 respondenti);
- turpināta biedrības „Gaujas Partnerība” realizēto un realizācijas procesā esošo projektu iesniedzēju aptauja „Jautājumi par LEADER projektu īstenošanu biedrības “Gaujas Partnerība” teritorijā” (no 16.01.2015. līdz 23.01.2015., aptaujāti tika 12 respondenti).

Tika organizētas trīs darba grupas, uz kurām tika aicināti Ādažu novada pašvaldības iestāžu darbinieki, uzņēmēji un nevalstisko organizāciju pārstāvji un iedzīvotāji. Darba grupās kopumā piedalījās 22 dalībnieki.

Pētījuma ietvaros organizētās darba grupas:

- 2014.gada 10.decembrī, darba grupa pašvaldības un to iestāžu pārstāvjiem;
- 2015.gada 27.janvārī uzņēmēju darba grupa;
- 2015.gada 4.februārī nevalstisko organizāciju/iedzīvotāju darba grupa.

1. BIEDRĪBAS „GAUJAS PARTNERĪBA” VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS

1.1 BIEDRĪBAS RAKSTUROJUMS

Vietējā rīcības grupa¹, biedrība „Gaujas Partnerība” tika dibināta 2009. gadā. Biedrība izveidota, lai veicinātu un līdzsvarotu Ādažu novada teritorijas attīstību, kā arī palīdzētu iedzīvotājiem laukos pašiem uzlabot savu dzīves kvalitāti un labklājību.

Biedrībā darbojas 16 biedri² no dažādām iedzīvotāju pārstāvētajām grupām – pašvaldības darbinieks, biedrību, zemnieku saimniecību un uzņēmumu pārstāvji, kā arī vairākas privātpersonas.

Biedrības „Gaujas Partnerība” valdē ir divi valdes locekļi (uz 15.02.2014.), biedrības padomē ietilpst padomes priekšsēdētājs un astoņi padomes locekļi (uz 12.02.2014.).

BIEDRĪBAS „GAUJAS PARTNERĪBA” MĒRĶI:

- veicināt un atbalstīt sabiedrības iesaistīšanos lauku teritorijas attīstībā;
- izstrādāt un realizēt stratēģiju ilgtspējīgai lauku attīstībai, izmantojot sabiedrības līdzdalības principus;
- attīstīt sadarbību ar valsts, pašvaldību un nevalstiskajām organizācijām, uzņēmumiem un citām institūcijām Latvijā un ārvalstīs, veicinot “Gaujas Partnerības” teritorijas attīstību;
- veicināt kopienu sadarbības tīkla veidošanos;
- koordinēt un piesaistīt finansiālos, materiālos, intelektuālos un cita veida resursus Partnerības mērķu sasniegšanai;
- pārstāvēt lauku iedzīvotāju intereses nacionālā un starptautiskā līmenī.

1.2 BIEDRĪBAS „GAUJAS PARTNERĪBA” ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2009. – 2013. GADAM (AKTUALIZĒTA 2014. GADĀ)

Biedrības aktivitātes tiek balstītas uz biedrības „Gaujas Partnerība” Attīstības stratēģijas 2009. – 2013. gadam (aktualizēta 2014. gadā) (turpmāk Attīstības stratēģija) īstenošanu. Attīstības stratēģija tika izstrādāta un tiek realizēta iesaistot iedzīvotājus un viņu dažādo interešu pārstāvjus.

Izstrādājot Attīstības stratēģiju, biedrība definējusi **ĀDAŽU NOVADA REDZĒJUMU** pēc pieciem gadiem:

- sakopta vide;
- aktīva un atsaucīga sabiedrība;
- daudzveidīgas brīvā laika pavadīšanas un tūrisma iespējas;
- attīstīta kultūras un sporta dzīve;
- uzņēmējdarbībai labvēlīga vide;
- sekmēta un turpināta jaunu darba vietu radīšana.

Pamatojoties uz esošās situācijas, stipro, vājo pušu, iespēju un draudu, kā arī nedefinēto galveno problēmu izvērtējumu, tiek noteiktas **TRĪS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS PRIORITĀTES UN ASTOŅAS RĪCĪBAS**.

1. prioritāte - Iedzīvotāju apmācība un sabiedrisko aktivitāšu attīstība.

1.1. rīcība - Atbalsts iedzīvotāju apmācībai, izglītošanai un jaunu iemaņu iegūšanai, kā arī kultūrizglītības apgūšanai nepieciešamo materiālo resursu pieejamībai visiem cilvēkiem neatkarīgi no tā, kādas ir viņu spējas, vajadzības un sociālais, fiziskais, garīgais stāvoklis.

2. prioritāte - Dzīves vides uzlabošana un attīstība.

2.1. rīcība - Sporta, kultūras, izglītojošo, atpūtas un citu brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu un īstenošanas vietu attīstība, izveide un labiekārtošana, to pieejamības un informācijas

¹Vietējā rīcības grupa (partnerība) ir vietējo organizāciju un lauku iedzīvotāju apvienība, kas darbojas noteiktā lauku teritorijā ar iedzīvotāju skaitu robežās no 5 līdz 65 tūkstoši, pārstāv šīs teritorijas iedzīvotāju intereses un rūpējas par lauku attīstības jautājumiem vietējā līmenī (LAD).

²Biedru skaits uz 22.09.2014., www.gaujaspartneriba.lv

nodrošināšana, t.sk., nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšana, teritorijas labiekārtošana un visu iedzīvotāju grupu iesaistīšana tajās, (arī starptautiskā mērogā), dabas resursu saglabāšana, sakopšana un aizsardzība.

3. prioritāte - Uzņēmējdarbības un individuālās nodarbinātības attīstība.

3.1. rīcība - Atbalsts nodarbinātības, t.sk., sociāli mazaizsargātām iedzīvotāju grupām, un mikrouzņēmējdarbības veicināšanai un pakalpojumu dažādošanai.

3.2. rīcība - Tūrisma pakalpojumu un pakalpojumu zivsaimniecībai dažādošana vai pielāgošana personām ar funkcionāliem traucējumiem.

3.3. rīcība - Uzņēmējdarbības, t.sk., individuālās nodarbinātības, attīstīšanai nepieciešamās infrastruktūras izveide un materiāltehniskās bāzes nodrošināšana.

3.4. rīcība - Atbalsts lauksaimniecības produktu ražošanai un pirmapstrādei, kā arī ilggadīgo auglīkopības kultūraugu stādu iegāde, stādījumu balstu sistēmu, žogu, žogu balstu iegāde, uzstādīšana un stādījumu ierīkošana.

3.5. rīcība - Atbalsts lauksaimniecības produktu pārstrādei un pirmapstrādei mājas apstākļos.

Vietējā attīstības stratēģijā tiek ietverti divi rīcības plāni un attīstības stratēģijas īstenošanas procedūra.

2. BIEDRĪBAS „GAUJAS PARTNERĪBA” VIETĒJĀS DARBĪBAS TERITORIJAS PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

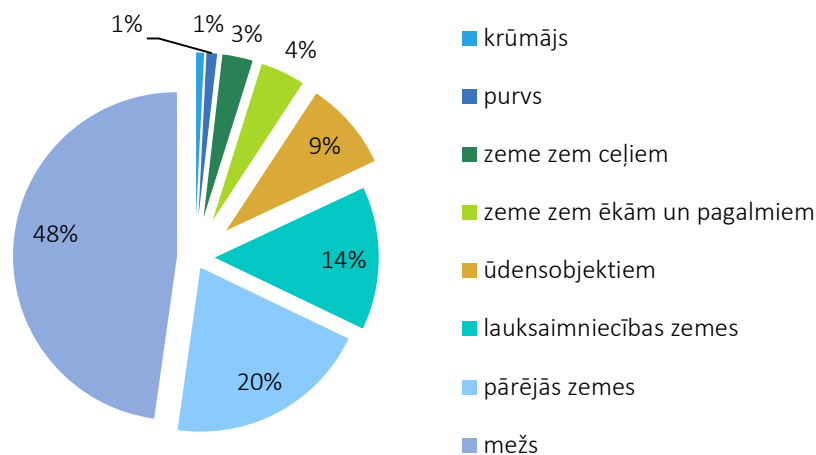
ĢEOGRĀFISKAIS NOVIOJUMS

Biedrības „Gaujas Partnerība” darbības teritorija ir Ādažu novads (platība 162,53 km²)³. Ģeogrāfiski novads atrodas ziemeļaustrumos no valsts galvaspilsētas Rīgas (25 km attālumā). Novads robežojas ar Garkalnes, Carnikavas, Inčukalna, Sējas un Saulkrastu novadiem.

ZEMES LIETOŠANAS VEIDI

Ādažu novadā pēc zemes izmantošanas veida dominē meža zemes. 2014. gada sākumā meža zemes aizņem 48% no novada teritorijas, jeb 7773,4 ha. Lauksaimniecības zemes aizņem 14%, zemes zem ūdensobjektiem 9%, zemes zem ēkām un pagalmiem 4%, zemes zem ceļiem 3%, purvi 1% un krūmāji 1%, bet pārējās zemes aizņem 20% novada teritorijas (ATTĒLS:2).⁴

Ievērojamu daļu novada teritorijas aizņem Ādažu poligons, kurš tiek izmantots valsts aizsardzības vajadzībām.

ATTĒLS:1 ZEMES SADALĪJUMS PĒC ZEMES LIETOŠANAS VEIDA 2014. GADA SĀKUMĀ

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS

Ādažu novada teritorijā iekļaujas aizsargājamo ainavu apvidus „Ādaži”, dabas liegumi „Lielā Baltezera salas” un „Lieluikas un Mazuikas ezers”.

Aizsargājamo ainavu apvidus „Ādaži” atrodas gan Ādažu novadā, gan Sējas novadā, tā kopējā platība ir 10150 ha, kā aizsargājamā teritorija izveidots kopš 2004. gada. Apvidū sastopami reti biotopi, kuri veidojušies militāro mācību darbības rezultātā, virsāji un reti apauguši vai klaji smiltāji, ezeri ar oligotrofām līdz mezotrofām augu sabiedrībām, mitri zālāji un aizsargājamas augu un dzīvnieku sugas. Aizsargājamai teritorijai ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns no 2008. līdz 2018. gadam, bet nav izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Dabas liegums „Lieluikas un Mazuikas ezers” ietilpst aizsargājamo ainavu apvidus „Ādaži” teritorijā. Teritorija aizsardzībā ir kopš 1999. gada, tās platība ir 192 ha un tā ir Natura 2000 teritorija. Ezeri ir nozīmīgi reto oligotrofo augu sugu un biotopu saglabāšanas vieta. Dabas lieguma teritorijā atrašanās ir ierobežota, tā ir jāsaskaņo ar Nacionālo bruņoto spēku Ādažu poligona administrāciju. Mazuikas ezers ir ierobežots ar žogu un nav pieejams atpūtniekiem, bet atrašanās pie Lieluikas ezera ir jāsaskaņo, kā arī ezera krastā aizliegts kurināt ugunsurus un celt teltis, atrasties mehāniskiem transportlīdzekļiem un vest suņus bez pavadas. Dabas liegumam ir izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

³RAIM, Reģionālās attīstības indikators modulis, <http://raim.gov.lv/>, 06.11.2014.

⁴Valsts zemes dienests, Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2014. gada 1. janvāri, <http://www.vzd.gov.lv>

Dabas liegums „Lielā Baltežera salas” atrodas Ādažu un Garkalnes novados. Dabas liegums dibināts 1977. gadā, kopā aizņem 20 ha lielu platību un ir Natura 2000 teritorija. Dabas lieguma teritorijas raksturo uz salām augoši, maz ietekmēti meži - priežu, platlapju un melnalkšņu meži, kā arī sastopamas nozīmīgas sugas - gada staipeknis, Baltijas dzegužpirkstīte, marmora rožvabole, niedru lija, u.c.⁵ Dabas liegumam ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns, bet nav izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.⁶

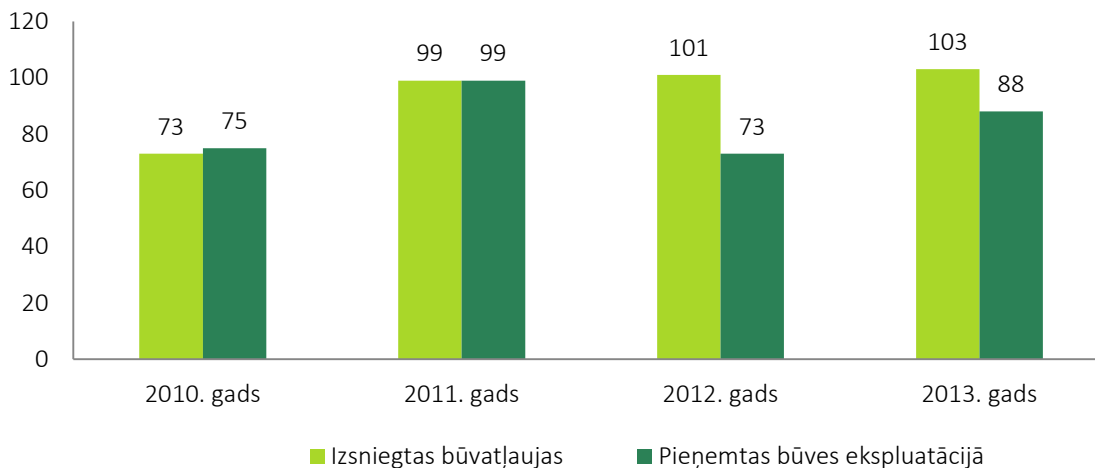
VIRSZEMES ŪDENS RESURSI

Ādažu novadā ir liels skaits ezeru un tam cauri tek Latvijas garākā upe – Gauja. Gaujai tekot pa smilšainu grunti un metot līkumus veidojušās vecupes un attekas. Lielākie ezeri novadā ir Lielais Baltežers (597,5 ha), Dūņezers (274,1 ha), Mazais Baltežers (198,7 ha), Lilastes ezers (183,6 ha), Lieluikas ezers (25 ha), Kadagas ezers (25 ha), Mazuikas ezers (19,3 ha) un Ataru ezers (14,0 ha).⁷

APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

Apdzīvojuma struktūru novadā veido viens pagasts ar 12 ciemiem, lielākie no tiem ir Ādaži, Kadaga, Baltežers, Garkalne un Alderi. Kā novada nozīmes centrs noteikts Ādažu ciems, vietējās nozīmes centri – Kadaga, Garkalne, Alderi un Baltežers, bet kā lauku apdzīvojuma centri noteikti Stapriņi, Atari, Birznieki, Eimuri, Iļķene, Divezeri un Āņi. Katram ciemam pēc tā attīstības centra līmeņa, tiek noteikts esošo un perspektīvo pakalpojumu apjoms, tas noteikts pēc ciema ekonomiskā attīstības līmeņa, infrastruktūras, iedzīvotāju skaita un sasniedzamības.⁸

Pēc 2011. gada Tautas skaitīšanas datiem Ādažu novadā no aptaujātajiem 10 003 iedzīvotājiem, 39% dzīvoja individuālajās mājās, 56% daudzdzīvokļu mājās, 2% dvīņu mājās, 0,7% divu dzīvokļu mājās, 0,3% rindu mājās, bet 1,2% nav norādījuši mājokli.⁹ Kopš 2010. gada novadā pieaudzis izsniegto būvatļauju skaits ēku būvniecībai, bet ekspluatācijā pieņemto būvju skaits pēdējos gados bijis svārstīgs (ATTĒLS:2).

ATTĒLS:2 IZSNIEGTO BŪVATĻAUJU UN PIEŅEMTO BŪVJU EKSPLUATĀCIJĀ SKAITS NO 2010. – 2013. GADAM¹⁰

Sakārtota un droša vide ir viens no galvenajiem priekšnoteikumiem teritorijas attīstībai un iedzīvotāju piesaistei. Kā savu mājvietu Ādažu novadu izvēlas arvien vairāk ģimenes ar bērniem, līdz ar to novadā būtiska ir publiskās ārtelpas labiekārtošana un attīstīšana. Kopš 2009. gada novadā labiekārtoti vairāki bērnu rotaļu laukumi, labiekārtots Ādažu sporta centra āra basketbola laukums, tiek sakārtots un attīstīts Ādažu centra publiskās atpūtas parks un izveidota publiskā pludmale „Vējupe”.

⁵Dabas liegums “Lielā Baltežera salas” dabas aizsardzības plāns 2004. – 2014. gadam, SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2003. gads.

⁶Dabas aizsardzības pārvalde, www.daba.gov.lv

⁷Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra, Vietvārdu datubāze, <http://vietvardi.lgia.gov.lv>

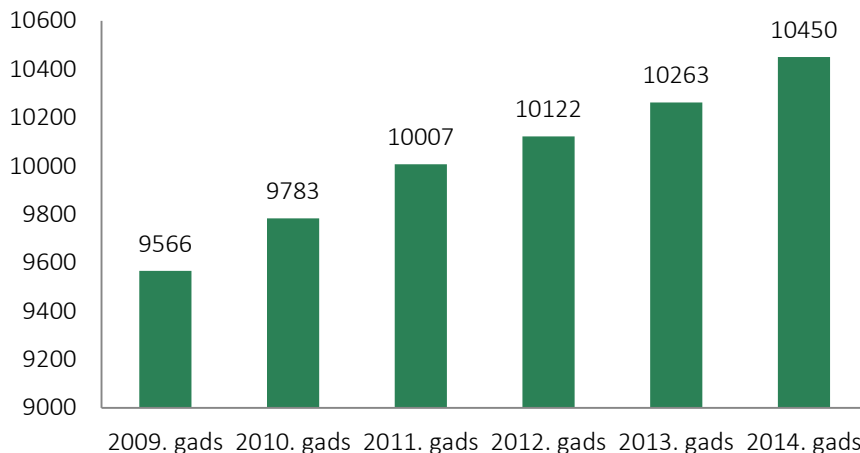
⁸Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija (2013-2037), Ādažu novada pašvaldība un SIA „Reģionālie projekti”.

⁹LR Centrālā statistikas pārvalde, Tautas skaitīšanas rezultāti 2011., www.csb.gov.lv

¹⁰Ādažu novada pašvaldības Publiskie gada pārskati no 2010. – 2013. gadam.

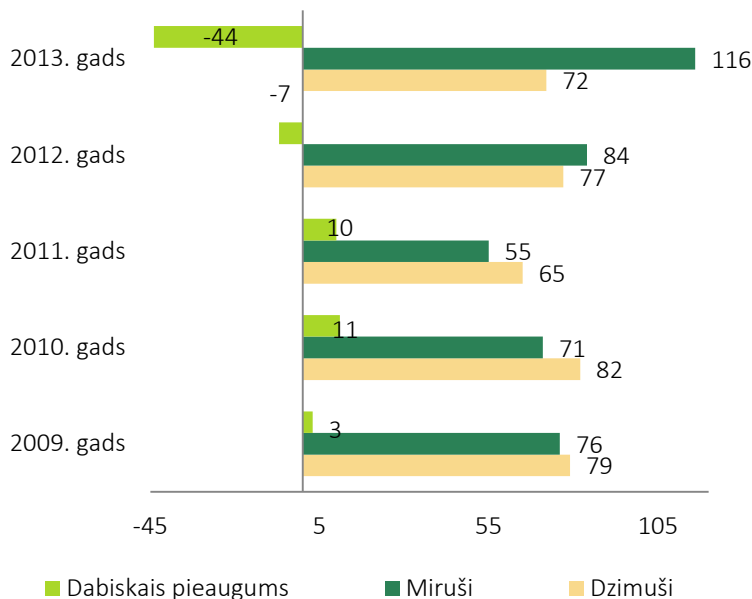
IEDZĪVOTĀJI

Biedrības „Gaujas Partnerība” darbības teritorijā iedzīvotāju skaits kopš 2009. gada ir pieaudzis, 2014. gada sākumā iedzīvotāju skaits bija 10450 (ATTĒLS:3). Iedzīvotāju skaits palielinājies par 884 iedzīvotājiem, jeb 9,2%. Vidēji gadā iedzīvotāju skaits kopš 2009. gada palielinājies par 1,8%.

ATTĒLS:3 IEDZĪVOTĀJU SKAITS NO 2009. LĪDZ 2014. GADAM¹¹

No 2009. līdz 2011. gadam novadā dzimstība ir pārsniegusi mirstību un novadā ir bijis pozitīvs dabiskais pieaugums, bet kopš 2012. gada mirstība novadā ir palielinājusies un pārsniedz dzimušo skaitu (ATTĒLS:4).

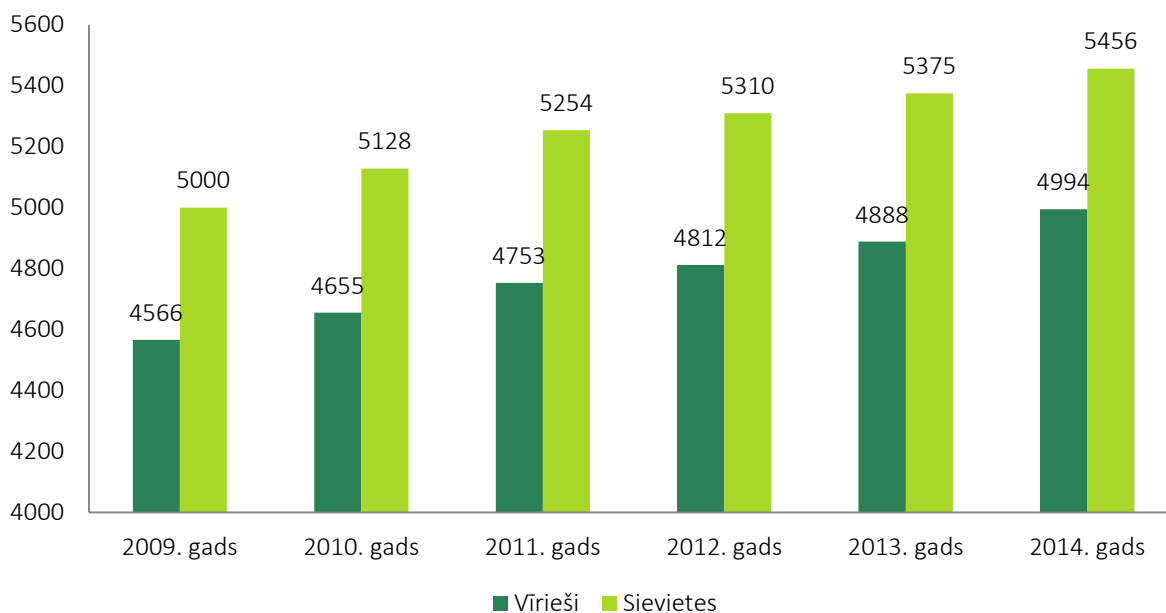

ATTĒLS:4 DZIMUŠO UN MIRUŠO SKAITS NO 2009. LĪDZ 2014. GADAM¹²

Salīdzinot novada iedzīvotājus pēc dzimumstruktūras, novadā vairāk dzīvo sievietes. 2014. gada sākumā novadā dzīvoja 52% sievietes un 48% vīriešu (ATTĒLS:5).

¹¹Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Iedzīvotāju reģistrs, www.pmlp.gov.lv

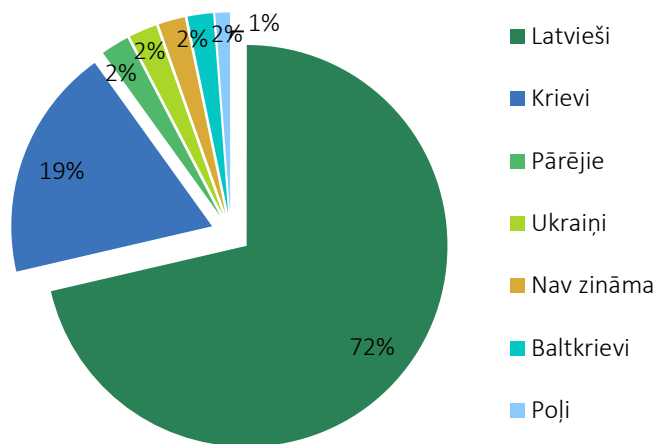
¹²Ādažu novada pašvaldības Publiskie gada pārskati no 2010. – 2013. gadam.

ATTĒLS:5 IEDZĪVOTĀJU DZIMUMSTRUKTŪRA 2009. – 2014. GADAM¹³

Pēc etniskā sadalījuma novadā uz 2014. gada sākumu dzīvoja 72% latviešu un 19% krievu. Pārējās tautības veido 7% no novada iedzīvotājiem, to skaitā ir ukraiņi (2%), baltkrievi (2%), poļi (1%) un pārējie (2%) (ATTĒLS:6).

Salīdzinot ar 2009. gadu novadā pieaudzis latviešu īpatsvars. 2009. gadā novadā dzīvoja 67% latviešu, 19% krievu, 2% baltkrievu un 2% ukraiņu.¹⁴

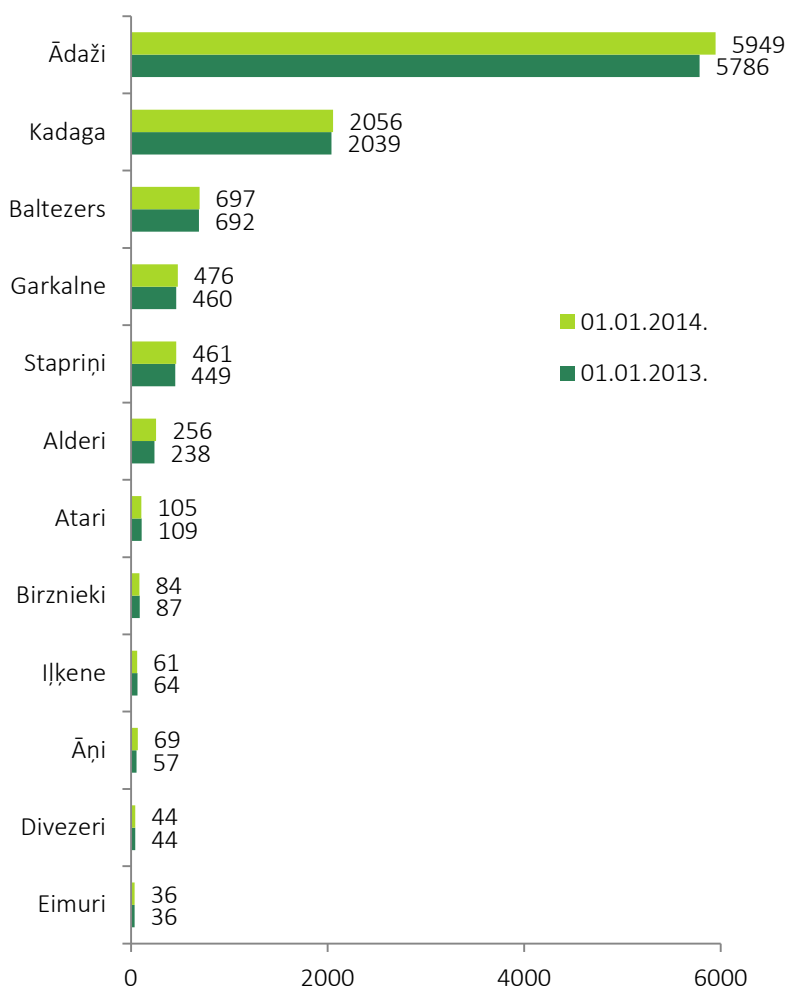

ATTĒLS:6 ETNISKAIS SADALĪJUMS 2014. GADA SĀKUMĀ

Vislielākais iedzīvotāju skaits Ādažu novadā ir Ādažu ciemā, uz 2014. gada 1. janvāri ciemā dzīvoja 5949 iedzīvotāji. Kopš 2013. gada sākuma, ciemā iedzīvotāju skaits pieaudzis par 163 iedzīvotājiem. Otrs lielākais ciems iedzīvotāju skaita ziņā ir Kadaga, kurā dzīvo 2056 iedzīvotāji. Zemākais iedzīvotāju skaits ir Eimuru, Divezeru, Āņu, Iļķenes un Birznieku ciemos, kuros iedzīvotāju skaits ir zemāks par 100 (ATTĒLS:7).

¹³Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, iedzīvotāju reģistrs, www.pmlp.gov.lv

¹⁴Biedrības „Gaujas Partnerība” Attīstības stratēģija 2009. – 2013. gadam (aktualizēta 2014. gadā).

ATTĒLS:7 IEDZĪVOTĀJU SKAITS LIELĀKAJOS CIEMOS

EKONOMISKĀ ATTĪSTĪBA

Teritorijas attīstības indekss 2013. gadā Ādažu novadam bija 1,826, novads ieņēma trešo vietu starp 110 novadiem. 2009. gadā novada attīstības indekss bija 2,062.¹⁵

Biedrības darbības teritorijā 2013. gadā pēc nozaru uzņēmumu skaita, sakārtojumā pēc nozares uzņēmumu kopējā apgrozījuma, dominē uzņēmumi, kas nodarbojas ar uzskaites, grāmatvedības, audita un revīzijas pakalpojumu sniegšanu un konsultēšanu nodokļu jautājumos, sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšanas un pārvaldīšanas uzņēmumi, automobiļu apkopes un remonta uzņēmumi, u.c. (TABULA:1)

TABULA:1 NOZARU UZŅĒMUMU SKAITS SAKĀRTOJUMĀ PĒC NOZARES UZŅĒMUMU KOPĒJĀ APGROZĪJUMA 2013. GADĀ¹⁶

NPK	DARBĪBAS VEIDS	SKAITS
1	Uzskaites, grāmatvedības, audita un revīzijas pakalpojumi; konsultēšana nodokļu jautājumos	32
2	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana	26
3	Automobiļu apkope un remonts	22
4	Kravu pārvadājumi pa autoceļiem	22
5	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	20
6	Konsultēšana komercdarbībā un vadībizinībās	16
7	Cituro neklasificēti profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	15
8	Cituro neklasificēti individuālie pakalpojumi	15
9	Starpniecība darbībā ar nekustamo īpašumu	14

¹⁵RAIM, Reģionālās attīstības indikatoru modulis, Valsts reģionālās attīstības aģentūras dati, www.raim.gov.lv

¹⁶Lursoft, statistika, 10.11.2014.

NPK	DARBĪBAS VEIDS	SKAITS
10	Mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos, kuros galvenokārt pārdod pārtikas preces, dzērienus vai tabaku	13
11	Citur neklasificēta jaunu preču mazumtirdzniecība specializētajos veikalos	12
12	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata	12
13	Cita izklaides un atpūtas darbība	12
14	Nespecializētā vairumtirdzniecība	11
15	Citur neklasificētie specializētie būvdarbi	10
16	Reklāmas aģentūru darbība	10
17	Plaša sortimenta preču vairumtirdzniecības starpnieku darbība	9
18	Mazumtirdzniecība pa pastu vai Interneta veikalos	9
19	Pārējā mazumtirdzniecība ārpus veikaliem, stendiem un tirgiem	9
20	Datorprogrammēšana	9

2013. gadā lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma pa gadiem nodarbojās ar kartupeļu pārstrādi, augļu un dārzeņu vairumtirdzniecību, zivju pārstrādi, alkoholisko dzērienu ražošanu, kokapstrādi, pasažieru pārvadājumiem, ēdienu ražošanu, mājsaimniecības preču vairumtirdzniecību un degvielas mazumtirdzniecību degvielas uzpildes stacijās.¹⁷

Ādažu novadā ir reģistrētas 50 zemnieku saimniecības¹⁸, to skaits salīdzinot ar 2009. gadu ir samazinājies, kad novadā bija reģistrētas 70 zemnieku saimniecības. Lielākās lopkopības zemnieku saimniecības novadā ir „Tiltiņi”, „Ziedkalni”, „Eimuri” un „Segliņi”, piena liellopu audzēšanas saimniecības - „Zeltītes”, „Inkuļi” un „Sitlapas”. Ar aitkopību un kazkopību nodarbojas zemnieku saimniecība „Lutas”, ar biškopību zemnieku saimniecība „Jaunlejupes”. Zemnieku saimniecība „Austrumi” audzē rapsi un kviešus, zemnieku saimniecība „Tiltiņi” graudaugus un zaļbarību. Novadā darbojas viens no lielākajiem kartupeļu pārstrādātājiem Latvijā – SIA „Latfood Agro”. Lielākie kartupeļu audzētāji novadā ir zemnieku saimniecības - „Laimas”, „Blusas”, „Saulītes” un SIA „Latfood Agro”.¹⁹ 2014. gadā novadā ir atklāta uzņēmuma «Lat Eko Food» jaunā ražotne «Rūdofls», kurā tiks pārstrādāti bioloģiskie augļi un dārzeņi.

Zivsaimniecības nozares attīstībai Ādažu novadā ir vairākas priekšrocības, bet šajā jomā novadā tāpat kā 2009. gadā darbojas tikai daži uzņēmumi. Lielākais zivju pārstrādes uzņēmums novadā ir SIA „KH Select”, kas nodarbojas ar ievestās akvakultūras produkcijas pārstrādi un importu. 2014. gada vasarā uzņēmums sācis strādāt jaunuzceltajā rūpnīcā un plāno ieguldīt papildus līdzekļus uzņēmuma attīstībā. Atsevišķi uzņēmumi, kuri reģistrēti Ādažu novadā, nodarbojas ar saldētu jūras velšu vairumtirdzniecību un mazumtirdzniecību. Zemnieku saimniecībā „Stirniņas” tiek piedāvāta makšķerēšana un tiek veidoti dīķi, lai ne tikai attīstītu tradicionālos makšķerēšanas pakalpojumus, bet piedāvātu arī vēžus.

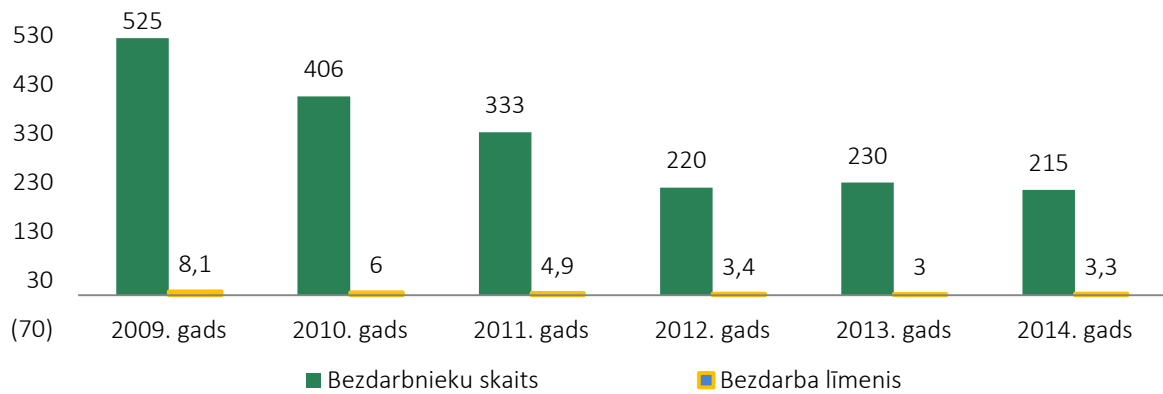
Banku pakalpojumi Ādažu novadā 2014. gada nogalē nav pieejami, bet darbojas atsevišķi vairāku banku bankomāti.

Bezdarba līmenis Ādažu novadā kopš 2009. gada ir pakāpeniski samazinājies. 2009. gadā novadā bija 525 reģistrēti bezdarbnieki (8,1%), bet 2014. gada septembrī 215 bezdarbnieki (3,3%) (ATTĒLS:8).

¹⁷Lursoft, statistika, 10.11.2014.

¹⁸Lursoft, statistika, 10.11.2014.

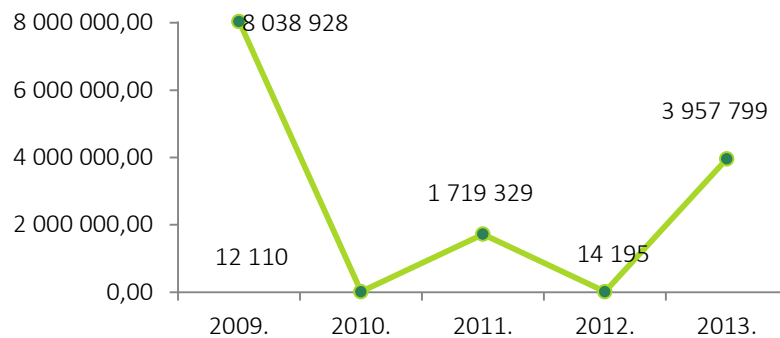
¹⁹Nodarbinātības valsts aģentūra, darba un sadzīves apstākļi, www.nva.gov.lv

ATTĒLS:8 BEZDARBA LĪMENIS NO 2009. – 2014. GADAM.²⁰

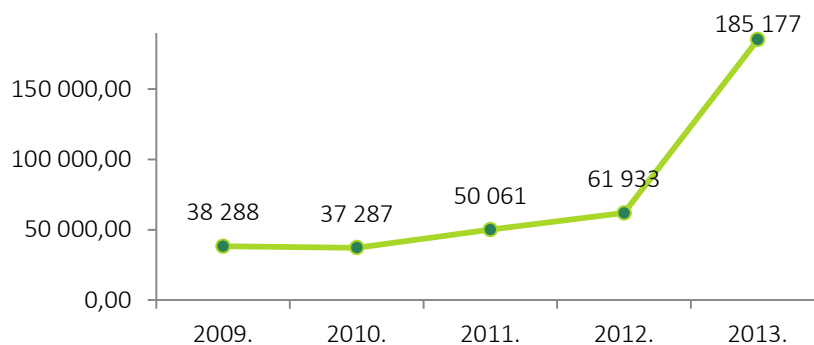
INVESTĪCIJAS

Ādažu novadā ārvalstu tiešo investīciju ieguldījumu kopsumma kopš 2009. gada ir bijusi mainīga, vislielākie ieguldījumi bijuši 2009. gadā - 8 038 928 EUR, bet mazākie 2010. gadā - 12 110 EUR (ATTĒLS:9).

ATTĒLS:9 ĀRVALSTU TIEŠO INVESTĪCIJU IEGULDĪJUMU KOPSUMMA (EUR, UR)²¹

ES fondu (ELGF, ELFLA, EZF) projektu finansējuma summa uz 1000 iedzīvotājiem Ādažu novadā kopš 2009. gada pakāpeniski pieaugusi, 2009. gadā uz 1000 iedzīvotājiem bija 38 288 EUR, bet 2013. gadā 185 177 EUR (ATTĒLS:10).

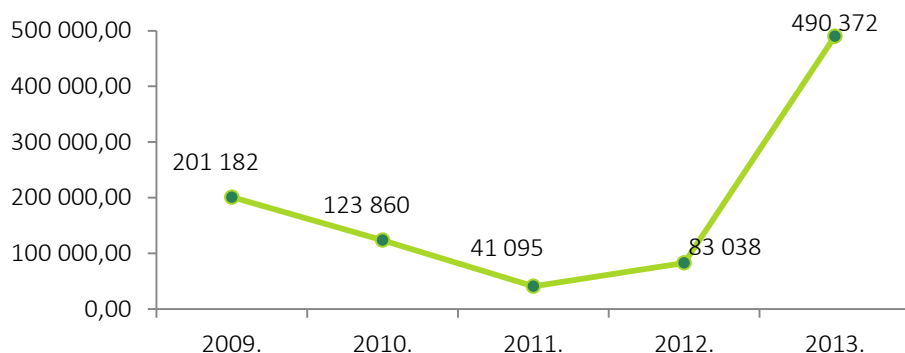
ATTĒLS:10 ES FONDU (ELGF, ELFLA, EZF) PROJEKTU FINANSĒJUMA SUMMA UZ 1000 IEDZ. (EUR, RAIM APR.)²²

ES fondu (ERAF, ESF, KF) projektu finansējuma summa uz 1000 iedzīvotājiem no 2009. gada līdz 2011. gadam samazinājusies, bet 2012. gadā sākusi pieaugt un 2013. gadā sasniedzot lielāko finansējumu uz 1000 iedzīvotājiem pēdējos gados – 490 372 EUR (ATTĒLS:11).

²⁰RAIM, Reģionālās attīstības indikators modelis, Nodarbinātības valsts aģentūras dati, 2014. gada dati ir par bezdarba līmeni 2014. gada 30. septembrī.

²¹RAIM, Reģionālās attīstības indikators modelis, VRAA, 04.02.2014.

²²RAIM, Reģionālās attīstības indikators modelis, VRAA, 04.02.2014.

ATTĒLS:11 ES FONDU (ERAF, ESF, KF) PROJEKTU FINANSĒJUMA SUMMA UZ 1000 IEDZ. (EUR, RAIM APR.)²³

TRANSPORTA SISTĒMA

Ādažu novadu šķērso valsts nozīmes autoceļš A1, kuru klāj asfaltbetona segums, kura vizuālais novērtējums ir teicams un labs, bet reģionālā autoceļa P1 posms, kuru klāj asfaltbetona segums, tiek raksturots kā slikts un sabrucis.²⁴

Valsts vietējie autoceļi:

- V30 (Baltezers – Ādaži), V46 (Ādaži – Garkalne);
- V47 (Baltezers – Ataru ezers);
- V48 (Baltezers – Jaunkūlas);
- V49 (Garkalne – Ošlauki);
- V50 (Baltezers – Āņi – Lapmeži).

Pašvaldības ielu un ceļu kopgarums ir 147,06 km, t.sk. 53,37 km asfaltbetona seguma, 76,26 km grants seguma un 17,43 km grunts ceļi.²⁵

Novada teritorijā atrodas lidlauks „Ādaži”. Lidlaukā ir pieejamas lidmašīnas nelieliem lidojumiem.

Satiksmes drošības uzlabošana no 2011. līdz 2012. gadam veikta Kadagas ciemā, kurā, realizējot projektu, tika izbūvētas ietves un velosipēdistu ceļš, ierīkotas gājēju pārejas, izbūvētas sabiedriskā transporta pieturvietas, ierīkots apgaismojums un izvietoti satiksmes organizācijas līdzekļi, nodrošinot būtiskus satiksmes drošības uzlabojumus.

INŽENIERTEHNISKĀS APGĀDES TĪKLI

Centralizētie komunālie pakalpojumi Ādažu novadā pieejami atsevišķos ciemos (TABULA:2). Vietās, kur nav pieejami centralizētie pakalpojumi, piemēram, notekūdeņu savākšana un attīrīšana, tiek izmantotas lokālas un individuālas ietaises.

Centralizētā siltumapgāde novadā tiek nodrošināta Ādažu, Kadagas un Garkalnes ciemos.

Centralizētās ūdensapgādes pakalpojumi pieejami piecos novada ciemos – Ādažos, Kadagā, Baltezerā, Garkalnē un Āņos.

Centralizēta notekūdeņu savākšana tiek veikta Ādažos, Kadagā, Baltezerā, Garkalnē un Stapriņos. Centralizēti savākoto notekūdeņu attīrīšana Ādažu novadā tiek veikta Ādažu, Baltezera un Garkalnes ciemos. Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstības ietvaros 2012. gada beigās tika slēgtas Stapriņu un Kadagas ciemu notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, notekūdeņi tiek pārsūknēti uz Ādažu ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.²⁶

Centralizēta gāzes apgāde novadā tiek nodrošināta atsevišķos ciemos – Ādažu, Kadagas, Alderu, Ataru, Podnieku un Jaunkūlās.

²³RAIM, Reģionālās attīstības indikatoru modelis, VRAA, 04.02.2014.

²⁴Valsts galveno un reģionālo autoceļu stāvoklis 14.02.2014., Va/s "Latvijas Valsts ceļi", www.lvceļi.lv

²⁵Ādažu novada attīstības programma 2013-2037.

²⁶Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde, LĒMUMS Nr. 42j par izmaiņām sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Ādažu ūdens” B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā Nr. RI11IB0129.

TABULA:2 CENTRALIZĒTI INŽENIERTEHNISKIE TĪKLI

CIEMS	SILTUMAPGĀDE	ŪDENSAPGĀDE	NOTEKŪDEŅU SAVĀKŠANA UN ATTĪRĪŠANA	GĀZES APGĀDE
ĀDAŽI	✓	✓	✓	✓
KADAGA	✓	✓	✓*	✓
BALTEZERS	-	✓	✓	-
GARKALNE	✓	✓	✓	-
STAPRIŅI	-	-	✓*	-
ALDERI	-	-	-	✓
ATARI	-	-	-	✓
BIRZNIEKI	-	-	-	-
ILĶĒNE	-	-	-	-
ĀŅI	-	✓	-	-
DIVEZERI	-	-	-	-
EIMURI	-	-	-	-

* Ciemos tiek veikta tikai notekūdeņu savākšana.

Elektroapgādi novadā nodrošina AS „Sadales tīkli” pa elektroapgādes līniju tīklu, kuru veido 110 kV, 20 kV un 0,4 kV elektrolīnijas. Atsevišķās novada vietās elektroapgāde netiek nodrošināta, līdz ar to būtu nepieciešams attīstīt elektroapgādes projektus, piemēram, veicināt alternatīvo elektroenerģijas iegūšanu izmantojot vēja un saules ģeneratorus.

Ādažu novadā telekomunikācijas infrastruktūra nodrošina gan fiksēto, gan mobilo informācijas pārraidi. Interneta un televīzijas pakalpojumus novadā piedāvā dažādi pakalpojuma sniedzēji. Pasta pakalpojumi pieejami pasta nodaļā „Ādaži” Ādažu ciemā, vēstuļu kastītes – Baltezera ciemā, Ādažu ciemā un Kadagas ciemā.

Atkritumu apsaimniekošanu novadā veic uzņēmums SIA „Eco Baltia Vide”. Novadā tiek pilnveidota atkritumu šķirošanas sistēma, izveidoti vairāki šķirošanas punkti, kuros atrodas šķirošanas konteineri stiklam, PET pudelēm un kartonam.

SOCIĀLIE PAKALPOJUMI

Sociālos pakalpojumus novadā sniedz Ādažu pašvaldības iestāde Ādažu novada domes Sociālais dienests. Sociālā dienesta galvenais mērķis ir sniegt sociālās palīdzības pakalpojumus, veicinot personu pašpalīdzību un iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē. 2013. gadā iestādē strādāja seši darbinieki.

Sociālā dienesta uzskaitē reģistrēto, atsevišķu sociālo grupu iedzīvotāju skaits 2013. gadā, salīdzinot ar 2010. gadu, ir bijis dažāds (TABULA:3). I grupas invalīdu skaits ir pieaudzis, II grupas invalīdu skaits pieaudzis tikai 2012. gadā, bet 2013. gadā invalīdu skaits samazinājies un atgriezies 2010. un 2011. gada līmenī. Bērnu invalīdu skaits 2013. gadā bija 27, bet bērnu bāreņu 13. Daudzbērnu ģimeņu skaits salīdzinot 2010. un 2013. gadu ir samazinājies par trīs ģimenēm. Vientuļo pensionāru skaitam novadā ir tendence pieaugt.

TABULA:3 SOCIĀLĀ DIENESTA MĒRĶAUDITORĪJA UN PERSONU SKAITS²⁷

	2010.	2011.	2012.	2013.
I grupas invalīdi	34	33	40	47
II grupas invalīdi	120	120	150	120
Bērni - invalīdi	22	27	20	27
Bērni - bāreņi	10	11	13	13
Daudzbērnu ģimenes	12	9	13	9
Politiski represētās personas	66	64	62	58

²⁷Ādažu novada pašvaldības 2010. – 2013. gada publiskie pārskati.

	2010.	2011.	2012.	2013.
Černobiļas avārijas seku likvidēšanas dalībnieki	13	13	13	13
Vientuļie pensionāri	42	42	60	65

Ādažu novadā darbojas Ādažu novada Sociālā dienesta Atbalsta centrs, kurā iedzīvotājiem tiek nodrošināti bezmaksas sociālie pakalpojumi un brīvā laika pavadīšanas iespējas ar mērķi uzlabot iedzīvotāju dzīves kvalitāti. 2013. gadā Atbalsta centrā darbojās Ādažu pensionāru biedrība, jaunieši ar īpašām vajadzībām un riska ģimeņu bērni, Ādažu politiski represēto personu klubs, rokdarbu klubs "Ādažnieces" u.c.

Sociālais dienests 2012. gadā biedrībā „Gaujas Partnerība” iesniedza LEADER projektu iesniegumu, kas tika atbalstīts un Atbalsta centrā iegādāts televizors ar DVD atskaņotāju, galda dators ar programmatūru, monitors, tintes printeris, nepārtrauktas barošanas bloks, USB atmiņas karte, projektors ar ekrānu un portatīvais dators. Sociālais dienests 2013. gadā iesniedza projekta pieteikumu biedrībā „Gaujas Partnerība”, „Ādažu Sociālā dienesta atbalsta centra telpu labiekārtošana vides pieejamības prasībām”, kas līdzekļu trūkuma dēļ netika atbalstīts. Bet sociālais dienests plāno arī turpmāk piedalīties biedrības „Gaujas Partnerība”, un citos projektu konkursos piesaistot Eiropas Savienības finansējumu sociālo pakalpojumu attīstībā.²⁸

SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA

Sabiedrisko kārtību Ādažu novadā, kopš 2012. gada nodrošina Ādažu novada pašvaldības policija, kuras pamatuzdevums ir aizsargāt personu dzīvību, veselību, tiesības un brīvību, īpašumu, sabiedrības un valsts intereses no noziedzīgiem un citiem prettiesiskiem apdraudējumiem pašvaldības administratīvajā teritorijā. 2013. gadā iestādē strādāja 17 darbinieki, iestādes priekšnieks, vecākie inspektori, inspektori un kārtībnieki. Novadā sabiedriskās kārtības nodrošināšanai ieviesta videonovērošana.²⁹

VESELĪBAS APRŪPE

Veselības aprūpi novadā nodrošina PSIA "Ādažu slimnīca", kas sastāv no Ādažu slimnīcas un Ādažu poliklīnikas, ģimenes ārsti, SIA „Ādažu privātslimnīca”, SIA „Traumatoloģijas un ortopēdijas klīnika Ādaži”. Novadā darbojas vairākas aptiekas, kuras atrodas Ādažu ciemā.

IZGLĪTĪBA

Biedrības darbības teritorijā darbojas gan pašvaldības, gan privātās izglītības iestādes.

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES:

- Ādažu pirmsskolas izglītības iestāde;
- Kadagas pirmsskolas izglītības iestāde;
- Ādažu vidusskola;
- Ādažu mākslas un mūzikas skola;
- Ādažu Brīvā Valdorfa skola;
- Privātā pirmsskolas izglītības iestāde "Pasaku valstība”;
- Privātā pirmsskola „Patnis”;
- Ādažu bērnu un jauniešu attīstības centrs "Saules stariņi”;
- Ādažu Bērnu un jaunatnes sporta skola.

Pieaugot iedzīvotāju skaitam novadā, pieaug arī izglītības pakalpojumu pieprasījums. Pēdējos gados izglītības iestādēs pieaudzis bērnu skaits, kurš ar katru gadu palielinās.

Novadā nepieciešams organizēt mūžizglītības un interešu izglītības pasākumus.

²⁸ Ādažu novada pašvaldības 2013. gada publiskais pārskats.

²⁹ Ādažu novada pašvaldības 2013. gada publiskais pārskats.

KULTŪRA

Ādažu novadā darbojas **ĀDAŽU KULTŪRAS UN RADOŠĀS IZGLĪTĪBAS CENTRS**, kura uzdevums ir nodrošināt iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanas un kultūras līdzdalības iespējas.

RADOŠIE KOLEKTĪVI:

- jauktais koris „Jumis”;
- jauniešu koris „Mundus”;
- vidējās paaudzes deju kolektīvs „Sprigulis”;
- vidējās paaudzes deju kolektīvs „Sānsolītis”;
- jauniešu deju kolektīvs „Draugi”;
- jauniešu deju kolektīvs „Sprigulītis”;
- senioru deju kolektīvs „Dēka”;
- jauktais vokālais ansamblis „Mēs tikāmies martā”;
- senioru vokālais ansamblis „Gaujmalas lakstīgalas”;
- vīru vokālais ansamblis;
- folkloras kopa „Saulgrieži”;
- amatiereteātris „Kontakts”;
- senioru līnijdeju kopa „Varavīksne”.

Centrā darbojas arī maksas kolektīvi un interešu kopas - bērnu popgrupa „Rakari”, Body ART, HIP HOP nodarbības un ZUMBA FITNESS.

2013. gadā centrā notika 153 pasākumi, tos apmeklēja aptuveni 27 500 cilvēki.³⁰

Ādažu novada vidusskolā atrodas **BIBLIOTĒKA**, kurā bez literatūras, laikrakstu un žurnālu izsniegšanas lasīšanai uz vietas un līdzī ņemšanai tiek piedāvāti datoru izmantošanas un interneta pakalpojumi, bibliogrāfiskās uzziņas, novadpētniecības materiāli, tematiskās literārās un mākslas izstādes, kā arī pieejamas datu bāzes *Lursoft* un *Letonika*.

Lietotāju skaits bibliotēkā pēdējos gados ir pieaudzis, 2013. gadā lietotāju skaits bija 993, bet 2011. gadā 832.³¹

SPORTS

Ādažu novadā ir pieejamas daudzveidīgas sporta aktivitātes, kuras galvenokārt tiek piedāvātas Ādažu ciemā.

SPORTA IESTĀDES UN OBJEKTI:

- Ādažu sporta centrs (pieejams baseins);
- sporta klubs „Mx Ādaži”;
- „Spēka Pasaule”, fitnesa klubs;
- Ādažu sporta komplekss;
- Ādažu tenisa centrs;
- sporta klubs „Leģenda”;
- veikparks „Promobius”;
- florbola klubs „Ādaži”;
- futbola klubs „Ādaži”;
- sporta klubs „GSR”;
- biedrība „ĀdažiVelo”;
- Ādažu skeitparks;
- Ādažu slidotava.

Novadā darbojas **ĀDAŽU BĒRNU UN JAUNATNES SPORTA SKOLA**, kurā tiek apgūts džudo, peldēšana, orientēšanās, futbols, volejbols, basketbols u.c.

Sporta aktivitāšu attīstību novadā ierobežo atbilstošu telpu trūkums.

³⁰ Ādažu novada pašvaldības 2013. gada publiskais pārskats.

³¹ Ādažu novada pašvaldības 2013. gada publiskais pārskats.

TŪRISMS

Ādažu novadā tūrisma nozare līdz šim nav būtiski attīstīta, jo novadā nav nozīmīgu dabas vai vēstures objektu, kā arī daļa teritorijas tiek izmantota militārajām apmācībām. Bet pilnveidojot un izmantojot tādus novadā esošos resursus, kā ezerus, upes, sporta infrastruktūru, mežus, ģeogrāfisko novietojumu pie VIA Baltica autoceļa, u.c., tūrisma joma var tikt attīstīta.

APSKATES VIETAS:

- Rīgas ūdensapgādes muzejs;
- kokaudzētava "Baltezers";
- Baltezers baznīca;
- komunistiskā terora upuru piemiņas vieta;
- tilts pār Gauju;
- Ādažu poligons.

2008. gadā novadā tika atklāts velomaršruts „Ādaži – Dūņezers”, tā kopējais garums 25 – 30 km.

Novadā pieejami viesu nami, viesnīcas, kempings, restorāni, picērija un kafejnīcas.

ATPŪTAS VIETAS:

- AdventureRide;
- Tūristu un atpūtas parks "Leiputrija";
- Laivu bāze pie Lielā Baltezers;
- Laivu bāze pie Mazā Baltezers;
- Lidlauks "Ādaži";
- Haskiju parks.

NEVALSTISKĀS ORGANIZĀCIJAS

Pēc SIA „Lursoft” datu bāzes datiem Ādažu novadā ir 94 biedrības.³²

NEVALSTISKĀS ORGANIZĀCIJAS PĒC IEDZĪVOTĀJU GRUPU ASPEKTIEM (JAUNIEŠU, PENSIONĀRU, MAKŠĶERNIEKU, MEDĪBU, APSAIMNIEKOŠANAS U.C. BIEDRĪBAS):

- Biedrība "Gaujas Partnerība";
- mednieku klubs "MAZIRBES";
- "Sprigulis";
- "Ādažu novada pensionāru biedrība";
- "VENTMUIŽA";
- "STAPRIŅI";
- Biedrība "Ādaži Centrs";
- "Bērnu sociālās un finanšu izglītības biedrība";
- Biedrība "A.V.MEDVEDJA un A.A.KAREĻINA vārdā nosauktais sporta klubs "LEGENDA";
- Biedrība "ATARU IEDZĪVOTĀJU BIEDRĪBA";
- "Strautkalnu sabiedriskās dzīves skola";
- Ādažu novada makšķernieku biedrība "Ūdensrozes";
- "Anaels";
- "Crazy Daisy" labu lietu meistari;
- Apvienība ģimeņu atbalstam "BALTĀ ZVAIGZNE";
- Ādažu novada attīstības biedrība;
- "Ādažu karavīru klubs";
- Latvijas Kristīgo medicīnu apvienība (LKMA);
- Aktīvo Pensionāru biedrība;
- Biedrība "ĀDAŽNIEKI";
- "Solidaritate.Lv";
- "Latvian Design";
- "IDEJA PRIEKAM";
- "MDF";
- Senioru un invalīdu atbalsta biedrība "ROKU ROKĀ";
- "Ciemata "Cits Mežaparks" Īpašnieku Biedrība";
- Dzīvokļu īpašnieku biedrība "Attekas nams 22";
- Dzīvokļu īpašnieku biedrība "Pirmā-43";
- "Ādažu fotogrāfu biedrība";
- "Telpa DATEE";
- Biedrība „INTERNATIONAL YOGA THERAPY AND YOGA SPECIALISTS ASSOCIATION”;
- "PASTA IELA 2, ĀDAŽI";
- "Saimnieks 27";
- Rotaļa 33;
- Drikung Kagyu Tibetan Buddhism Temple "DRIKUNG JAMZE LING DHARMACHAKRA CENTER";
- INTERNATIONAL YOGA HEALING FEDERATION;
- "Pirmā 28";
- "Esi kreatīvs un vizziņošs";
- "Jūsu Sargēngelis";
- "Par tautas līdzdalību pārvaldē";
- Veselīgas attīstības skola;
- "PIRMĀ 38";
- "Podnieki";
- Biedrība "LATVIJAS LOKU MEDNIEKU ASOCIĀCIJA";
- "Kara Vēstures Rekonstrukcijas Klubs

³²Lursoft, Uzņēmumu reģistrācijas dinamika, 02.12.2014.

- "Swing Dance LV";
- "ĶERMENIS UN DVĒSELE";
- "AFROLATVISKĀ ASOCIĀCIJA";
- "STARPTAUTISKAIS FORUMU KONSORCIJS";
- "BLACK MASQUERADE";
- Armijas medību klubs "Lilaste";
- "Katlapdārzi";
- "Kultūras centrs Altera Villa";
- Stopiņu novada handbola klubs;
- POLIGON";
- Biedrība "MK Ādaži";
- Biedrība „INTERNATIONAL ASSOCIATION OF COMPLEMENTARY MEDICINE”.

NEVALSTISKĀS ORGANIZĀCIJAS IZGLĪTĪBAS JOMĀ:

- Ādažu vidusskolas atbalsta biedrība;
- "Latvijas Valdorfizglītības draugu biedrība";
- ĀDAŽU BRĪVĀS VALDORFA SKOLAS ATBALSTA BIEDRĪBA;
- Biedrība "Privātā vidusskola ĀBVS".

NEVALSTISKĀS ORGANIZĀCIJAS SPORTA JOMĀ:

- Ādažu sporta klubs "ATDZIMŠANA";
- Ādažu Airēšanas klubs;
- Futbola klubs "ĀDAŽI";
- Ādažu jāšanas sporta klubs;
- Klubs "ELLITS";
- Motobola klubs "RĪGA";
- HONESTA LUSUS;
- Starptautiskā vārtsargu skola;
- Sabiedriskā labuma biedrība "MX Ādaži";
- "Autosporta klubs "JE'Sport"";
- "Vienoti sportam";
- ĀdažiVelo;
- "QUADSPORTS";
- Sporta klubs "GSR";
- "Hokeja klubs Ādaži";
- "JK FLORBOLS";
- Ūdenspolo klubs Rīga;
- "BMX Ādaži";
- "Volejbola Klubs LSPA";
- Latvijas Ūdenspolo federācija;
- "Zn Sports";
- "TENISA ATBALSTA BIEDRĪBA";
- "Auto motoru sports";
- Sporta klubs "LAK-Y RACING TEAM".

NEVALSTISKĀS ORGANIZĀCIJAS, KAS NODARBOJAS AR DŽĪVIEKU AUDZĒŠANU UN AIZSARDZĪBU:

- kinoloģiskais klubs "Reto";
- "LATVIJAS ROTVEILERU KLUBS";
- Suņu klubs "Triumfa Stils";
- biedrība "Ar sirdi delnā";
- "Latvijas šķirnes trušu audzētāju asociācija".

NEVALSTISKĀS ORGANIZĀCIJAS, KAS NODARBOJAS AR DABAS AIZSARDZĪBU:

- "DABAS VIDES ESTĒTIKAS STUDIJU APVIENĪBA";
- "Cilvēks kopā ar dabu";
- "Zaļais virziens";
- "Latvijas Ekoloģisko preču tirgotāju un ražotāju asociācija".³³

Nevalstiskās organizācijas veicina novada iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu. Tās sadarbojas ar novada pašvaldību, kura iespēju robežās atbalsta organizācijas gan finansiāli, gan materiāli, piemēram, ar telpām.

³³Lursoft IT 2009-2014., www.zo.lv, 02.12.2014.

3. SVID ANALĪZES AKTUALIZĀCIJA UN IZVĒRTĒJUMS

Izstrādājot Attīstības stratēģiju, tika veikta stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze (SVID). Veicot SVID analīzi, tika noteikti partnerības teritorijas būtiskākie resursi, problēmas un iespējamie problēmu risinājumi. Attīstības stratēģijā SVID analīze tika atspoguļota katrai prioritātei.

Kopumā prioritātēm tika noteiktas 15 stiprās puses, 10 vājās puses, 7 iespējas un 5 draudi. Atsevišķi rādītāji SVID analīzē pie prioritātēm atkārtojās (TABULA:4). Partnerības teritorijā izvērtējot stiprās, vājās puses, iespējas un draudus, mērķtiecīgāk tiek nosprausti turpmākie attīstības virzieni un pieejamie resursi, kuri veicina teritorijā konstatēto problēmu risināšanu.

TABULA:4 SVID ANALĪZE ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJĀ

STIPRĀS PUSES	PRIORITĀTE	IZMAIŅAS
Ādažu novads ir strauji augošs un aktīvs.	1	+
2010. gadā sāka darboties jaunais kultūrizglītības centrs, kas paver jaunas iespējas mākslas un kultūras dzīves attīstībai novadā.	1,2	0
Ādažu kultūras centrā darbojas daudzveidīgi pašdarbības kolektīvi.	1,2	0
Ādažu novada teritorija atrodas izdevīgā ekonomiski ģeogrāfiskā vietā. Teritorijai cauri tek upe Gauja un lielu teritorijas daļu aizņem ezeri. Teritoriju šķērso VIA Baltica autoceļš A1 „Rīga – Ainaži”.	2,3	0
Ādažu novadā deklarēto iedzīvotāju skaitam ir tendence katru gadu palielināties.	1,2	+
Ādažu novads ir strauji augošs un aktīvs, uzņēmējdarbība attīstās vairākos virzienos – ir gan ražotāji, gan pakalpojumu sniedzēji, gan liels skaits tirdzniecības uzņēmumu.	3	+
Ciema iedzīvotājiem ir iespēja sportot mūsdienīgā sporta centrā ar baseinu.	1	0
Novada teritorijā ir piemēroti klimata, reljefa apstākļi un augsnes resursi lauksaimniecības attīstībai.	3	0
Partnerības darbības teritorijā ir izveidota laba bāze informācijas plūsmai starp pašvaldību, uzņēmējiem, NVO un privātām personām – darbojas Ādažu novada domes mājas lapa www.adazi.lv un vietējais laikraksts „Ādažu Vēstis”.	2	+
Partnerības teritorijā darbojas vairākas nevalstiskās organizācijas, kuru izveides pamatā ir vietējā iniciatīva, kas pārstāv dažādu sociālo grupu intereses.	1,2	+
Pašvaldībā darbojas vairākas pašvaldības un privātas pirmsskolas, vispārējās, kā arī mākslas un mūzikas izglītības iestādes.	1, 2	0
Stipras, stabilas un attīstītas zemnieku saimniecības. Lauksaimniecības nozarei Ādažos ir vairākos gadu desmitos uzkrāta pieredze.	3	0
Teritorija ir dažāda no vides un reljefa viedokļa, kas ir labs priekšnoteikums aktīvā tūrisma un sporta attīstībai.	2,3	0
Teritorijas attīstības centrā, Ādažu ciemā, ir labi attīstīta infrastruktūra kultūras, sporta un izglītības vajadzībām.	1,2	0
Teritorijā ir attīstīta kvalitatīva sociālās palīdzības sistēma, ir radīti nepieciešami priekšnoteikumi tās tālākai pilnveidošanai.	1,2	0
VĀJĀS PUSES	PRIORITĀTE	IZMAIŅAS
Ādažu novada teritorijā neatrodas republikas nozīmes dabas, vēstures vai kultūras pieminekļi.	2	0
Esošā kultūrizglītībai pieejamā materiāltehniskā bāze nav pietiekama.	1	-
Līdz šim realizēti maz NVO, pašvaldības un uzņēmēju sadarbības projektu.	1, 2	0
Mazajiem uzņēmējiem, zemniekiem un amatniekiem nav infrastruktūras pārstrukturizācijai.	3	+
Nav izstrādāts vienots tūrisma un atpūtas iespēju plānojums, kas ietver sadarbību, vienotu maršrutu, informāciju, teritoriju labiekārtošanu un elementāru tūristiem svarīgu pakalpojumu piedāvājumu.	2, 3	0
Nav izveidojusies cieša sadarbība starp pašvaldību, uzņēmējiem un privāto sektoru.	1	0
Nav īpaši attīstīta zivsaimniecības nozare, kaut arī Ādažu novada teritorijā tai ir iespējas.	3	0
Nevienmērīgi un nepietiekami attīstīta tūrisma un rekreācijas infrastruktūra.	1, 2, 3	0
Pakalpojumu infrastruktūras liela koncentrācija Ādažu centra ciemā, kā rezultātā citās apdzīvotās vietās problemātiska jauna pakalpojumu infrastruktūras izveide.	2, 3	+

Partnerības teritorijā sociālā un ekonomiskā attīstība nav līdzsvarota, pieejamo resursu izvietojums un izmantošanas iespējas visā teritorijā nav līdzīgas.	1, 2, 3	0
IESPĒJAS	PRIORITĀTE	IZMAIŅAS
Apzināt un sakārtot esošo dabas un kultūrvēsturisko mantojumu, labiekārtot apkārtni, tā palielinot vietējo iedzīvotāju interesi par savu novadu un piesaistot tūristus.	2,3	+
Iesaistīt vietējos iedzīvotājus sava novada attīstībā, attīstīt iniciatīvu sabiedrībā.	1,2	+
Iespēja attīstīt kontaktus un ciešu sadarbību ar citām partnerībām Latvijā un ārzemēs, iegūt viņu pieredzi, projektu idejas un apgūt jaunus problēmu risinājumus.	1	+
Iespēja pretendēt un saņemt finansiālu atbalstu no ES teritorijā realizējamiem projektiem.	1,2,3	+
Līdzsvarot partnerības teritorijā sociālo un ekonomisko attīstību tā, lai pieejamo resursu izvietojums un izmantošanas iespējas visā teritorijā ir līdzīgas.	1,2,3	0
Radīt jaunas darba vietas, palīdzot attīstīt nepieciešamo infrastruktūru jauniem un esošiem uzņēmējiem tūrisma, kultūras, sadzīves pakalpojumu, zivsaimniecības un citās jomās.	3	+
Stiprināt NVO un interešu grupu kapacitāti. Apvienot NVO, vietējo uzņēmēju un pašvaldības intelektuālos un materiālos resursu novada ilgtspējīgai attīstībai.	1,2	0
DRAUDI	PRIORITĀTE	IZMAIŅAS
Ekonomiska atkarība no Rīgas darba devējiem un pieaugošs bezdarba līmenis pēdējā pusgada laikā.	1, 2, 3	0/-
Liela daļa potenciālo brīvā laika pavadīšanas teritoriju publisko ūdenstilpņu tuvumā atrodas privātīpašumā, kā rezultātā ir apgrūtināta jaunu publisko teritoriju izveide un labiekārtošana.	1,2	-
Nekontrolējama vides piesārņošana, īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.	2,3	-
Neprognozējamas sekas izglītības un medicīnas sistēmas reformai, kas var samazināt pakalpojumu pieejamību un kvalitāti.	1,2	0
Neprognozējamas sekas saistībā ar pašvaldības budžeta līdzekļu samazinājumu.	1,2	-

- tendence samazinās/0 – palikusi nemainīga/+ tendence palielinās

Kopš 2009. gada veiktās SVID analīzes, atsevišķās jomās novadā, iezīmējas pozitīvas tendences, kas saistās ar deklarēto iedzīvotāju skaita pieaugumu, Ādažu novada izaugsmi un attīstību, vietējo iniciatīvu aktivizēšanos, kultūrizglītības materiāltehniskās bāzes uzlabošanu, radītas jaunas darbavietas un labiekārtota publiskā ārtelpa. Vēl aizvien pieaug tendence, ka mazajiem uzņēmējiem, zemniekiem un amatniekiem nav infrastruktūras pārstrukturizācijai. Pakalpojumu infrastruktūra galvenokārt koncentrēta Ādažu centra ciemā, līdz ar to citās apdzīvotās vietās ir problemātiska jaunu pakalpojumu infrastruktūras izveide. Vairākās jomās situācija ir palikusi nemainīga un nav vērojama attīstība.

Izstrādātajā Attīstības stratēģijas SVID analīzē ietverts daudzpusīgs teritorijas novērtējums, bet turpmākās partnerības teritorijas attīstības plānošanas gaitā būtu jāņem vērā vēl daži faktori, kuri iezīmējās veicot Attīstības stratēģijas novērtējumu.

Potenciāls novadā ir attīstīt ražošanas uzņēmumus, pilnveidot pakalpojumu sfēru un veicināt bioloģiskās lauksaimniecības attīstību. Novadā dzīvo izglītoti iedzīvotāji, kuri ir resurss uzņēmējdarbības attīstībai, ražojot preces ar augstu pievienoto vērtību.

Kā riska teritorijas, turpmākajai attīstībai iezīmējas atsevišķu teritoriju applūšana, trokšņa piesārņojums no Ādažu militārā poligona, mežu teritoriju izciršana un neatjaunošana. Novadam attīstoties, samazinās dabas teritorijas. Būtu nepieciešams uzlabot savstarpējo komunikāciju starp pašvaldību, uzņēmējiem un iedzīvotājiem, veicinot sadarbību, informējot par attīstības projektiem un pieejamajiem atbalsta instrumentiem. Kā drauds turpmākajai novada attīstībai ir izglītības pieejamības samazināšanās, pieaugot audzēkņu skaitam, esošo izglītības iestāžu kapacitāte var būt nepietiekoša.

Kā vājā puse novadā iezīmējās telpu trūkums dažādu sabiedrisko aktivitāšu veicināšanai un ārpus novada centra esošo apdzīvoto vietu attīstība (nav attīstīta sporta infrastruktūra, netiek nodrošināts skolēnu transports uz izglītības iestādēm) (skat. 1. pielikumu).

4. ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS IEVIEŠANAS GAITA NO ADMINISTRATĪVĀ VIEDOKĻA

4.1 PROJEKTU PIETEIKUMU KONKURSU ORGANIZĒŠANAS KVALITĀTES NOVĒRTĒJUMS

Attīstības stratēģijā tiek noteikta kārtība, kurā nosaka projektu izsludināšanas, izvērtēšanas un realizācijas procedūru.

Laika posmā no 2010. līdz 2014. gadam projektu iesniegumu pieņemšana notika kārtās:

- Lauku attīstības programmas ietvaros 8 kārtas;
- Rīcības programmas ietvaros 6 kārtas.

Mēnesi pirms projektu iesniegumu pieņemšanas izsludināšanas, biedrība par to paziņoja:

- biedrības „Gaujas Partnerība” mājas lapā www.gaujaspartneriba.lv;
- Ādažu novada pašvaldības vietējā laikrakstā „Ādažu Vēstis”;
- novada domes mājas lapā www.adazi.lv.

Projektu iesniegumi tika pieņemti viena mēneša garumā, kopš to pieņemšanas uzsākšanas dienas un tos iesniedza vietējā rīcības grupā - biedrībā „Gaujas Partnerība”. Projektu iesniegumi tika reģistrēti, piešķirot identifikācijas numuru. Tie tika novērtēti pēc Attīstības stratēģijā noteiktajiem vispārīgajiem, specifiskajiem un īpašajiem vērtēšanas kritērijiem. Atbilstoši kritērijam tika noteikts punktu skaits no nulles līdz diviem (0 = „neatbilst”; 0,5 = „vāji”; 1,0 = „apmierinoši”; 1,5 = „labi”; 2 = „ļoti labi”). Gadījumos, ja vairāki projekti ieguva vienādu punktu skaitu, priekšroka bija tam projekta iesniegumam, kurš ieguva lielāku punktu skaitu pēc īpašajiem kritērijiem.

Biedrība „Gaujas Partnerība” izvērtēja projektus un pieņēma lēmumu par projektu atbilstību vietējai Attīstības stratēģijai, izvērtējot tos pēc noteiktajiem vērtēšanas kritērijiem. Iesniegtos projektus izvērtē biedrības projektu iesniegumu vērtēšanas komisija. Pirms projekta vērtēšanas katrs komisijas loceklis aizpilda objektivitātes un konfidencialitātes deklarāciju. Tie komisijas locekļi, kuri ir ieinteresēti kāda konkrēta projekta vērtējumā, to norāda deklarācijā un attiecīgā projekta iesnieguma izvērtēšanā nepiedalās. Katrs komisijas loceklis atsevišķi vērtē iesniegtos projektu iesniegumus, bet punktus piešķir visi komisijas locekļi kopā.

No aptaujātajiem biedrības „Gaujas Partnerība” biedriem, kuri veic projektu pieteikumu vērtēšanu, 6 biedri (67%) atzina, ka viņus apmierina projektu vērtēšanas process un vērtēšanas kritēriji, bet 2 biedrus (22%) drīzāk apmierina.³⁴

Izstrādājot nākamā plānošanas perioda vietējās rīcības grupas Attīstības stratēģiju, ieteikums pie vērtēšanas kritērijiem, papildus punktus noteikt tiem projektiem, kuri tiks izstrādāti ārpus Ādažu novada administratīvā centra – Ādažiem, kas veicinātu arī citu apdzīvoto vietu attīstību novadā. Lai uzlabotu uzņēmējdarbības vidi, veicināt jauno uzņēmēju atbalstu, iekļaujot papildus punktus tiem projektu pieteikumiem, kurus iesniedz juridiskas vai fiziskas personas, kuras uzsākušas pakalpojumu sniegšanu vai ražošanu (piemēram, darbība uzsākta līdz 1 vai 2 gadiem uz projekta iesniegšanas brīdi).

Vietējā rīcības grupa, izvērtējot iesniegumu, neskaidras vai nepietiekamas informācijas gadījumā, rakstiski pieprasīja papildus informāciju, kura bija jāiesniedz piecu darba dienu laikā. Pieprasīto informāciju neiesniedzot piecu darbadienu laikā, attiecīgajā projektu vērtēšanas kritērijā tika piešķirts zemākais novērtējums. Saraksti ar pretendentu pievienoja projekta iesniegumam un iesniedza Lauku atbalsta dienestā (turpmāk LAD) mēneša laikā pēc projektu iesniegumu iesniegšanas termiņa beigām.

Projektu iesniegumu vērtēšanas komisija sagatavo atzinumu par projektu iesniegumu vērtējumu un iesniedz Padomei, kura pieņem galīgo lēmumu par vērtējumu un sniedz atzinumu.

Projektu iesniegumus, kuri iesniegti Lauku attīstības programmas ietvaros, vērtē ELFLA (Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstība) komisija, bet projektu iesniegumus, kas iesniegti Rīcības

³⁴SIA „Plānošanas darbnīca” pētījuma ietvaros veica elektronisku aptauju "Biedrības "Gaujas Partnerība" darbības efektivitātes novērtēšanai".

programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā, vērtē EZF (Eiropas Zivsaimniecības fonda) komisija.

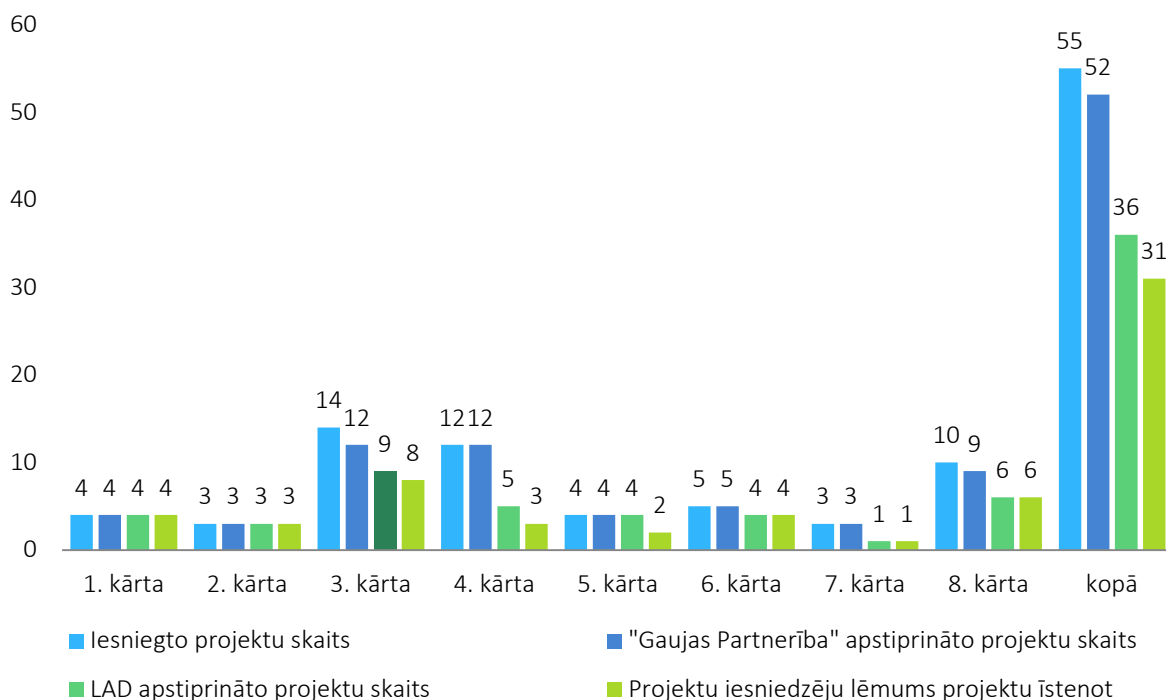
Padome apstiprināja katru projektu katrai Attīstības stratēģijas rīcības plānā iekļautajai rīcībai atsevišķi, izveidoja projektu sarakstu, sarindoja tos pēc iegūto punktu skaita un sagatavoja atzinumus, kurus parakstīja biedrības paraksttiesīga amatpersona.

Katram projektam atsevišķi, kurš saņēma vismaz minimālo punktu skaitu (16), tika sagatavots pozitīvs atzinums. Sniedzot negatīvu atzinumu, bija jānorāda pamatots noraidīšanas iemesls.

Viena mēneša laikā pēc projektu iesniegumu pieņemšanas termiņa beigām informācija par projektiem tika nosūtīta LAD, kurš veica turpmāko vērtēšanu un lēmumu pieņemšanu.

Kopumā Attīstības stratēģijas ieviešanas laikā tika iesniegti 80 projekti (Lauku attīstības programmā 55 un Rīcības programmā 25) (ATTĒLI: 12, 13).

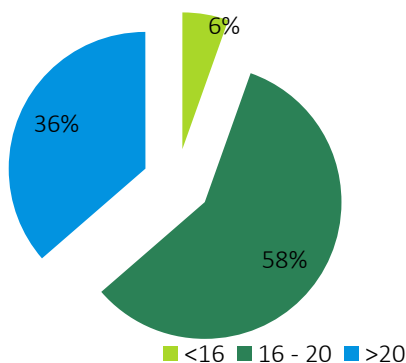
Lauku attīstības programmas ietvaros tika iesniegti 55 projekti, no tiem biedrība "Gaujas Partnerība" apstiprināja 52 projektu iesniegumus, LAD apstiprināja 36 projektus un 31 projekta iesniedzējs pieņēma lēmumu projektu īstenot. (ATTĒLS:12). Vislielākā aktivitāte tika novērota 3. un 4. kārtas izsludināšanas laikā (2012. gadā), 3. kārtā tika iesniegti 14 projektu iesniegumi un 4. kārtā 12 projektu iesniegumi. Šajās kārtās tika izsludināts atbalsts iedzīvotāju apmācībai, uzņēmējdarbības attīstīšanai un lauksaimniecības produktu ražošanai un pirmapstrādei. Salīdzinoši ar citām kārtām, šajās bija pieejams ievērojami lielāks finansējums. Viszemākā aktivitāte bija 7. kārtā (2014. gada sākums), kad tika iesniegti trīs projekti, no kuriem realizēts tikai viens projekts.

ATTĒLS:12 LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS IETVAROS IESNIEGTIE PROJEKTI³⁵

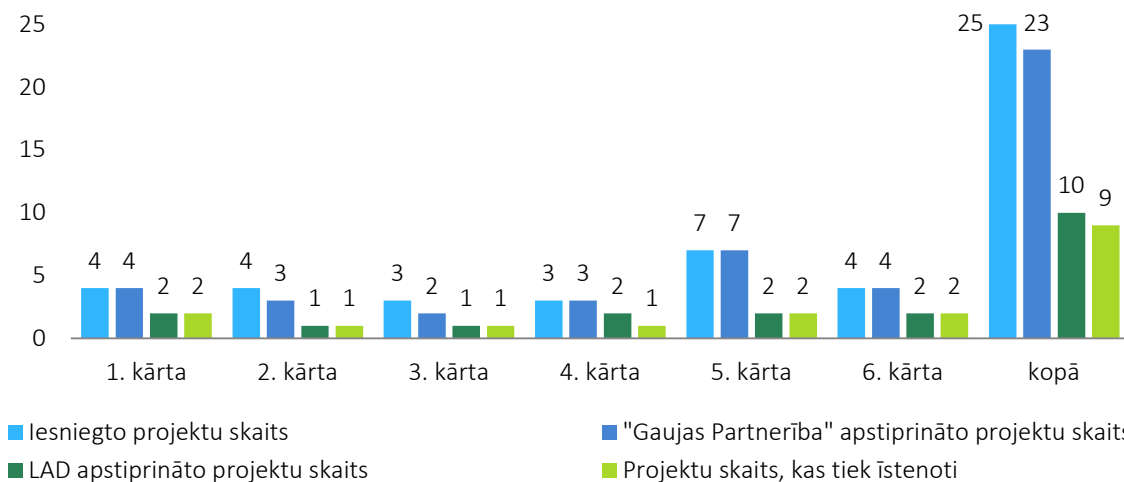
No 55 iesniegtajiem projektu pieteikumiem tikai 6% saņēma zemāku punktu skaitu par 16, līdz ar to tie tika noraidīti, 58% projektu pieteikumu saņēma punktu skaitu no 16 līdz 20, bet 36% projektu saņēma vairāk nekā 20 punktus (ATTĒLS: 13).

³⁵Dati par biedrības "Gaujas Partnerība" teritorijā iesniegtajiem un īstenotajiem LEADER projektiem uz 2014. gada oktobra sākumu.

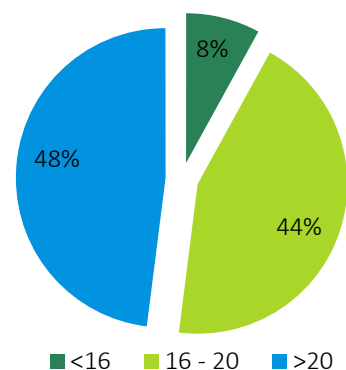
ATTĒLS:13 LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS IETVAROS IESNIEGTO PROJEKTU PUNKTU SADALĪJUMS

Rīcības programmas ietvaros tika iesniegti 25 projektu iesniegumi, no tiem biedrība „Gaujas Partnerība” apstiprināja 23, LAD apstiprināja 10, bet īstenoti tika 9 projekti (ATTĒLS:14). Visvairāk projektu pieteikumu tika iesniegts 5. kārtā (2013. gads), kad biedrībā tika iesniegti septiņi projektu iesniegumi. Šajā kārtā tika izsludināts atbalsts sporta, kultūras, izglītojošo, atpūtas un citu brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu un īstenošanas vietu attīstībai. Lai gan pieteikumu skaits bija salīdzinoši augstāks, īstenoti tika divi projekti. Pārējās kārtās iesniegto projektu skaits ir līdzīgs, no trīs līdz četriem projektiem.

ATTĒLS:14 RĪCĪBAS PROGRAMMAS IETVAROS IESNIEGTIE PROJEKTI³⁶

No 25 iesniegtajiem projektu pieteikumiem 8% saņēma mazāk nekā 16 punktus, 44% pieteikumu saņēma no 16 līdz 20 punktiem, bet 48% saņēma vairāk nekā 20 punktus (ATTĒLS:15).

ATTĒLS:15 RĪCĪBAS PROGRAMMAS IETVAROS IESNIEGTO PROJEKTU PUNKTU SADALĪJUMS

Biedrības „Gaujas Partnerība” projektu pieteikumu konkursu organizēšanas kvalitāti kopumā var novērtēt kā labu, jo no visiem projektu pieteikumiem, tikai 6% pieteikumu, pēc biedrības „Gaujas Partnerība” projektu iesniegšanas vērtēšanas procesa netika apstiprināti. Augstais apstiprināto projektu pieteikumu skaits liecina par to, ka, sagatavojot projektu pieteikumus bija saprotama gan

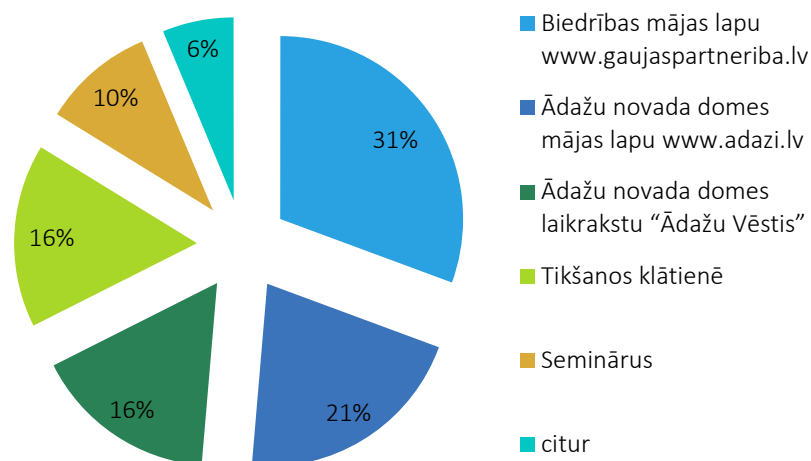
³⁶Dati par biedrības "Gaujas Partnerība" teritorijā iesniegtajiem un īstenotajiem LEADER projektiem uz 2014. gada oktobra sākumu.

informācija par projektu pieteikumu konkursiem, gan bija pieejams atbalsts projektu pieteikumu sagatavošanā. Aptaujājot īstenoto un pašreiz realizācijā esošo projektu ieviešējus, visi aptaujas dalībnieki atzīst, ka informācija par projektu pieteikumiem bija saprotama, 95% atzīst, ka iesniedzot projekta pieteikumu, atbalsts projekta sagatavošanā bijis pietiekams, bet 5% iesniedzot projekta pieteikumu, ka tā sagatavošanā atbalsts neesot bijis pietiekams.³⁷

Lai informētu vietējo sabiedrību par projektu pieteikumu konkursu kārtām, biedrība izmantoja šādus saziņas veidus:

- biedrības mājas lapu www.gaujaspartneriba.lv;
- Ādažu novada domes mājas lapu www.adazi.lv;
- Ādažu novada domes laikrakstu “Ādažu Vēstis”;
- seminārus;
- tikšanos klātienē;
- sociālo tīklu Twitter, <https://twitter.com/gaujaspartneriba> (darbojas kopš 2014. gada)

Biedrībai „Gaujas Partnerība” ir labi sagatavots informatīvās saziņas pamats, kuru izmantojot Ādažu novada sabiedrība tiek informēta par biedrības aktualitātēm. Aptaujājot īstenoto un pašreiz realizācijā esošo projektu ieviešējus par to, kādi informācijas avoti tika izmantoti, lai uzzinātu par iespēju izstrādāt un realizēt projektu - 31% gadījumu informācija tika iegūta no biedrības mājas lapas, 21% Ādažu novada pašvaldības mājas lapā, 16% Ādažu novada domes laikrakstā „Ādažu Vēstis”, 16% informāciju ieguva tiekoties klātienē, 10% organizētajos semināros un 6% citur (no citiem iedzīvotājiem, no LAD)(ATTĒLS:16).

ATTĒLS:16 IZMANTOTIE INFORMĀCIJAS AVOTI, LAI UZZINĀTU PAR IESPĒJU IZSTRĀDĀT UN REALIZĒT PROJEKTU³⁸

Turpmāk organizējot projektu pieteikuma konkursus, jāturpina kā līdz šim, aktīvi praktizēt izmantotos informēšanas veidus (elektroniskos saziņas veidus, tikšanās klātienē) un aktuālo informāciju ievietot pēc iespējas vairākos ar Ādažu novadu saistītajos informatīvajos resursos.

Savu iespēju robežās, biedrība varētu uzrunāt potenciālos projektu pieteikumu iesniedzējus personīgi, informējot tiešā veidā – elektroniski par aktuālajiem projektu iesniegumu kārtu konkursiem. Biedrībai būtu nepieciešams izveidot datubāzi, kurā apkopota vietējās attīstības stratēģijas mērķgrupu kontaktinformācija (NVO pārstāvji, uzņēmēji, aktīvākie iedzīvotāji, u.c.).

Ieteikums mājas lapā www.gaujaspartneriba.lv ievietojot projektu pieteikumu iesniegšanas konkursa sludinājumu, pievienot norādes vai elektroniskās atsauces uz materiāliem, kurus jāizmanto projekta

³⁷Biedrība „Gaujas partnerība”, aptauja, Jautājumi par LEADER projektu īstenošanu biedrības “Gaujas Partnerība” teritorijā, 05. - 06.2014., aptauja turpināta pētījuma ietvaros, aptaujājot apstiprināto projektu ieviešējus, kuru projektus nolemts realizēt pēc 06.2014. gada, atbildes sniegtas par 38 projektiem.

³⁸Biedrība „Gaujas partnerība”, aptauja, Jautājumi par LEADER projektu īstenošanu biedrības “Gaujas Partnerība” teritorijā, 05. - 06.2014., aptauja turpināta pētījuma ietvaros, aptaujājot apstiprināto projektu ieviešējus, kuru projektus nolemts realizēt pēc 06.2014. gada, atbildes sniegtas par 38 projektiem.

pieteikumu izstrādei. Mājas lapā ir izveidota sadaļa „Projektu pieteikumu veidlapa ar pielikumiem”, kurā ievietoti materiāli, kurus jāizmanto, rakstot projekta pieteikuma iesniegumu, bet potenciālajam projekta pieteikuma iesniedzējam, kuram nav bijusi saskarsme ar projektu pieteikumu rakstīšanu, varētu būt grūti saprast, kas jāņem vērā, izstrādājot projekta pieteikumu. Tāpēc šajā sadaļā būtu vēlams sniegt konkrētu projekta pieteikuma iesnieguma aizpildīšanas kārtību pa posmiem un atbilstoši tiem, strukturizēti sakārtot izmantojamus materiālus. Pētījuma izstrādes laikā, kā viens no priekšlikumiem izskanēja ieteikums, izveidot video pamācību, projekta pieteikuma sagatavošanai.

Kopumā biedrības „Gaujas Partnerība” projektu pieteikumu konkursu organizēšanas kvalitāti var novērtēt kā labu, par ko liecina gan biedrībā apstiprināto projektu pieteikumu skaits gan, aptaujājot īstenoto un pašreiz realizācijā esošo projektu ieviesējus, pozitīvais vērtējums par to, ka informācija par projektu pieteikumiem bija saprotama un atbalsts projekta sagatavošanā bijis pietiekams. Biedrībai ir izveidota sava mājas lapa, kurā tiek atspoguļota aktuālā informācija par projektu pieteikumu konkursiem un aktīvi tiek izmantoti arī citi saziņas līdzekļi.

4.2 BIEDRĪBAS PADOMES UN VALDES DARBĪBAS EFEKTIVITĀTES NOVĒRTĒJUMS

Biedrības konsultatīva lēmējinstītūcija ir kopsapulcē ievēlētā biedrības padome (turpmāk Padome). Padome deviņu cilvēku sastāvā atbild par Attīstības stratēģijas ieviešanu.

Padomes pienākumi un uzdevumi³⁹:

- lemj jautājumu par mērķprogrammu veidošanu un to līdzekļu izlietošanu;
- nodrošina kopsapulču lēmumu izpildi;
- izstrādā un apstiprina Attīstības stratēģijas;
- balstoties uz izstrādāto Attīstības stratēģiju un to īstenošanai piesaistīto resursu fonda ietvaros, izskata un izvērtē projektu pieteikumus, un pieņem lēmumus par pieteikumu apstiprināšanu vai par atteikumu piešķirt finansējumu projektu īstenošanai;
- nodrošina resursu fonda izlietojuma monitoringu un sastāda ziņojumu par fonda izlietojumu un sasniegtajiem rezultātiem;
- nodrošina teritorijas interešu aizstāvību un lobēšanu reģionālā un nacionālā līmeņa institūcijās;
- apstiprina Partnerības darbības plānu un budžetu;
- izskata priekšlikumus par izmaiņām Partnerības darbībā;
- pēc nepieciešamības organizē darba grupu darbu;
- uzņem Partnerības biedrus;
- nosaka iestāšanās un biedru naudas apjomu un lemj par biedru atbrīvošanu no biedra naudas samaksas pilnībā vai daļēji.

Padomes locekļi paši ievēl Padomes priekšsēdētāju un sadala savus pienākumus Padomes locekļu starpā.

Padomi vada padomes priekšsēdētājs. Lielākā daļa Padomes biedru, uzskata, ka Padomes priekšsēdētājs efektīvi vada Padomes darbu, tikai viens biedrs atzīmējis, ka daļēji efektīvi, savas kompetences ietvaros.

Padomes locekļi paši sadala savus pienākumus un veido divas komisijas, kurā katrā ir četri Padomes locekļi - ELFLA komisiju un EZF komisiju. Komisijas vērtē iesniegtos projektu pieteikumu iesniegumus.

Veicot Padomes locekļu aptauju, tika noskaidrots, ka lielākā daļa biedru, kuri piedalījās aptaujā, uzskata, ka Padome ir veiksmīgi darbojusies, lai īstenotu Attīstības stratēģiju. Tikai viens respondents norādīja, ka Attīstības stratēģijas īstenošanā, Padome darbojusies daļēji veiksmīgi, jo par projektu realizēšanu, apstiprinošo lēmumu sniedz LAD un „Padome pat nevar mainīt nosacījumus un rīcības, redzot, ka kādā rīcībā nav pieteikts neviens projekts”.

Padomes locekļu sastāvā ir vismaz 50% privātpersonas un juridiskas personas, bet valsts vai pašvaldības iestāžu darbinieku skaits drīkst būt līdz 50% no kopējā locekļu skaita.

³⁹ Biedrības „Gaujas Partnerība” Padomes NOLIKUMS, Ādažos, 2009. gada 16. jūlijā.

Starp pārstāvētajām privātpersonām padomes sastāvā jāietilpst:

- biedrību vai nodibinājumu pārstāvji, kas aizstāv tikai zivsaimniecības nozares intereses, kā arī fiziskās vai juridiskās personas, kas veic saimniecisko darbību zivsaimniecības jomā vai ir nodarbinātas zivsaimniecībā, izņemot amatierzveju;
- privātpersonas, kas pārstāv lauksaimnieku (fiziska persona, kura darbojas jebkurā no lauksaimniecības jomām, vai juridiska persona, kas veic darbību lauksaimniecībā vai pārstāv lauksaimnieku intereses);
- lauku sieviešu (sieviete, kuras dzīvesvieta ir deklarēta lauku teritorijā, vai juridiska persona, kas pārstāv lauku sieviešu intereses) un jauniešu (fiziska persona vecumā līdz 25 gadiem vai juridiska persona, kas pārstāv jauniešu intereses) intereses.

Visi padomes aptaujas dalībnieki atzinuši, ka Padomes locekļu skaits ir pietiekošs, bet Padomes locekļu pieredze un pārstāvētā organizācija atbilst nepieciešamajām jomām/institūcijām/organizācijām pēc trīs respondentu domām, daļēji pēc viena un neatbilst arī pēc viena respondenta domām. Izvērtējot projektu iesniegumus, reti pastāvēja interešu konflikti, aptaujātie Padomes locekļi atzina, ka šādi gadījumi nenotika bieži.

Aptaujātie Padomes locekļi atzīst, ka nespēj veltīt pietiekami daudz laika savu pienākumu veikšanai biedrībā, trīs respondenti atzīst, ka nevar veltīt pietiekoši daudz laika, bet divi respondenti norādījuši, ka daļēji var veltīt laiku pienākumu veikšanai.

Lai Padome varētu veiksmīgi darboties un pildīt savus pienākumus, nozīmīga ir Padomes locekļu savstarpējā sadarbība. Visi aptaujātie respondenti norāda, ka pienākumu sadalīšana norit veiksmīgi, bet savstarpējā saziņā domas dalās, divi respondenti atzīst, ka sadarbība šajā jomā ir vidēja, bet trīs respondenti, ka laba. Izsakot priekšlikumus, sadarbību kā labu novērtē trīs respondenti, kā vidēju viens respondents un kā sliktu arī viens respondents. Tie respondenti, kuri atbildēja uz jautājumu - vai Padomes darbībā ir problēmas, konflikti, nesaprašanās un grūtības, atzīst, ka padomes darbs norit sekmīgi un pārdomāti, nav konfliktu un nesaprašanās. Ja laika trūkuma dēļ, kāds no Padomes locekļiem nevar piedalīties sapulcēs klātienē, tiek izmantota sazināšanās telefoniski, caur e-pastu vai tiekoties atsevišķi klātienē.

Padomes darbību uzlabo arī zināšanu un prasmju uzlabošana. No Padomes aptaujātajiem biedriem tikai viens loceklis savas zināšanas pilnveido bieži, trīs locekļi diez gan reti, bet viens respondents pilnveido zināšanas savā pārstāvētajā nozarē. Viens respondents zināšanas pilnveido apmeklējot seminārus un sanāksmes, trīs locekļi individuāli iepazīstas ar aktuālo informāciju, bet viens respondents pilnveido zināšanas, konsultējoties ar citiem Padomes locekļiem un biedriem. Zināšanu pilnveidošanu kavē laika trūkums, jo padomes locekļiem ir pamatdarbs, kura laikā nav iespējams apmeklēt informatīvos seminārus un sanāksmes.

Biedrības izpildinstitūcija ir valde, kas vada un pārstāv biedrību „Gaujas Partnerība”, katram valdes loceklim ir tiesības vienpersoniski pārstāvēt biedrību. Valdi ievēl kopsapulce ne ilgāk kā uz diviem gadiem un tā sastāv no 2 valdes locekļiem.

Biedrības valdes pienākumi un uzdevumi:

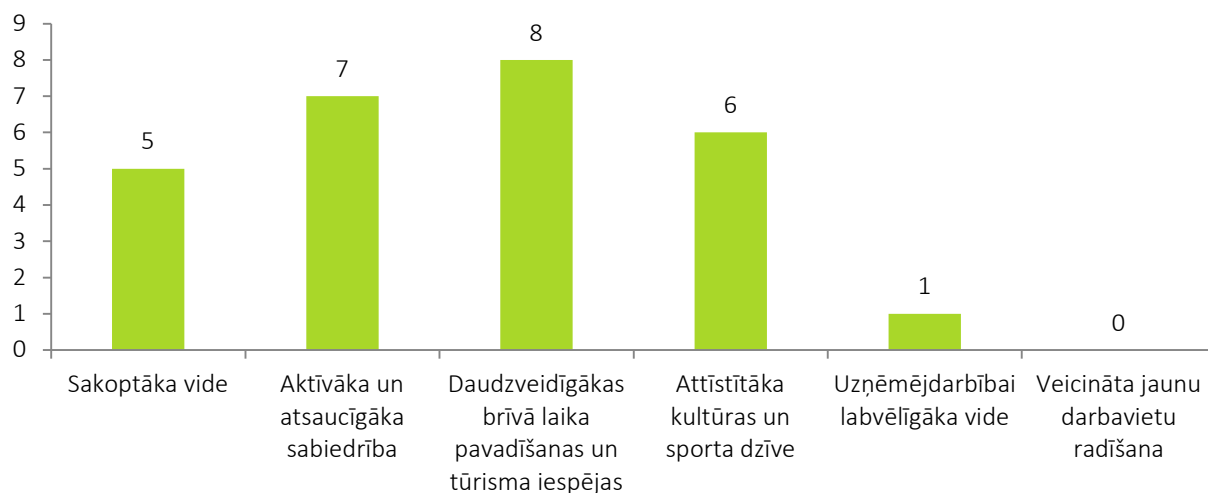
- nodrošina kopsapulces un padomes lēmumu izpildi;
- pārstāv biedrības intereses valsts un pašvaldību institūcijās, tiesā, visa veida uzņēmumos, uzņēmējsabiedrībās un organizācijās Latvijas Republikā un ārvalstīs;
- slēdz līgumus, izdod pilnvaras, rīkojumus u.c. dokumentus;
- pieņem un atbrīvo no darba biedrības darbiniekus, nosakot darba algu budžeta ietvaros;
- pārvalda un rīkojas ar biedrības naudas līdzekļiem, kustamo un nekustamo mantu;
- organizē lietvedību un statistisko uzskaiti, gada pārskatu un bilanču sastādīšanu un iesniegšanu saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem;
- sasauca un organizē Kopsapulces sēdes;
- sagatavo Kopsapulcei atskaiti par savu darbību;
- sagatavo priekšlikumus par izmaiņām Partnerības darbā;
- organizē teritorijas lauku pakalpojuma nodrošinājuma un to kvalitātes auditu;

- pilda citus Kopsapulces un Padomes uzticētus uzdevumus, kas attiecināmi uz šo amatu un ir saskaņā ar biedrības mērķi;
- izlemj citus ikdienas jautājumus.⁴⁰

Aptaujātie biedrības padomes locekļi kopumā atzīti, ka sadarbība ar biedrības valdi ir veiksmīga un valdes darbu novērtē apmierinoši, tikai viens loceklis atzīst, ka sadarbība nav veiksmīga un tās darbība ir nepamierinoša. Kā ieteikumi valdes darba uzlabošanai ir to „*nomainīt, pārstāvu viedokli, ka cilvēks nevar radoši strādāt vienā amatā vairāk kā 5 gadus*”, ka „*jāiesaistās dažādos savos projektos*”.

Veicot visu biedrības „Gaujas Partnerība” biedru aptauju⁴¹ gandrīz visi aptaujas dalībnieki norāda, ka ir apmierināti ar biedrības darbu, tikai viens respondents norādījis, ka daļēji ir apmierināts, „*Biedrība šobrīd darbojas galvenokārt tikai LEADER programmas ieviešanai Ādažu novadā. Ja būtu iespēja, biedrība varētu veikt arī citus pasākumus, īstenot citus projektus pati*”.

Attīstības stratēģijā tika noteikta vietējās rīcības grupas teritorijas attīstības vīzija, kādam pēc pieciem gadiem jābūt Ādažu novadam, aptaujājot biedrības biedrus, tika noskaidrots viņu viedoklis par to, kuri vīzijas uzstādījumi ir veicināti biedrības darbības laikā. Biedrība ir veicinājusi daudzveidīgas brīvā laika pavadīšanas un tūrisma iespējas, sabiedrība kļuvusi aktīvāka un atsaucīgāka, attīstījusies kultūras un sporta dzīve, veidojusies sakoptāka vide. Zems biedrības ieguldījuma vērtējums ir uzņēmējdarbības vides uzlabošanā un jaunu darbavietu radīšanas jomās (ATTĒLS:17).

ATTĒLS:17 ĀDAŽU NOVADA IEGUVUMI BIEDRĪBAS DARBĪBAS LAIKĀ⁴²

Kopumā Padomes un Valdes darbība biedrībā „Gaujas Partnerība” tiek vērtēta apmierinoši, jo Ādažu novadā ir veicināta LEADER pieejas īstenošana, cik tas ir atkarīgs no biedrības pārstāvjiem. Tie respondenti, kuri piedalījās aptaujās, lielākoties atzinuši, ka biedrība ir veiksmīgi darbojusies, lai īstenotu Attīstības stratēģiju, kā arī ir veicināta vietējās rīcības grupas teritorijas attīstības vīzijas sasniegšana.

Rīkotajās mērķgrupās, tās dalībnieki atzina, ka ir apmierināti ar biedrības darbu un atzinīgi novērtēja tās ieguldījumu novada attīstībā, kā arī sniedzot atbalstu projektu pieteikumu iesniedzējiem.

4.3 BIEDRĪBAS KOMUNIKĀCIJAS VEIDI, INFORMATĪVIE MATERIĀLI UN ATPAZĪSTAMĪBA

Lai Ādažu novadā veiksmīgi tiktu ieviesta LEADER pieeja un īstenota Attīstības stratēģija, biedrība „Gaujas Partnerība” izmantoja dažādus komunikācijas veidus sadarbības veicināšanai ar potenciālo mērķauditoriju.

⁴⁰ Biedrības „Gaujas Partnerība” s t a t ū t i, Ādaži, 2013.gads.

⁴¹ Aptauja „Biedrības „Gaujas Partnerība” darbības efektivitātes novērtēšana”, aptauju elektroniski aizpildīt tika aicināti visi (16) biedrības biedri, aptaujā piedalījās 9 respondenti.

⁴² Aptauja „Biedrības „Gaujas Partnerība” darbības efektivitātes novērtēšana”, aptauju elektroniski aizpildīt tika aicināti visi (16) biedrības biedri, aptaujā piedalījās 9 respondenti.

Viens no Attīstības stratēģijas plāna uzdevumiem bija, izmantojot publikācijas vietējā pašvaldības laikrakstā „Ādažu Vēstis” un mājas lapā www.adazi.lv, veicināt sabiedrības informētību un izglītošanu par LEADER sniegtajām iespējām un informēt iedzīvotājus par iespēju iesaistīties vietējās Attīstības stratēģijas izstrādē un īstenošanā.

Lai informētu vietējo sabiedrību, biedrība izmanto šādus informācijas sniegšanas avotus:

- Ādažu novada domes mājas lapu www.adazi.lv;
- Ādažu novada domes laikrakstu “Ādažu Vēstis”;
- biedrības mājas lapu www.gaujaspartneriba.lv;
- seminārus;
- bukletus;
- sociālo tīklu *Twitter*, <https://twitter.com/gaujaspartnerba>.

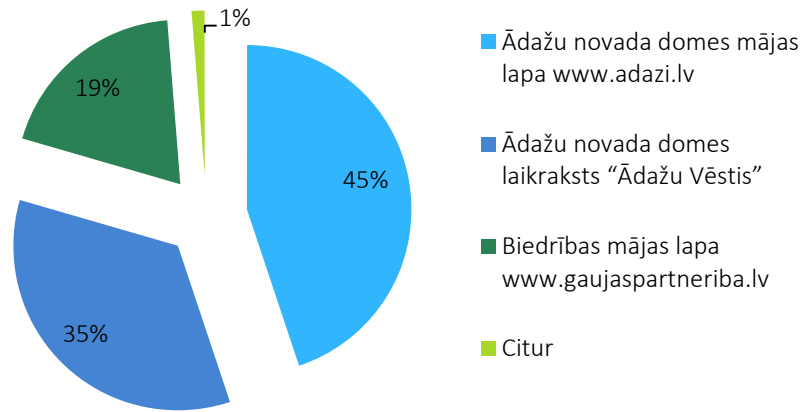
Kad biedrība „Gaujas Partnerība” tika dibināta, un izstrādāta Attīstības stratēģija, par informācijas kanāliem tika izmantots vietējais laikraksts „Ādažu Vēstis” un Ādažu novada domes mājas lapa www.adazi.lv. Tajos tika publiskota informācija par LEADER pieejas īstenošanu nākotnē un tika veicināta sabiedrības iniciatīva un aktivitāte, iesaistoties Attīstības stratēģijas izstrādē. Par biedrības aktualitātēm vēl aizvien novada iedzīvotāji tiek informēti caur pašvaldības saziņas līdzekļiem, kas veicina to, ka pēc iespējas lielāka vietējās sabiedrības daļa saņem attiecīgo informāciju.

2011. gadā sāka darboties biedrības „Gaujas Partnerība” mājas lapa, www.gaujaspartneriba.lv. Mājas lapai ir būtiska nozīme biedrības aktivitāšu popularizēšanā un iedzīvotāju piesaistē, jo tai ir gan reprezentatīva, gan informatīva funkcija. Mājas lapā tiek sniegta informācija par biedrību, tās struktūru, veiktajām aktivitātēm, sadarbību un publikācijām. Lai popularizētu Ādažu novada mājražotājus un amatniekus, izveidota atsevišķa sadaļa, kurā sniegta kontaktinformācija un piedāvātie produkti. Biedrības mājas lapa ir vizuāli pievilcīga, tā ir strukturēti sakārtota un tajā ir viegli atrast nepieciešamo informāciju. Atsevišķās mājas lapas sadaļās būtu jāatjauno informācija, kas veicinātu pārliecinošāku un uzticību veicinošāku priekšstatu par biedrības darbību un aktivitātēm, piemēram, sadaļās „Sadarbība” un „Foto galerija”. Mājas lapā varētu ievietot realizēto projektu fotogrāfijas un projektu īstenošanu īsu izklāstu par pieredzi izstrādājot projektu, kas varētu iedrošināt citus potenciālos projektu pieteikumus iesniedzējus, un sniegtu uzskatāmāku ieskatu par biedrības ieguldījumu teritorijas attīstībā.

Sabiedrības aktivizēšanai un informēšanai tika rīkotas tikšanās klātienē, organizējot seminārus, izstrādājot Attīstības stratēģiju un rīkojot atklāta konkursa projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas. Sabiedrības informēšanai tika izveidoti arī bukleti.

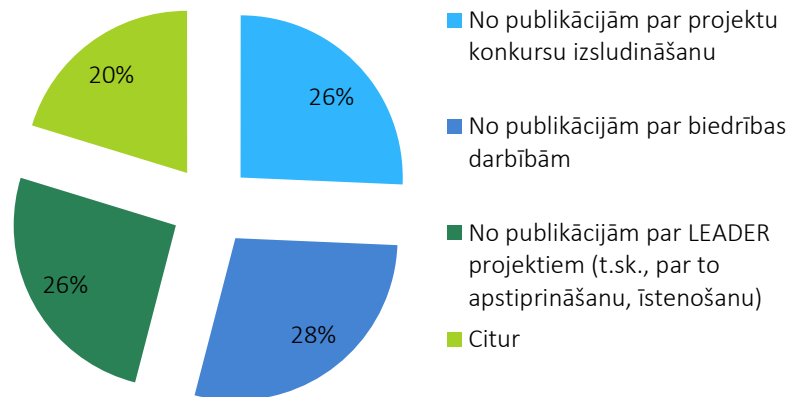
Veicot Ādažu novada iedzīvotāju aptauju tika noskaidrots, ka lielākā daļa respondentu 83% (63) ir dzirdējuši par biedrību „Gaujas Partnerība”, bet 17% (13) nebija dzirdējuši par šādu biedrību novadā. Puse aptaujas dalībnieku (50%) atzīmēja, ka zina kādu no Ādažu novadā realizētajiem LEADER projektiem, bet otra puse (50%), kā nē, un nevarēja nosaukt kādu no LEADER projektiem.

Lielākoties iedzīvotāji par biedrību „Gaujas Partnerība” uzzinājuši no Ādažu novada domes mājas lapas www.adazi.lv (45%) un novada domes laikraksta „Ādažu Vēstis” (35%), tikai 19% respondenti par biedrību uzzinājuši no biedrības mājas lapas www.gaujaspartneriba.lv, bet 1% respondentu atzīmējis, ka informāciju par biedrību uzzinājis no cita informācijas avota – LAD mājas lapas www.lad.gov.lv (ATTĒLS:18).

ATTĒLS:18 NO KĀDIEM SAZIŅAS LĪDZEKĻIEM APTAUJAS DALĪBNIEKI IR DZIRDĒJUŠI PAR BIEDRĪBU "GAUJAS PARTNERĪBA"⁴³

Par biedrības aktualitātēm iedzīvotāji informāciju ieguvuši no publikācijām par biedrības darbībām (28%), no publikācijām par projektu konkursu izsludināšanu (26%), no publikācijām par LEADER projektiem (26%), un citiem informācijas avotiem (20%) (ATTĒLS:19).

ATTĒLS:19 NO KĀDĀM PUBLIKĀCIJĀM ĀDAŽU NOVADA IEDZĪVOTĀJI UZZINĀJUŠI PAR BIEDRĪBU „GAUJAS PARTNERĪBA”⁴⁴

Biedrības komunikācijai ar sabiedrību ir ļoti liela nozīme, jo tai ne tikai jāinformē sabiedrība par iespējām veicināt teritorijas attīstību, bet arī jāiedrošina un jāatbalsta mērķgrupu iesaistīšanos vietējo jautājumu risināšanā. Pēc iedzīvotāju aptaujas datiem var secināt, ka biedrībai ir jāturpina ievietot informāciju par savām aktivitātēm Ādažu novada domes saziņas līdzekļos, jo līdz šim iedzīvotāji par biedrību galvenokārt uzzinājuši caur novada domes mājas lapu www.adazi.lv un vietējo laikrakstu „Ādažu Vēstis”.

4.4 BIEDRĪBAS ADMINISTRATĪVĀS KAPACITĀTES IZVĒRTĒJUMS

Biedrības valde, kuru iecel biedrības kopsapulcē, nodrošina Attīstības stratēģijas administratīvo ieviešanu.

Viens biedrības valdes loceklis pilda ELFLA administratīvās komisijas vadītāja un ELFLA un EZF finanšu vadītāja pienākumus, bet otrs biedrības valdes loceklis pilda EZF administratīvās vadītājas pienākumus. Valdes locekļi sniedz arī konsultācijas par projektu pieteikumu izstrādi. Biedrības darbu revidē revidents.

Bez valdes locekļiem, lai vecinātu Attīstības stratēģijas administratīvo ieviešanu, darbojas projektu koordinatore, kas veic arī biedrības padomes priekšsēdētājas pienākumus.

⁴³ Aptaujas „Ādažu novada iedzīvotāju aptauja” dati, aptaujā piedalījās 76 respondenti.

⁴⁴ Aptaujas „Ādažu novada iedzīvotāju aptauja” dati, aptaujā piedalījās 76 respondenti.

Administratīvajā struktūrā ierobežotā finansējuma dēļ, neviens darbinieks netiek nodarbināts uz pilnu darba slodzi. Visi darbinieki, kuri biedrībā ir atbildīgi par administratīvo darbu, veic to brīvprātīgi no pamatdarba brīvajā laikā.

ADMINISTRATĪVO KOMISIJU VADĪTĀJU PIENĀKUMI:

- veicina sadarbību ar iesaistītajām institūcijām;
- organizē atskaišu, pārskatu un citu dokumentu sagatavošanu, kas saistītas ar šim darbam noteikto funkciju izpildi;
- organizē iedzīvotāju iniciatīvas, kas saistītas ar Attīstības stratēģijas īstenošanu;
- organizē iedzīvotāju apmācības un konsultācijas, kas saistītas ar Attīstības stratēģijas īstenošanu;
- organizē atklātu projektu iesniegumu konkursu vietējās rīcības grupas noteiktajām rīcībām;
- piedalās apmācībās, semināros un cita veida pasākumos, kas paaugstina profesionālo kvalifikāciju.

FINANŠU VADĪTĀJA PIENĀKUMI:

- nodrošina biedrības grāmatvedības datu uzskaiti, ieņēmumu un izdevumu iegrāmatošanu grāmatvedības reģistros pa pārskata periodiem, saskaņā ar biedrības finanšu dokumentiem;
- organizē atskaišu, pārskatu un citu dokumentu sagatavošanu, kas saistītas ar šim darbam noteikto funkciju izpildi;
- organizē iedzīvotāju apmācības un konsultācijas grāmatvedības, nodokļu aprēķināšanas un citos saistītos ar grāmatvedību jautājumos, kas saistītas ar Attīstības stratēģijas īstenošanu;
- piedalās apmācībās, semināros un cita veida pasākumos, kas paaugstina profesionālo kvalifikāciju.

PROJEKTU KOORDINATORA PIENĀKUMI (ELFLA projektiem):

- organizē un plāno projektu, veic tā uzraudzību un tālāk virzīšanu;
- kontrolē un saskaņo atsevišķu pasākumu izpildes termiņus;
- organizē publicitātes pasākumus un nodrošina ar informāciju, kas saistīta ar iedzīvotāju aktivizēšanu un izglītošanu Attīstības stratēģijas ietvaros;
- sastāda projekta dokumentāciju, ziņojumus, kārtro administratīvo saraksti un raksta protokolus;
- plāno, organizē sēdes;
- palīdz ELFLA administratīvajam un finanšu vadītājam;
- organizē atklātu projektu iesniegumu konkursu vietējās rīcības grupas noteiktajām rīcībām;
- piedalās apmācībās, semināros un cita veida pasākumos, kas paaugstina profesionālo kvalifikāciju.

Biedrības administratīvais darbs kopumā tiek vērtēts atzinīgi, jo ir veicināta Ādažu novada sabiedrības iesaistīšana novada teritorijas attīstībā, izstrādāta un realizēta Attīstības stratēģija (veikti Attīstības stratēģijas grozījumi), koordinēti un piesaistīti finansiālie resursi, veikta Attīstības stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana. Nesaistīti ar Attīstības stratēģijas ieviešanu, ir uzsākta Ādažu novada mājražotāju un amatnieku apzināšana, lai veicinātu šo jomu pārstāvju aktivizēšanu un iesaisti novada attīstībā. Attīstības stratēģijas pētījuma ietvaros projektu pieteikumu iesniedzēji atzina, ka projektu sagatavošanas laikā ir bijis nepieciešamais atbalsts no biedrības puses, ko nodrošināja administratīvo pienākumu veicēji.

Nemot vērā, ka administratīvā kapacitāte un finansējums biedrībā ir ierobežots, tās darbība lielākoties tiek mērķēta uz Attīstības stratēģijas ieviešanu un LEADER projektu īstenošanu novadā. Līdz ar to netika īstenoti ar LEADER apguvi nesaistīti, bet uz biedrības attīstību vērsti projekti, piemēram, piesaistīts ārējais finansējums un organizētas dažādu mērķgrupu apmācības, kas veicinātu vietējās sabiedrības zināšanu pilnveidošanu un apguvi.

Izstrādājot un īstenojot jauno Attīstības stratēģiju, būtu nepieciešams biedrībā izskatīt iespēju, izveidot pilnas slodzes amata vienību – Administratīvais vadītājs, kas veicinātu sabalansētu, kvalitatīvu un mērķtiecīgu vietējās rīcības grupas darbību. Izveidojot šādu amata vienību, jānodala pienākumi, kurus līdz šim veica administratīvās struktūras darbinieki, administratīvā vadītāja pienākumos, iekļaujot uzdevumus, kuri jāveic regulāri un pastāvīgi.

Administratīvā vadītāja pienākumi (*priekšlikums*):

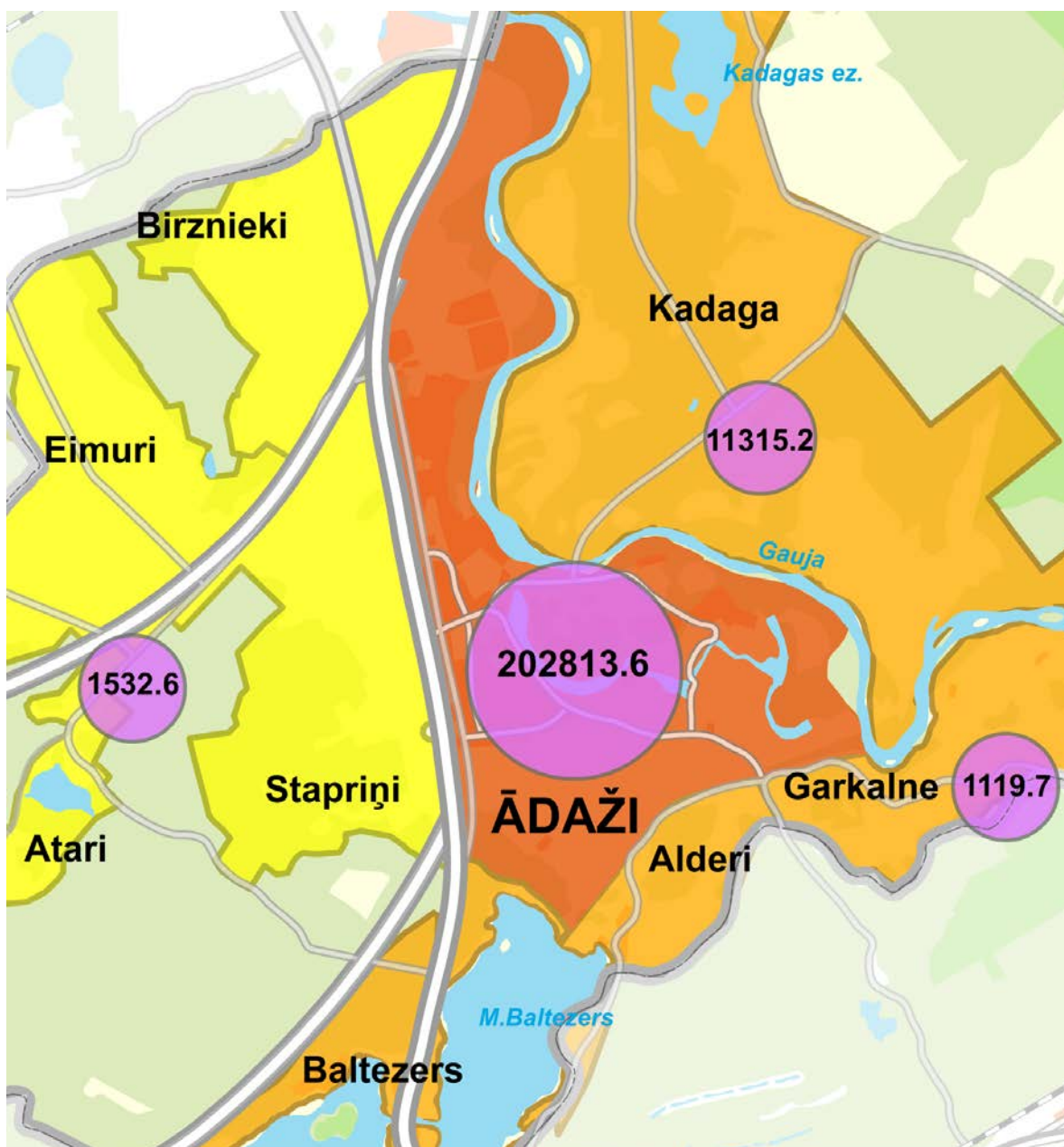
- veicināt sadarbību ar pašvaldību, valsts iestādēm, nevalstiskajām organizācijām, uzņēmējiem, ārvalstu sadarbības partneriem;
- rīkot iedzīvotāju apmācības un konsultācijas, kas saistītas ar Attīstības stratēģijas īstenošanu;
- rīkot atklātu projektu iesniegumu konkursus vietējās rīcības grupas noteiktajām rīcībām;
- pārstāvēt novada iedzīvotāju intereses nacionālā un starptautiskā līmenī;
- piedalīties apmācībās, semināros un cita veida pasākumos, kas paaugstina profesionālo kvalifikāciju;
- piesaistīt biedrībai nepieciešamo ārējo finansējumu, sagatavojot un īstenojot projektus;
- organizēt biedrības komunikāciju ar sabiedrību un nodrošināt publicitātes pasākumus;
- veikt regulāru Attīstības stratēģijas īstenošanas uzraudzību un novērtēšanu;
- nodrošināt informācijas apriti biedrībā.

5. IEVIESTO UN IEVIEŠANĀ ESOŠO PROJEKTU, KURI FINANSĒTI ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS IETVAROS NOVĒRTĒJUMS

Attīstības stratēģijas ietvaros Lauku atbalsta programmā tika realizēti 24 projekti un 7 projekti pētījuma izstrādes brīdī ir īstenošanas procesā, bet Rīcības programmā tika realizēti 7 projekti un divi tiek īstenoti (skat. 2. un 3. pielikumu).

Biedrībai „Gaujas Partnerība” Attīstības stratēģijas ieviešanai 2009. – 2013. gadam (aktualizēta 2014. gadā) tika apstiprināts atbalsta finansējums 371 141,79 EUR apmērā, Lauku attīstības programmā apstiprināts finansējums 234 057,81 EUR apmērā, bet Rīcības programmā 137 083,98 EUR.⁴⁵

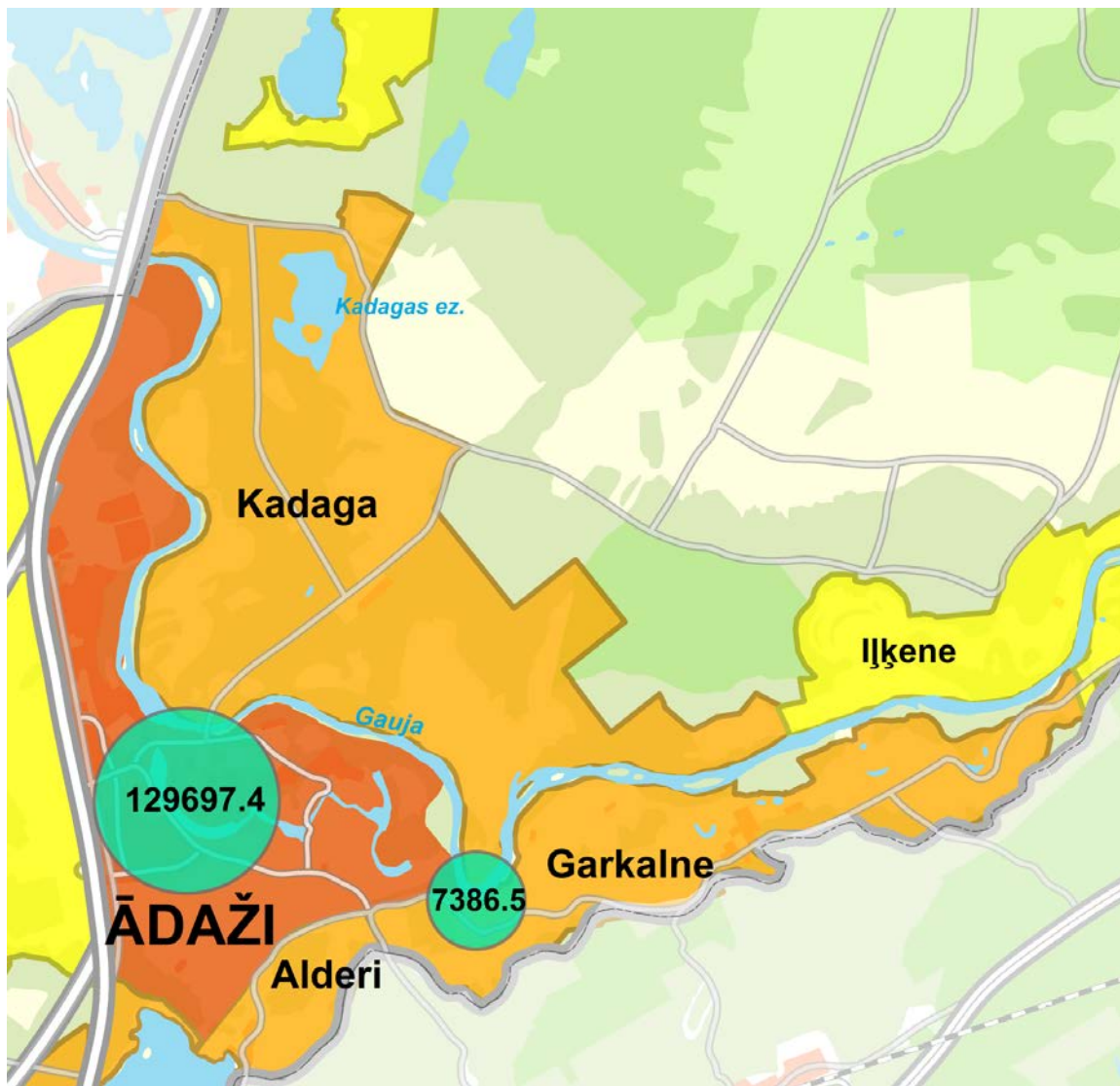
Lauku attīstības programmas ietvaros tika apgūts finansējums 216781,16 EUR apmērā. Vislielākās investīcijas piesaistītas Ādažu ciemam, no apgūtā finansējuma Ādažu novada administratīvajā centrā piesaistīti 94% finansējuma, bet pārējā novada teritorijā, t.sk. citos ciemos tikai 6% (ATTĒLS:20).

ATTĒLS:20 LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS IETVAROS APGŪTĀ FINANSĒJUMA (EUR) TERITORIĀLAIS SADALĪJUMS

⁴⁵ Dati par biedrības "Gaujas Partnerība" teritorijā iesniegtajiem un īstenojamiem LEADER projektiem uz 2014. gada oktobra sākumu.

Rīcības programmas ietvaros tika apgūti 137 083,98 EUR, lielākā daļa investīciju tika ieguldītas Ādažu ciemā 95%, bet ārpus Ādažu ciema Garkalnes ciemā 5% (ATTĒLS:21).⁴⁶

ATTĒLS:21 RĪCĪBAS PROGRAMMAS IETVAROS APGŪTĀ FINANSĒJUMA (EUR) TERITORIĀLAIS SADALĪJUMS

Lauku attīstības programmā visvairāk finansējuma apguva Ādažu novada pašvaldība, kurai tika apstiprināti 19 projektu pieteikumi un piešķirts finansējums 120227,12 EUR apmērā. Biedrības apguva 88285,76 EUR astoņu apstiprināto projektu īstenošanai, fiziskās personas 2652,31 EUR trīs projektu īstenošanai un SIA 21070,77 EUR trīs projektu īstenošanai. Rīcības programmas ietvaros finansējumu visvairāk piesaistījušas biedrības, kopumā apstiprināti 8 projektu pieteikumi, kuriem piešķirts 128235,68 EUR finansējums. Ādažu novada pašvaldībai tika apstiprināts viens projekts un piešķirts finansējums 8848,3 EUR apmērā (TABULA:5).

⁴⁶Istenojot projektu „Aktīva atpūta uz ūdens saudzējot Māti Dabu” ietvaros tika labiekārtota teritorija Ādažu ciemā un divās vietās ārpus tās, kā arī iegādāts inventārs, projekta apgūtais finansējums tika ieskaitīts pie Ādažu ciema, jo projekta iesniedzēja adrese tika norādīta Ādažu ciemā.

TABULA:5 APĢŪTAIS PUBLISKAIS FINANSĒJUMS EUR, PĒC IESNIEDZĒJA⁴⁷

PROJEKTA IESNIEDZĒJS	LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMĀ		RĪCĪBAS PROGRAMMĀ	
	PROJEKTU SKAITS, KURIEM PIEŠĶIRTS PUBLISKAIS FINANSĒJUMS	APĢŪTAIS PUBLISKAIS FINANSĒJUMS €	PROJEKTI, KURIEM PIEŠĶIRTS FINANSĒJUMS	APĢŪTAIS PUBLISKAIS FINANSĒJUMS €
BIEDRĪBAS	8	88285,76	8	128 235,68
FIZISKĀS PERSONAS	3	2652,31	0	0
ĀDAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA	19	120227,12	1	8 848,30
SIA	3	21070,77	0	0
KOPĀ	33	232235,96	9	137 083,98

PROJEKTU KVALITĀTE UN IETEKME (TAI SKAITĀ SOCIĀLI EKONOMISKĀ) UZ VIETĒJĀS TERITORIJAS ATTĪSTĪBU

Īstenojot projektus Lauku attīstības programmā, galvenokārt tika realizēti projekti, kuri veicinājuši dažādu iestāžu un organizāciju materiāltehniskās bāzes vai infrastruktūras uzlabošanu, kas sekmē dažādu novada iedzīvotāju mērķgrupu izglītošanu, jaunu iemaņu apgūšanu un kultūrvides uzlabošanu. Lielākoties īstenotajiem projektiem ir būtiska sociāli ekonomiskā ietekme, jo to īstenošana gan tieši, gan netieši veicina dzīves vides kvalitātes uzlabošanu novadā (TABULA:6).

TABULA:6 LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS PROJEKTU NOVĒRTĒJUMS

NR.P.K.	RĪCĪBA	PROJEKTA NOSAUKUMS	PROJEKTA IESNIEDZĒJS	PROJEKTA KVALITĀTE UN IETEKME
1	1.1.	Aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu mākslas un mūzikas skolas mākslas un mūzikas valodu klasēs	Ādažu novada dome	Projekta ietvaros tika iegādāta un uzstādīta interaktīvā tāfele, projektors un portatīvais dators, kā arī veikta 4 cilvēku apmācība. Projekta īstenošana atbalstīja vietējo iedzīvotāju izglītošanās iespējas un veicināja jaunāko tehnoloģiju ieviešanu kvalitatīva mācību procesa nodrošināšanai. Pilnveidojot Ādažu mākslas un mūzikas skolas materiāltehnisko nodrošinājumu, tiek veicināts kultūrizglītības nodrošinājums novadā un netieši arī saglabātas darbvietas pedagogiem.
2	1.1.	Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu mākslas un mūzikas skolā	Ādažu novada dome	Projekta ietvaros tika iegādāti mūzikas instrumenti Ādažu Mākslas un mūzikas skolas mācību procesa nodrošināšanai - pianīns, flauta, trompete, čells un kogle. Projekta īstenošana ir nozīmīga visiem Ādažu novada iedzīvotājiem, jo tiek paaugstināta kultūrizglītības kvalitāte novadā un veicināta iespēja iedzīvotājiem apmeklēt kvalitatīvus iestādes audzēkņu koncertus.
3	1.1.	Ādažu vidusskolas piecu mācību priekšmetu kabinetu aprīkošana ar stacionāriem projektoriem	Ādažu novada dome	Pieci Ādažu vidusskolas kabineti tika aprīkoti ar stacionāriem projektoriem, iegādāts to darbības nodrošināšanai nepieciešamais aprīkojums un viens portatīvais dators, un piecu mācību priekšmetu kabinetos, uzstādītas žālūzijas. Īstenojot projektu, tika uzlabota vidusskolas materiāltehniskā bāze un līdz ar to veicināta izglītības kvalitātes uzlabošanās Ādažu novadā.

⁴⁷Dati par biedrības "Gaujas Partnerība" teritorijā iesniegtajiem un īstenotajiem LEADER projektiem uz 2014. gada oktobra sākumu. Tabulā iekļauti visi projekti, kuriem apstiprināts piešķirtais publiskais finansējums, divi projekti, kuriem tika piešķirts publiskais finansējums ir noraidīti, viens SIA un viens biedrības projekts.

NR.P.K.	RĪCĪBA	PROJEKTA NOSAUKUMS	PROJEKTA IESNIEDZĒJS	PROJEKTA KVALITĀTE UN IETEKME
4	1.1.	Ādažu vidusskolas stacionāru gaismas aprīkojumu un apskaņošanas aparatūras iegāde un uzstādīšana aktu zālē	Ādažu novada dome	<p>Realizējot projektu, tika veikta stacionāra gaismas tehnikas aprīkojuma un apskaņošanas aparatūras iegāde un uzstādīšana Ādažu vidusskolas aktu zālē.</p> <p>Pozitīva ietekme tiek atstāta uz novada kopējo sabiedrisko aktivitāšu pieejamo infrastruktūru. Ieguvumi īstenojot projektu, pirmkārt ir skolas audzēkņiem un viņu vecākiem. Kvalitatīvs skolas materiāltehniskais nodrošinājums veicina skolas attīstību, skolēnu skaita nodrošinājumu, darbavietu saglabāšanu un netieši arī sekmē vietējās teritorijas attīstību.</p>
5	3.3.	Ekoloģisks kurināmais: ātri un precīzi	SIA "Sanarts"	<p>Projekta ietvaros iegādāts malkas sagatavošanas kombains, kas ir spējīgs mobili (t.i., gan mežā, gan pagalmā) un kvalitatīvi sagatavot kurināmo. Realizējot projektu, iedzīvotājiem tiek piedāvāts pakalpojums sagatavot kurināmo klientu norādītajā vietā. Tika radīta viena jauna darbavieta un pieejams pakalpojums tiem novada iedzīvotājiem, kuri apkurina savus mājokļus ar malku.</p>
6	1.1.	Multimēdiju iekārtu uzstādīšana Ādažu Brīvajā Valdorfa skolā	biedrība "Ādažu Brīvās Valdorfa skolas atbalsta biedrība"	<p>Ādažu Brīvā Valdorfa skolā, trīs telpas tika aprīkotas ar stacionārām multimēdiju iekārtām. Projekts uzlabo izglītības iestādes materiāltehnisko bāzi un pilnveido izglītības iespējas Ādažu Brīvās Valdorfa skolas skolēniem, novada iedzīvotājiem un citiem alternatīvo izglītības iespēju izmantošanas interesentiem. Privātā izglītības iestāde palielina novadā esošo pieejamo izglītības pakalpojumu klāstu, kā arī veicina uzņēmējdarbības jomas attīstību.</p>
7	1.1.	Inventāra iegāde futbola kluba „Ādaži” bērnu un jauniešu futbola komandu nodrošinājumam	biedrība "Futbola klubs "Ādaži""	<p>Realizējot projektu tika iegādāts - spēlētāju formas, šorti, getras, skriešanas tērpi, termo kreklis, džemperis, bikses, jakas, bumbu maisi, somas, cepures, medicīnas soma, bumbas, konusi, barjeru komplekts, nūju komplekti, stūra karogi, taktiskā tāfele, trenera mape un futbola vārti ar tīklu.</p> <p>Projekta realizācijas būtiska tieša, pozitīva ietekme ir futbola kluba audzēkņiem, bet netieša sociāli ekonomiskā ietekme tiek radīta uz sabiedrisko aktivitāšu attīstību un bērnu/jauniešu brīvā laika pavadīšanas nodrošināšanu.</p>
8	1.1.	Skolas muzeja veidošana	Ādažu novada dome	<p>Realizējot projektu, skolas muzejam paredzētās telpas tika aprīkotas ar mēbelēm, stacionāru projektoru, datoru, datu kameru un uzstādītas žalūzijas.</p> <p>Projekts tiek vērtēts, kā sociāli ekonomiski nozīmīgs, jo veicina novada vēsturiskā mantojuma saglabāšanu.</p>
9	1.1.	Profesionāla video projektoru un ekrānu iegāde un uzstādīšana Ādažu kultūras centra Skatītāju zālē	Ādažu novada dome	<p>Ādažu kultūras centra Skatītāju zāle tika aprīkota ar profesionālu multimēdiju projektoru, pārvietojamu video ekrānu ar priekšējās un aizmugurējās projekcijas materiāliem, stacionāru montējamu fona gaismu ekrānu.</p> <p>Realizētajam projektam ir būtiska nozīme, tiks uzlaboti kultūras centra pakalpojumi un kvalitāte</p>

NR.P.K.	RĪCĪBA	PROJEKTA NOSAUKUMS	PROJEKTA IESNIEDZĒJS	PROJEKTA KVALITĀTE UN IETEKME
10	1.1.	Tehniskā aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu novada domes Sociālā dienesta Atbalsta centrā	Ādažu novada dome	<p>Ādažu novada iedzīvotājiem un viesiem.</p> <p>Ādažu novada domes Sociālā dienesta Atbalsta centra telpām tika iegādāts televizors ar DVD atskaņotāju, galda dators ar programmatūru, monitoru, tintes printeri, nepārtrauktas barošanas bloku, USB atmiņas karti, projektors ar ekrānu un viens portatīvais dators ar programmatūru.</p> <p>Jaunas darbavietas, īstenojot projektu, netika radītas, bet kopumā sociāli ekonomiskā ietekme tiek vērtēta kā augsta, jo uzlabota Sociālā dienesta Atbalsta centra kapacitāte un paaugstināta dažādu sociālo grupu integrācija sabiedrībā.</p>
11	3.4.	Augļkopības nozares attīstīšana - smiltsērķšķu stādījumu ierīkošana	Viesturs Brieze	<p>Realizējot projektu, saimniecībā tika ierīkots 1 hektārs smiltsērķšķu stādījumu un tādējādi attīstīta augļkopības nozare. Projekts tieši nozīmīgs ir projekta realizētājam, bet kopumā netieša pozitīva ietekme tiek veicināta novada lauku telpas attīstībā un sakārtošanā.</p>
12	1.1.	Lietišķās mākslas darbnīcas aprīkojuma iegāde Ādažu Mākslas un Mūzikas skolā	Ādažu novada dome	<p>Tika iegādātas specifiskas iekārtas - grafikas spiede, stikla kausēšanas krāsns, audumu tvaicējamais katls, sietspiedes rāmji, tjaninga komplekts, rākeles. Īstenojot projektu, tika uzlabota Ādažu Mākslas un mūzikas skolas profesionālās ievirzes izglītības programma - vizuāli plastiskā māksla. Realizējot projektu, tiek veicināta novada iedzīvotāju izglītošana un jaunu iemaņu apgūšana.</p>
13	1.1.	Nepieciešamā aprīkojuma un mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskā orķestra dibināšanai	Ādažu novada dome	<p>Realizējot projektu tika iegādāts - kontrabass, alts, oboja, klarnete un minimālais aprīkojums orķestrim – krēsli, nošu pulsts un diriģenta podests.</p> <p>Projektam ir būtiska sociāli ekonomiska nozīme, jo ieguvēji ir ne tikai Ādažu Mākslas un mūzikas skolas audzēkņi un pedagogi, uz kuru bāzes tiek veidots orķestris, bet tiek veicināta arī citu interesentu ar mūzikas priekšzināšanām iesaiste novada kultūras dzīvē. Novada iedzīvotājiem būs pieejams daudzveidīgāks un kvalitatīvāks kultūras piedāvājums.</p>
14	1.1.	Mūzikas instrumentu – kokļu iegāde Ādažu Mākslas un mūzikas skolas kokļu ansambļa dibināšanā	Ādažu novada dome	<p>Projekta ietvaros iegādātās 3 kokles (akustiskā koncertkokle ar iebūvētu stacionāro elektronisko skaņas noņemšanas iekārtu, akustiskā koncertkokle un basa hromatiskā kokle).</p> <p>Īstenojot projektu tika sniegts atbalsts izglītības kvalitātes uzlabošanai Ādažu Mākslas un mūzikas skolas audzēkņiem, mūzikas izglītības programmā Stīgu instrumentu spēle – Kokles spēle – apguvē.</p>
15	1.1.	MX Ādaži bērnu un jauniešu moto apmācības pulciņa izveide	biedrība "MX Ādaži"	<p>Projekta realizācijas rezultātā tika iegādāti krosa motocikli ar divtaktu un četraktu dzinējiem un izveidots bezmaksas moto pulciņš "MX Ādaži" telpās.</p> <p>Projektam ir būtiska sociāli ekonomiskā ietekme, jo tiek pilnveidotas bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējas Ādažu novadā.</p>

NR.P.K.	RĪCĪBA	PROJEKTA NOSAUKUMS	PROJEKTA IESNIEDZĒJS	PROJEKTA KVALITĀTE UN IETEKME
16	1.1.	Nojumes ierīkošana amatu darbnīcu aktivitāšu nodrošināšanai	biedrība "Privātā vidusskola ĀBVS"	Īstenojot projektu, blakus jau esošai, nelielajai kokapstrādes darbnīcai, tika iekārtota jauna nojume metālkalšanas, akmenskalšanas un lielo kokapstrādes darbu veikšanai, kā arī aprīkojuma uzglabāšanai. Projekts sniedz ieguldījumu privātās vidusskolas infrastruktūras attīstībā un atbalsta gan skolas audzēkņu, gan vecāku, gan citu interesentu (t.sk. Ādažu novada iedzīvotāju) jaunu iemaņu apgūšanu.
17	1.1.	Ādažu sporta centra āra basketbola laukuma labiekārtošana	Ādažu novada dome	Projekta ietvaros labiekārtots Ādažu Sporta centra āra basketbola laukums 506 m ² platībā, uzklāta gumijota virsma un iezīmētas laukuma baltās līnijas atbilstoši normatīviem. Realizējot projektu, tika sniegts būtisks ieguldījums Ādažu ciema sporta infrastruktūras attīstībai. Basketbola laukums tiek izmantots Ādažu sporta centra audzēkņu basketbola treniņu nodrošināšanai, gan brīvi pieejams citiem novada iedzīvotājiem, sportisko aktivitāšu veicināšanai.
18	1.1.	Flīģeļa iegāde Ādažu kultūras centram	Ādažu novada dome	Īstenojot projektu Ādažu Kultūras centra Ceriņu zāle aprīkota ar atbilstošu mūzikas instrumentu – flīģeli. Būtisks ieguvums no projekta realizācijas ir Ādažu novada kultūras centra pasākumu apmeklētājiem. Tiks uzlabota kultūras pakalpojumu kvalitāte un veicināt koncertdzīves daudzveidība.
19	3.4.	Smiltsērķšķu stādu iegāde un stādījumu ierīkošana Ādažu novada īpašumā „Mēnessgaismas"	Inga Bojāre	Īpašumā “Mēnessgaismas” tika ierīkoti smiltsērķšķu stādījumi 1 ha platībā. Sociāli ekonomiskie ieguvumi tieši ietekmēs projekta realizētājus, bet netieši veicinās arī novada uzņēmējdarbības attīstību, atbalstot vietējās saimniecības.
20	1.1.	Džudo paklāju iegāde Pierīgas Bērnu un jaunatnes sporta skolai	Ādažu novada dome	Projekta ietvaros tika iegādāti 144 mazie paklāji, kas kopā veido vienu džudo tatami paklāju. Realizējot projektu, tika uzlabota novadā esošo sporta iestāžu materiāltehniskā bāze. Būtisks ieguvums tiek sniegts Pierīgas Bērnu un jaunatnes sporta skolas audzēkņiem, Ādažu vidusskolas audzēkņiem un pārējiem ar sportu nodarboties gribošiem iedzīvotājiem. Tika uzlabota jaunu iemaņu apgūšana un nodrošināta iespēja novadā organizēt starptautiskas sacensības.
21	3.4.	Smiltsērķšķu stādījumu kopšanas aprīkojuma iegāde Ingas Bojāres saimniecības attīstībai	Inga Bojāre	Saimniecībā tika iegādāts smiltsērķšķu stādījumu kopšanas aprīkojums: ar roku vadāms pļāvējs zāles applaušanai starp kociņiem un motorzāģis. Sociāli ekonomiskie ieguvumi tieši ietekmēs projekta realizētājus.
22	1.1.	Digitālo klavieru iegāde Ādažu vidusskolai	Ādažu novada dome	Ādažu vidusskolas aktu zālē un mūzikas kabinetā iegādāti mūzikas instrumenti – digitālas klavieres. Materiāltehniskās bāzes uzlabošana, veicinās koncertu, nodarbību un interešu izglītības kvalitātes celšanos.
23	1.1.	Eiropas multivides centra izveide Ādažu vidusskolā	Ādažu novada dome	Projekta ietvaros tika iegādāti planšetdatori, Smart TV, webkamera un televizora stiprinājuma kronšteins pie sienas. Īstenojot projektu, Ādažu

NR.P.K.	RĪCĪBA	PROJEKTA NOSAUKUMS	PROJEKTA IESNIEDZĒJS	PROJEKTA KVALITĀTE UN IETEKME
				<p>vidusskolā tika izveidots multivides centrs. Projekts ir nozīmīgs izglītības iestādes audzēkņiem un pedagogiem, kā arī uzlabota iestādes materiāltehniskā bāze ar jaunākajām tehnoloģijām. Realizējot projektu, tiek veicināta jaunu iemaņu apguve un iestādes kvalitātes uzlabošana.</p>
24	1.1.	Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskajam orķestrim	Ādažu novada dome	<p>Projekta ietvaros iegādāti mūzikas instrumenti - klarnete, trompetes, alta flauta, baritona saksofons, piccolo flauta, ģitāras, akordeons. Projektam ir būtiska sociāli ekonomiskā ietekme, jo tiek veicinātas iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanas iespējas un paaugstināts vispārējais kultūras attīstības līmenis novadā.</p>
25	1.1.	Tenisa aprīkojuma iegāde Ādažu bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas dažādošanai	biedrība "Bērnu un jauniešu tenisa atbalsta biedrība"	<p>Projekta ietvaros plānota treniņiem un sporta pasākumiem nepieciešama inventāra iegāde bērnu un jauniešu vajadzībām - mini tenisa tīkli, tenisa grozi bumbiņu glabāšanai, bumbiņpadošanas mašīnas. Īstenojot projektu, tiks veicināta jaunu iemaņu apgūšana un brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošana Ādažu novada bērniem un jauniešiem.</p>
26	1.1.	Brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošana pirmsskolas un skolas vecuma bērniem Ādažu novadā	SIA "LAIK"	<p>Projekts ir apstiprināts un šobrīd ir īstenošanas procesā. Īstenojot projektu, tiek plānots, ka samazināsies sociālā nevienlīdzība starp sociāli atstumtajām riska grupām un tiks ieviesti jauni, inovatīvi risinājumi dažādās dzīves jomās.</p>
27	1.1.	Portatīvo datoru un grafisko planšetu iegāde Ādažu Brīvajā Valdorfa skolā	biedrība "Privātā vidusskola ĀBVS"	<p>Projekts ir apstiprināts un šobrīd ir īstenošanas procesā. Realizējot projektu palielināsies iedzīvotāju zināšanu un prasmju līmenis, tiks veicināta mūsdienīga un inovatīva domāšana vietējā sabiedrībā, ieviesti jauni, inovatīvi risinājumi dažādās dzīves jomās, palielināsies iedzīvotāju vēlme gūt jaunas zināšanas.</p>
28	1.1.	Ādažu HIITS	biedrība "Norde racing team"	<p>Projekts ir apstiprināts un šobrīd ir īstenošanas procesā. Realizējot projektu palielināsies iedzīvotāju zināšanu un prasmju līmenis, tiks ieviesti jauni, inovatīvi risinājumi dažādās dzīves jomās, palielināsies iedzīvotāju vēlme gūt jaunas zināšanas</p>
29	1.1.	Skārienjūtīgu ekrānu, mikro datoru un stiprinājumu piegāde	Ādažu novada dome	<p>Projekts ir apstiprināts un šobrīd ir īstenošanas procesā. Realizējot projektu palielināsies iedzīvotāju zināšanu un prasmju līmenis, iedzīvotāju informētība par jaunākajām tehnoloģijām, tiks veicināta mūsdienīga un inovatīva domāšana vietējā sabiedrībā, palielināsies iedzīvotāju vēlme gūt jaunas zināšanas.</p>
30	1.1.	Viegatlētikas inventāra iegāde Ādažu Bērnu un jaunatnes sporta	Ādažu novada dome	<p>Projekts ir apstiprināts un tiks īstenots. Realizējot projektu, tiek plānota jaunu un inovatīvu risinājumu ieviešana, kā arī esošo pakalpojumu kvalitātes uzlabošanās.</p>

NR.P.K.	RĪCĪBA	PROJEKTA NOSAUKUMS	PROJEKTA IESNIEDZĒJS	PROJEKTA KVALITĀTE UN IETEKME
		skolai		
31	1.1.	Videoprojektora un ekrāna iegāde Ādažu kultūras centra Ceriņu zālei	Ādažu novada dome	Projekts ir apstiprināts un šobrīd ir īstenošanas procesā.

Rīcības programmas ietvaros, līdzīgi kā Lauku attīstības programmā, realizētie projekti ir veicinājuši infrastruktūras izveidi sporta, kultūras un brīvā laika aktivitāšu pieejamībai. Realizēto projektu aktivitātes, lielākoties ir brīvi pieejamas Ādažu novada iedzīvotājiem un veicina novada dzīves kvalitātes uzlabošanu novada iedzīvotājiem. Ne visiem iedzīvotājiem ir brīvi pieejami projektu īstenošanas gaitā iegūtie materiāltehniskie līdzekļi dažādu aktivitāšu nodrošināšanai, piemēram, laivas, futbola inventārs, u.c. (TABULA:7).

TABULA:7 RĪCĪBAS PROGRAMMAS PROJEKTU NOVĒRTĒJUMS

NR.P.K.	RĪCĪBA	PROJEKTA NOSAUKUMS	PROJEKTA IESNIEDZĒJS	PROJEKTA KVALITĀTE UN IETEKME
1	2.1.	Multifunkcionāla sporta laukuma ierīkošana Ādažu ciema centrā Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā	biedrība "Privātā vidusskola ĀBVS"	Ādažu ciema centrā, blakus jaunajai skolas ēkai iekārtots neliels, bet multifunkcionāls sporta laukums, norobežots ar metāla un koka konstrukciju apmali, teritorijā ieklāti šķembu, grants, ģeotekstila un smilšu seguma slāņi. Īstenojot projektu, tika uzlabota infrastruktūra brīvā laika pavadīšanai Ādažu ciemā. Multifunkcionālais sporta laukums tiek izmantots Ādažu Brīvās Valdorfa skolas skolēnu āra sporta nodarbībām, kā arī pieejams Ādažu novada iedzīvotājiem. Realizējot projektu veicināta brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošana Ādažu novadā.
2	2.1.	Aktīva atpūta uz ūdens saudzējot Māti Dabu	Ādažu novada makšķerēnieku biedrība "ŪDENSROZES"	Izveidots makšķerēšanas un ūdenstūrisma maršruta posms Gaujā no Ādažu novada Ilķenes līdz Ādažu centram ar divām labiekārtotām laivu nolaišanas vietām, izveidoti informācijas stendi par labiekārtotajām vietām, iegādāti 6 laivu komplekti ar visu nepieciešamo ekipējumu un divas laivu transportēšanas piekaves. Īstenojot projektu, veicināta esošo Ādažu novada ūdens resursu pieejamība visiem novada iedzīvotājiem, attīstītas brīvā laika pavadīšanas aktivitātes un veikta atsevišķu teritoriju labiekārtošana.
3	2.1.	Ādažu sporta laukuma labiekārtošana	biedrība "Futbola klubs "Ādaži""	Labiekārtots Ādažu vidusskolas sporta laukums 7000 m ² platībā. Īstenojot projektu, tika radītas visas iespējas bērnu un jauniešu futbola treniņu procesa nodrošināšanai, kā arī nodrošināta kvalitatīva vide novada iedzīvotājiem brīvā laika pavadīšanai. Kopumā projekts ir atstājis tiešu pozitīvu ietekmi uz futbola klubu „Ādaži” un veicinājis brīvā laika pavadīšanas iespēju uzlabošanu novadā.
4	2.1.	Mākslīgā zāliena uzklāšana un elektrības ierīkošana ĀBVS sporta laukumā	biedrība "Privātā vidusskola ĀBVS"	Ādažu Brīvās Valdorfa skolas multifunkcionālā sporta laukumā tika ieklāts speciāls, sporta laukumiem piemērots, mākslīgā zāliena segums un uzstādītas āra apgaismojuma ierīces. Īstenojot projektu, tika uzlabots Ādažu Brīvās

NR.P.K.	RĪCĪBA	PROJEKTA NOSAUKUMS	PROJEKTA IESNIEDZĒJS	PROJEKTA KVALITĀTE UN IETEKME
				Valdorfa skolas multifunkcionālais sporta laukums, kura izveide veicina skolas audzēkņu ārpus telpu aktivitāšu dažādošanu, un brīvā laika aktivitātes pēcpusdienās un vakara stundās Ādažu novada iedzīvotājiem.
5	2.1.	Amfiteātra būvniecība Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā Ādažu ciema centrā	Biedrība "Privātā vidusskola ĀBVS"	Projekta ietvaros pie Ādažu Brīvās Valdorfa skolas uzbūvēts jauns amfiteātris, stacionāra skatuve un stacionāras sēdvietas. Īstenojot projektu, tiek pilnveidota un attīstīta infrastruktūra dažādu pasākumu organizēšanai āra apstākļos Ādažu ciemā. Projekts ir nozīmīgs visiem novada iedzīvotājiem, jo izveidotais amfiteātris pieejams visām novada iestādēm/organizācijām, kuras vēlas rīkot individuālus vai publiskus pasākumus.
6	2.1.	Multifunkcionāla sporta un atpūtas parka izveide Podnieku dzīvojamā rajonā Ādažos 1.kārta	biedrība "Podnieki"	Projekts ir apstiprināts un šobrīd ir īstenošanas procesā. Realizējot projektu, tiks izbūvēta infrastruktūra - multifunkcionāls sporta laukums un atpūtas teritorija, dažādu aktivitāšu pieejamībai Podnieku ciemata teritorijā. Projekta realizācija būtiska ir Podnieku ciema iedzīvotājiem, veicinot dzīves vides kvalitātes uzlabošanu ciema teritorijā.
7	2.1.	Āra trenāžieru iegāde un uzstādīšana Ādažu vidusskolas teritorijā	biedrība "Ādažu vidusskolas atbalsta biedrība"	Ādažu vidusskolas teritorijā uzstādīt 8 āra trenāžieri, soliņi atpūtai un atkritumu urnas. Projekta realizācija veicinājusi novada sporta aktivitāšu infrastruktūras pilnveidošanu. Projekts ir pieejams gan Ādažu vidusskolas audzēkņiem, gan visiem pārējiem Ādažu ciema un Ādažu novada iedzīvotājiem. Atsevišķi trenāžieri pieejami iedzīvotājiem ar kustību traucējumiem.
8	2.1.	Sporta, kultūras un atpūtas laukuma izveide	biedrība "Strautkalnu sabiedriskās dzīves skola"	Projekts ir apstiprināts un šobrīd ir īstenošanas procesā. Īstenojot projektu, palielināsies sabiedrisko pasākumu skaits Ādažu novadā un iedzīvotāju un nevalstisko organizāciju aktivitāte sabiedriskajos pasākumos, uzlabosies esošā sporta, kultūras, izglītojošo, atpūtas un citu brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm nepieciešamā materiāltehniskā bāze.
9	2.1.	"Vējupe" publiskās pludmales labiekārtošana	Ādažu novada dome	Pie ūdenskrātuves "Vējupe" izvietoti divi pludmales volejbola laukumi, divvietīga ģērbtuve, desmit atpūtas soliņi, 4 atkritumu punkti, 1. velomaršruts, kurš papildināts ar Tūrisma informācijas pilonu. Īstenojot projektu, ir veicināta publisko ūdenstilpņu pieejamība Ādažu ciema un Ādažu novada iedzīvotājiem, veicināta brīvā laika aktivitāšu dažādošana, kā arī teritorijas labiekārtošana.

Īstenojot projektus, lielāks ieguldījums tika veikts dažādu sabiedrisko iestāžu materiāltehniskā nodrošinājuma uzlabošanai un brīvā laika pavadīšanas iespēju veicināšanai. Mazāks ieguldījums tika veicināts pakalpojumu pieejamības uzlabošanā un uzņēmējdarbības veicināšanā.

PROJEKTU ĪSTENOTĀJU VIEDOKLIS PAR PROJEKTU REALIZĀCIJU UN REZULTĀTIEM

Gandrīz visi LEADER projektu pieteikumu iesniedzēji, kuru projekti uz pētījuma izstrādes brīdi bija realizēti, uzskata, ka projekti tika realizēti atbilstoši plānotajam. Tikai viens projekta īstenoātājs atzina, ka projekts netika realizēts atbilstoši plānotajam, jo biedrībai, kas īstenoja projektu, bija jāmeklē līdzfinansējums tā īstenošanai. Neviens no projektu realizētājiem neatzina, ka projekts būtu īstenots daļēji.⁴⁸

MĒRĶA GRUPU (IEDZĪVOTĀJU, PAŠVALDĪBAS UN UZŅĒMĒJU) VIEDOKLIS PAR IEVIESTAJIEM PROJEKTIEM, SASNIEGTAJIEM REZULTĀTIEM⁴⁹

Lai noskaidrotu mērķa grupu viedokli, par Ādažu novadā realizēto projektu lietderību un nepieciešamību Ādažu novada attīstībai, tika veikta aptauja, kurā Ādažu novada iedzīvotāji tika aicināti sniegt savu novērtējumu par Attīstības stratēģijā īstenojamiem projektiem.

PAŠVALDĪBAS/VALSTS IESTĀDES DARBINIEKU NOVĒRTĒJUMS (4. pielikums, ATTĒLS 4.P.1.)

Aptaujātie pašvaldības/valsts iestāžu darbinieki atzīmējuši, ka augsta lietderība un nepieciešamība ir bijusi projektiem:

- „Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu mākslas un mūzikas skolā” (72%),
- „Aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu mākslas un mūzikas skolas mākslas un mūzikas valodu klasēs” (69%),
- „Ādažu vidusskolas piecu mācību priekšmetu kabinetu aprīkošana ar stacionāriem projektoriem” (69%),
- „Ādažu sporta centra āra basketbola laukuma labiekārtošana” (69%),
- „Tehniskā aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu novada domes Sociālā dienesta Atbalsta centrā” (68%),
- „Profesionāla videoprojektora un ekrānu iegāde un uzstādīšana Ādažu kultūras centra Skatītāju zālē” (67%),
- u.c.

Pēc aptaujāto viedokļa, vidēja lietderība un nepieciešamība ir projektiem: „Smiltsērķšķu stādu iegāde un stādījumu ierīkošana Ādažu novada īpašumā “Mēnessgaismas”, „Ekoloģisks kurināmais: ātri un precīzi” un „Auglīkopības nozares attīstīšana – smiltsērķšķu stādījumu ierīkošana”, to lietderību kā vidēju novērtējuši $\geq 50\%$ aptaujāto.

Vismairāk aptaujas dalībnieku, kā ar zemu lietderību un nepieciešamību, atzīmējuši projektus:

- „Multimēdiu iekārtu uzstādīšana Ādažu Brīvajā Valdorfa skolā” (34%),
- „Smiltsērķšķu stādījumu kopšanas aprīkojuma iegāde Ingas Bojāres saimniecības attīstībai” (45%).

UZŅĒMĒJU/PAŠNODARBINĀTU PERSONU NOVĒRTĒJUMS (4. pielikums, ATTĒLS 4.P.2.)

Uzņēmēji/pašnodarbinātās personas, kuras piedalījās aptaujā, ar augstu novērtējumu ($\geq 50\%$) novērtējušas projektus:

- „Aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu mākslas un mūzikas skolas mākslas un mūzikas valodu klasēs” (60%),
- „Ādažu sporta laukuma labiekārtošana” (57%),
- „Lietišķās mākslas darbnīcas aprīkojuma iegāde Ādažu Mākslas un mūzikas skolā” (57%),
- „Mūzikas instrumentu – kokļu iegāde Ādažu Mākslas un mūzikas skolas kokļu ansambļa dibināšanā” (57%),
- Multifunkcionāla sporta un atpūtas parka izveide Podnieku dzīvojamā rajonā Ādažos 1.kārta” (54%),

⁴⁸Biedrība „Gaujas partnerība”, aptauja, Jautājumi par LEADER projektu īstenošanu biedrības “Gaujas Partnerība” teritorijā, 05. - 06.2014., aptauja turpināta pētījuma ietvaros, aptaujājot apstiprināto projektu ieviešējus, kuru projektus nolēms realizēt pēc 06.2014. gada, atbildes sniegtas par 38 projektiem.

⁴⁹Ādažu novada iedzīvotāju aptaujas rezultāti. Izdalīti projekti, kurus procentuāli (%) novērtējuši lielākā daļa mērķgrupas respondentu.

- Tenisa aprīkojuma iegāde Ādažu bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas dažādošanai” (54%),
- „MX Ādaži bērnu un jauniešu moto apmācības pulciņa izveide” (50%),
- ”Flīģeļa iegāde Ādažu kultūras centram” (50%),
- „Smiltsērķšķu stādījumu kopšanas aprīkojuma iegāde Ingas Bojāres saimniecības attīstībai” (50%).

Pēc aptaujāto uzņēmēju/pašnodarbināto personu viedokļa, vidēja lietderība un nepieciešamība ir projektiem:

- „Āra trenāžieru iegāde un uzstādīšana Ādažu vidusskolas teritorijā” (71%),
- „Ādažu sporta centra āra basketbola laukuma labiekārtošana” (67%),
- „Augļkopības nozares attīstīšana – smiltsērķšķu stādījumu ierīkošana” (62%).
- „Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu mākslas un mūzikas skolā” (60%),
- „Ādažu vidusskolas piecu mācību priekšmetu kabinetu aprīkošana ar stacionāriem projektoriem” (57%),
- „Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskajam orķestrim” (54%),
- „Nojumes ierīkošana amatu darbnīcu aktivitāšu nodrošināšanai” (54%),
- „Džudo paklāju iegāde Pierīgas Bērnu un jaunatnes sporta skolai” (54%),
- „Ādažu vidusskolas stacionāru gaismas aprīkojumu un apskaņošanas aparatūras iegāde un uzstādīšana aktu zālē” (50%),
- „Multifunkcionāla sporta laukuma ierīkošana Ādažu ciema centrā Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā” (54%),
- „Inventāra iegāde futbola kluba “Ādaži” bērnu un jauniešu futbola komandu nodrošinājumam” (46%),

Projekti, kuri tika novērtēti ar zemu lietderību un nepieciešamību:

- Tehniskā aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu novada domes Sociālā dienesta Atbalsta centrā (50%),
- „Smiltsērķšķu stādu iegāde un stādījumu ierīkošana Ādažu novada īpašumā “Mēnessgaismas” (50%),
- Skolas muzeja veidošana (46%),
- Amfiteātra būvniecība Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā Ādažu ciema centrā (46%),
- Eiropas multivides centra izveide Ādažu vidusskolā (43%),
- Nepieciešamā aprīkojuma un mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskā orķestra dibināšanai (43%).

LEDZĪVOTĀJU NOVĒRTĒJUMS (4. pielikums, ATTĒLS 4.P.3.)

Iedzīvotāji atzīmējuši, ka augsta lietderība un nepieciešamība ir bijusi projektiem:

- Ādažu sporta laukuma labiekārtošana (63%),
- Multimēdiju iekārtu uzstādīšana Ādažu Brīvajā Valdorfa skolā (67%),
- Multifunkcionāla sporta un atpūtas parka izveide Podnieku dzīvojamā rajonā Ādažos 1.kārta (61%),
- Smiltsērķšķu stādījumu kopšanas aprīkojuma iegāde Ingas Bojāres saimniecības attīstībai (58%),
- Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu mākslas un mūzikas skolā (58%),
- Augļkopības nozares attīstīšana – smiltsērķšķu stādījumu ierīkošana (58%),
- Multifunkcionāla sporta laukuma ierīkošana Ādažu ciema centrā Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā (56%),
- Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskajam orķestrim (56%),
- Aktīva atpūta uz ūdens saudzējot Māti Dabu (56%),
- Aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu mākslas un mūzikas skolas mākslas un mūzikas valodu klasēs (53%),

- Ekoloģisks kurināmais: ātri un precīzi (50%).

Pēc aptaujāto iedzīvotāju viedokļa, vidēja lietderība un nepieciešamība ir projektiem:

- Profesionāla videoprojektora un ekrānu iegāde un uzstādīšana Ādažu kultūras centra Skatītāju zālē (61%),
- Inventāra iegāde futbola kluba “Ādaži” bērnu un jauniešu futbola komandu nodrošinājumam (61%),
- MX Ādaži bērnu un jauniešu moto apmācības pulciņa izveide (58%),
- Mākslīgā zāliena uzklāšana un elektrības ierīkošana ĀBVS sporta laukumā (56%),
- Ādažu sporta centra āra basketbola laukuma labiekārtošana (53%),
- Džudo paklāju iegāde Pierīgas Bērnu un jaunatnes sporta skolai (50%),
- Lietišķās mākslas darbnīcas aprīkojuma iegāde Ādažu Mākslas un mūzikas (50%),
- Smiltsērķšķu stādu iegāde un stādījumu ierīkošana Ādažu novada īpašumā “Mēnessgaismas” (50%).

Projekti, kuri tika novērtēti ar zemu lietderību un nepieciešamību:

- Nepieciešamā aprīkojuma un mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskā orķestra dibināšanai (44%),
- Skolas muzeja veidošana (47%).

Salīdzinot mērķgrupu projektu novērtējumu, tas ir samērā atšķirīgs. Tikai divus projektus visas trīs mērķgrupas (vairāk kā 50% respondentu) ir novērtējušas ar augstu lietderību un nepieciešamību - „Ādažu sporta laukuma labiekārtošana” un „Multifunkcionāla sporta un atpūtas parka izveide Podnieku dzīvojamā rajonā Ādažos 1.kārta”.

Pašvaldības/valsts iestāžu darbinieki lielāko daļu ar augstu lietderību un nepieciešamību (≥50% respondentu), atzīmējuši projektus, kuri veicinājuši dažādu pašvaldības iestāžu materiāltehniskās bāzes uzlabošanu, jaunu iemaņu apgūšanu un publiskās ārtelpas sakārtošanu un attīstīšanu. Lielākā daļa respondentu kā ar vidēju lietderību novērtējuši projektus, kuri realizēti uzņēmējdarbības un individuālās nodarbinātības veicināšanai. Nevienu projektu vairāk nekā 50% respondentu nebija atzīmējuši ar zemu novērtējumu. Salīdzinoši augstākais rādītājs procentuāli bija projektam „Smiltsērķšķu stādījumu kopšanas aprīkojuma iegāde Ingas Bojāres saimniecības attīstībai” un „Multimēdiju iekārtu uzstādīšana Ādažu Brīvajā Valdorfa skolā”, šāds novērtējums projektiem sniegts, jo tos īstenojot, ieguvumi ir projektu iesniedzējiem, bet ne plašākai sabiedrībai.

Uzņēmēju/pašnodarbinātu personu un iedzīvotāju novērtējumu nevar tik viennozīmīgi iedalīt. Uzņēmēji/pašnodarbinātās personas ar augstu novērtējumu (≥50% respondentu) ir novērtējuši dažādus projektus gan iestāžu un organizāciju materiāltehniskās bāzes uzlabošanas projektus, gan aprīkojuma iegādes projektu kultūraugu kopšanai. Iedzīvotāji ar augstu novērtējumu novērtējuši (≥50% respondentu) gan iestāžu materiāltehniskās bāzes uzlabošanas projektus, gan publiskās ārtelpas labiekārtošanas projektus, gan saimnieciskās darbības uzlabošanas projektus (3. pielikums).

Aptaujājot mērķgrupu dalībniekus par to, kādas jomas turpmāk būtu jāattīsta Ādažu novadā, pašvaldības/valsts iestāžu darbinieki, kā nozīmīgākās atzīmēja ceļus un inženierkomunikācijas, sportu un aktīvo atpūtu, izglītību, tūrismu un kultūru. Nozīmīga ir arī drošība un sabiedriskā kārtība (ATTĒLS:22).

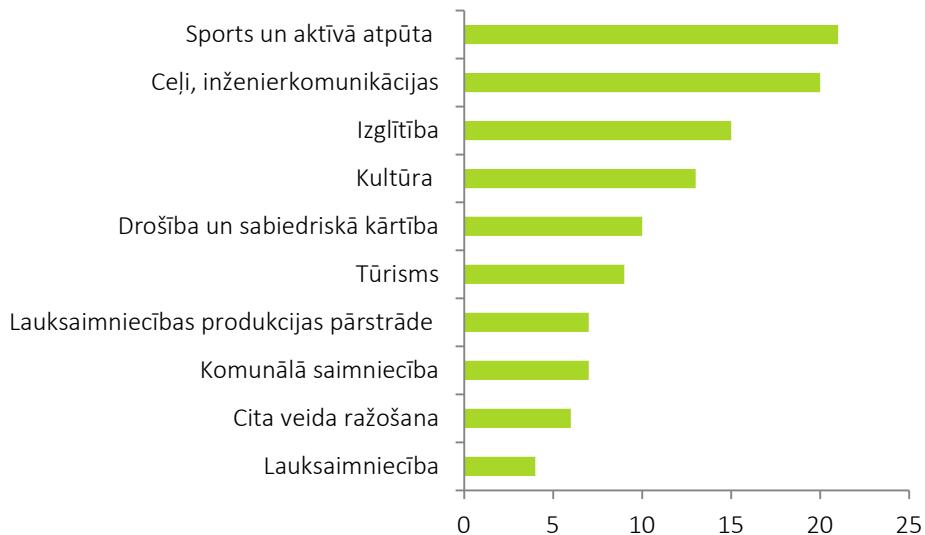
ATTĒLS:22 JOMAS, KURAS BŪTU JĀATTĪSTA ĀDAŽU NOVADĀ (PAŠVALDĪBAS/VALSTS IESTĀŽU RESPONDENTU ATBILŽU SKAITS)

Uzņēmēju novērtējums par jomām, kuras būtu jāattīsta Ādažu novadā ir līdzīgas kā pašvaldības/valsts iestāžu darbiniekiem. Jāattīsta šādas jomas - ceļi, inženierkomunikācijas, sporta un aktīvās atpūtas, izglītība, kultūra un tūrisms (ATTĒLS:23).

ATTĒLS:23 JOMAS, KURAS BŪTU JĀATTĪSTA ĀDAŽU NOVADĀ (UZŅĒMĒJDARBĪBAS RESPONDENTU ATBILŽU SKAITS)

Iedzīvotāji kā galvenās jomas, kuras būtu jāattīsta - sports un aktīvā atpūta, ceļi, inženierkomunikācijas, izglītība, kultūra, drošība un sabiedriskā kārtība (ATTĒLS:24).

ATTĒLS:24 JOMAS, KURAS BŪTU JĀATTĪSTA ĀDAŽU NOVADĀ (IEDZĪVOTĀJU RESPONDENTU ATBILŽU SKAITS)

Kopumā novērtējot visu mērķgrupu respondentu novērtējumu, galvenās jomas, kuras būtu nepieciešams attīstīt Ādažu novadā:

- ceļi, inženierkomunikācijas;
- sports un aktīvā atpūta.
- izglītība;
- kultūra;
- tūrisms;
- drošība un sabiedriskā kārtība.

Attīstības stratēģijā līdz šim noteiktās trīs prioritātes ir veicinājušas vairāku iepriekš minēto jomu attīstību. Visaktīvāk projekti tika realizēti 1. prioritātes „Iedzīvotāju apmācība un sabiedrisko aktivitāšu attīstība” ietvaros, kuras mērķis ir veicināt iedzīvotāju zināšanas un prasmes, veicināt un atbalstīt kultūrizglītības īstenošanu un apgūšanu Ādažu novada teritorijā. 2. prioritātes „Dzīves vides uzlabošana un attīstība” mērķis ir uzlabot un attīstīt dabas resursu, sporta, kultūras, izglītības, atpūtas un citas brīvā laika pavadīšanas vietas, uzlabot sociālo pakalpojumu kvalitāti Ādažu novada teritorijā. 3. prioritātes „Uzņēmējdarbības un individuālās nodarbinātības attīstība” mērķis ir sekmēt un paplašināt individuālās nodarbinātības un uzņēmējdarbības vides, t.sk., tūrisma, lauksaimniecības, zivsaimniecības un ar zivsaimniecību nesaistītās jomās, attīstību Ādažu novada teritorijā. Lai gan 2. un 3. prioritātes ietvaros tika īstenots krietni mazāk projektu - to sasniegšana veicinātu vairāku būtisku novada jomu attīstību. Nosakot prioritātes un rīcības nākošajā vietējās rīcības grupas Attīstības stratēģijā, biedrībai savu iespēju robežās jāpilnveido esošās prioritātes un jāņem vērā mērķgrupu identificētās jomas, kuras būtu jāattīsta Ādažu novadā.

Rīkotajās mērķgrupu diskusijās kopumā Attīstības stratēģijas prioritātes, rīcības un realizētie projekti Ādažu novadā tiek vērtēti atzinīgi. Jāturpina radīt jaunas idejas un pilnveidot projektu pieteikumu sagatavošanu, kas rada lielākās grūtības. No pašvaldības puses tika izteikts viedoklis, ka nākamajā Attīstības stratēģijā jāsauglabā pieprasītākās aktivitātes, jo atsauce bija liela un konkurence sīva. Kā arī jāveicina vairāk vietējās teritorijas attīstībā iesaistīties nevalstiskās organizācijas un kopienas. Iedzīvotāju mērķgrupā tika pausts viedoklis, ka pārāk maz tika īstenoti projekti, kurus realizētu ar Ādažu novada pašvaldību nesaistītas iestādes, publiskās iestādes un biedrības. Kopumā bija maz privātu iniciatīvu.

VIETĒJĀS RĪCĪBAS GRUPAS IEGULDĪJUMS ĀDAŽU NOVADA ATTĪSTĪBĀ

Ādažu novada ilgtermiņa stratēģiskie attīstības uzstādījumi noteikti Ādažu novada ilgspējīgas attīstības stratēģijā 2013. – 2037. gadam, bet vidēja termiņa uzstādījumi Ādažu novada attīstības programmā 2011. – 2017. gadam.

Biedrības „Gaujas Partnerība” Attīstības stratēģijā 2010. – 2013. gadam noteiktā vīzija, prioritātes un rīcības sniedz ieguldījumu Ādažu novada attīstības plānošanas dokumentos noteikto attīstības uzstādījumu īstenošanā (TABULA:8, TABULA:9).

TABULA:8 SASKAŅOTĪBA AR ĀDAŽU NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJU 2013. – 2037. GADAM

Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2037. gadam	Biedrības „Gaujas Partnerība” Attīstības stratēģija 2009. – 2013. gadam
<p>Ilgttermiņa attīstības redzējums (vīzija)</p> <p>Ādažu novads 2037.gadā – ilgtspējīgi attīstīta teritorija, kur ir nodrošināta novada iedzīvotāju labklājība – ir pieejami izglītības, sociālie un veselības pakalpojumi, nodrošinātas darba vietas, droša un labiekārtota dzīves vide, iespēja kvalitatīvi atpūsties, kas ir saimnieciski aktīva, ar attīstītu mūsdienīgu infrastruktūru un pievilcīga investīcijām</p>	<p>Biedrības „Gaujas Partnerība” izstrādātā vīzija Ādažu novadam – pēc pieciem gadiem</p> <p>Teritorijā ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sakopta vide • Aktīva un atsaucīga sabiedrība • Daudzveidīgas brīvā laika pavadīšanas un tūrisma iespējas • Attīstīta kultūras un sporta dzīve • Uzņēmējdarbībai labvēlīga vide • Sekmēta un turpināta jaunu darba vietu radīšana
<p>Ilgttermiņa prioritātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitatīva dzīves telpa • Daudzveidīga, mūsdienīga un ilgtspējīga ekonomika • Izglītota, aktīva un veselīga sabiedrība • Cilvēkus iesaistoša pārvaldība 	<p>Vietējās rīcības grupas teritorijas attīstības prioritātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iedzīvotāju apmācība un sabiedrisko aktivitāšu attīstība • Dzīves vides uzlabošana un attīstība • Uzņēmējdarbības un individuālās nodarbinātības attīstība

Īstenojot Attīstības stratēģiju, tika realizēti vairāki Ādažu novada attīstības programmas rīcības plānā paredzētie projekti. Līdz ar to tika sniegts būtisks ieguldījums pašvaldības teritorijas attīstībā (TABULA:9).

TABULA:9 SASKAŅOTĪBA AR ĀDAŽU NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMU 2011. – 2017. GADAM

Ādažu novada attīstības programma 2011. – 2017. gadam Rīcības plāna projekti	Biedrības „Gaujas Partnerība” Attīstības stratēģijas 2009. – 2013. gadam ietvaros īstenotie projekti	Projekta īstenotājs
2. Sociālā aizsardzība	Rīcība 1.1.	
2.2. Sociālās sfēras pakalpojumu pilnveidošana	Tehniskā aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu novada domes Sociālā dienesta Atbalsta centrā	Ādažu novada dome
4. Pašvaldības un tās teritorijas attīstība	Rīcība 2.1.	
4.2. Tūrisma maršrutu izveide	Aktīva atpūta uz ūdens saudzējot Māti Dabu	Ādažu novada makšķerīnieku biedrība "ŪDENSROZES"
4.7 Laivu piestātnes un atpūtas vietu Gaujas krastos attīstība	Aktīva atpūta uz ūdens saudzējot Māti Dabu	Ādažu novada makšķerīnieku biedrība "ŪDENSROZES"
4.8 Bērnu rotaļu laukumu izveide un attīstība	Multifunkcionāla sporta laukuma ierīkošana Ādažu ciema centrā Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā	biedrība "Privātā vidusskola ĀBVS"
4.9.3. Brīvdabas estrādes izveide	Amfiteātra būvniecība Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā Ādažu ciema centrā	Biedrība "Privātā vidusskola ĀBVS"
5. Izglītība, kultūra, sports	Rīcība 1.1.	
5.3. Ādažu vidusskolas piecu mācību priekšmetu kabinetu aprīkošana ar stacionāriem projektoriem	Ādažu vidusskolas piecu mācību priekšmetu kabinetu aprīkošana ar stacionāriem projektoriem	Ādažu novada dome
5.4. Ādažu vidusskolas stacionāru gaismas aprīkojumu un apskaņošanas	Ādažu vidusskolas stacionāru gaismas aprīkojumu un	Ādažu novada dome

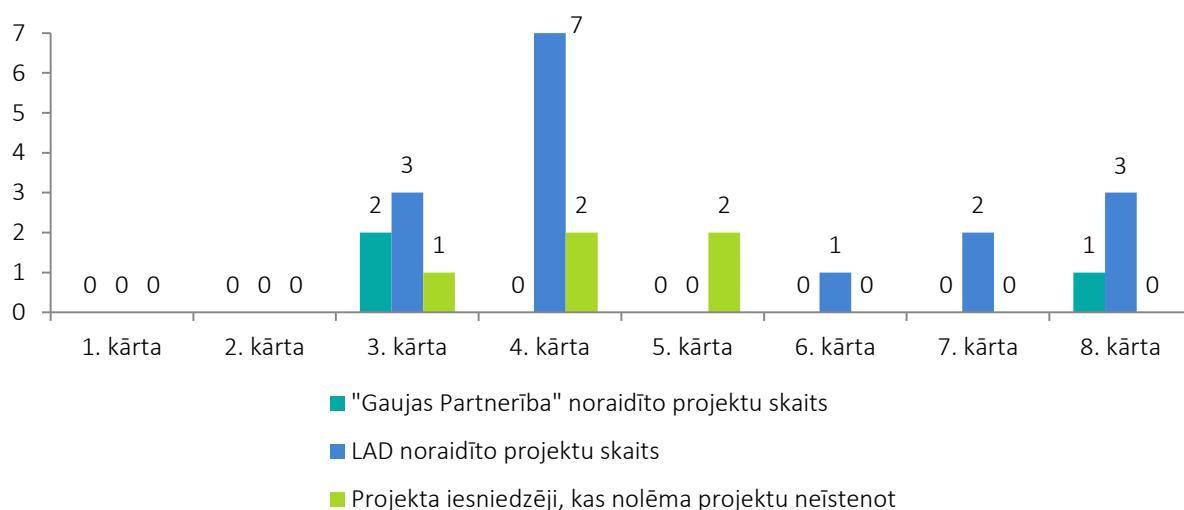
Ādažu novada attīstības programma 2011. – 2017. gadam Rīcības plāna projekti	Biedrības „Gaujas Partnerība” Attīstības stratēģijas 2009. – 2013. gadam ietvaros īstenotie projekti	Projekta īstenotājs
aparātūras iegāde un uzstādīšana aktu zālē	apskaņošanas aparātūras iegāde un uzstādīšana aktu zālē	
5.5. Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu mākslas un mūzikas valodu klasē	Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu mākslas un mūzikas skolā	Ādažu novada dome
5.6. Aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu mākslas un mūzikas skolas mākslas un mūzikas valodu klasē	Aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu mākslas un mūzikas skolas mākslas un mūzikas valodu klasēs	Ādažu novada dome
5.11. Sportam un atpūtai nepieciešamās materiāltehnikās bāzes nodrošināšana	Ādažu sporta centra āra basketbola laukuma labiekārtošana	Ādažu novada dome
	Džudo paklāju iegāde Pierīgas Bērnu un jaunatnes sporta skolai	Ādažu novada dome
	Tenisa aprīkojuma iegāde Ādažu bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas dažādošanai	biedrība "Bērnu un jauniešu tenisa atbalsta biedrība"
	Inventāra iegāde futbola kluba „Ādaži” bērnu un jauniešu futbola komandu nodrošinājumam	biedrība "Futbola klubs "Ādaži""
	MX Ādaži bērnu un jauniešu moto apmācības pulciņa izveide	biedrība "MX Ādaži"
5.13. Informācijas par Ādažu novada vēsturi apkopošana un publiskošana	Skolas muzeja veidošana	Ādažu novada dome
7. Pašvaldības darbs		
7.11. Sadarbība ar NVO	Biedrība veicinājusi iedzīvotāju un NVO iesaistīšanos Ādažu novada teritorijas attīstībā	Visi projektu īstenotāji

6. BIEDRĪBĀ APSTIPRINĀTO PROJEKTU NEIEVIEŠANAS IEMESLI UN PROJEKTU IESNIEDZĒJU ZEMĀ AKTIVITĀTE ATSEVIŠKĀS RĪCĪBĀS

BIEDRĪBĀ APSTIPRINĀTO PROJEKTU NEIEVIEŠANA

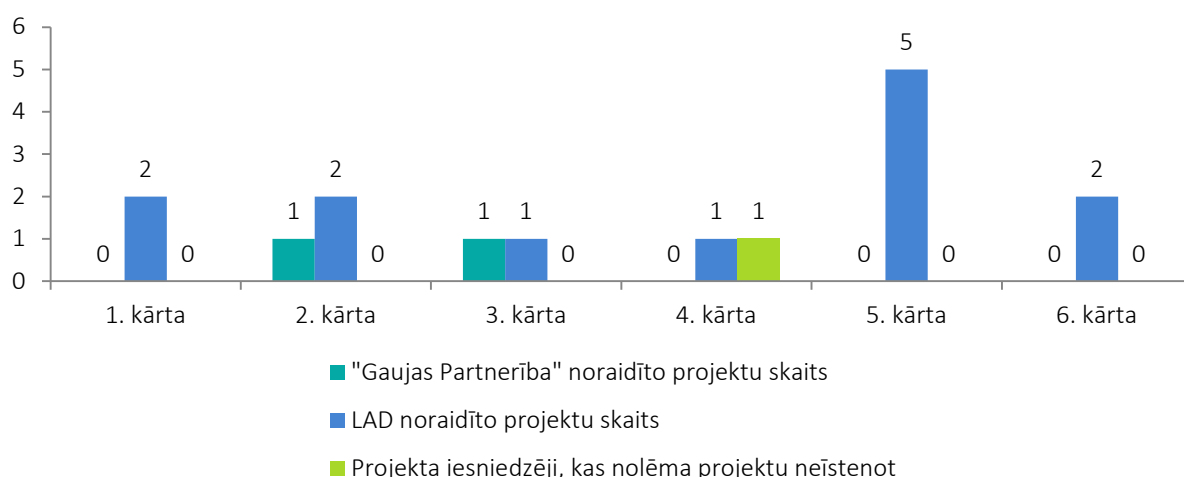
Attīstības stratēģijas ieviešanas gaitā, no 80 projektu iesniegumiem, biedrība „Gaujas Partnerība” noraidīja piecus projektus, LAD 29 projektus, bet seši projektu iesniedzēji, kuru projekti tika apstiprināti, atteicās projektus īstenot.

Lauku attīstības programmas ietvaros biedrība „Gaujas Partnerība” noraidīja trīs projektu pieteikumus, to novērtētais punktu skaits bija zemāks par 16. LAD noraidīja 16 projektus, bet apstiprinātos projektus īstenot atteicās pieci projektu iesniedzēji. Izsludinātajā pirmajā un otrajā kārtā tika apstiprināti un īstenoti visi pieteiktie projekti. (ATTĒLS:25).

ATTĒLS:25 NORAIĀDĪTIE UN NEĪSTENOTIE PROJEKTI PA KĀRTĀM LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS IETVAROS⁵⁰

Rīcības programmas ietvaros biedrība „Gaujas Partnerība” noraidīja divus projektu pieteikumus, LAD noraidīja 13 projektu pieteikumus, bet realizēt apstiprināto projektu atteicās viens projekta iesniedzējs (ATTĒLS:26).

ATTĒLS:26 NORAIĀDĪTIE UN NEĪSTENOTIE PROJEKTI PA KĀRTĀM RĪCĪBAS PROGRAMMAS IETVAROS

Galvenokārt LAD projektus noraida, jo tos izvērtējot tiek konstatēts, ka tiem ir publiskā finansējuma trūkums vai kvalitātes un administratīvās nesaskaņotības.⁵¹

⁵⁰Dati par biedrības "Gaujas Partnerība" teritorijā iesniegtajiem un īstenotajiem LEADER projektiem uz 2014. gada oktobra sākumu.

Attīstības stratēģijas ietvaros LAD noraidīja 38% biedrības „Gaujas Partnerība” apstiprinātos projektus. Aptaujātie projektu pieteikumu iesniedzēji, kuru projektus noraidīja LAD, norāda, ka vieni no iemesliem projektu neapstiprināšanai bija līdzfinansējuma trūkums, nepietiekošas dokumentācijas sagatavošana, finansējuma pieejamība citos ES fondos, neatbilstība aktivitātes mērķim, vai jau līdzīgu projektu īstenošana.

Īstenojot Attīstības stratēģiju, 8% apstiprināto projektu netika realizēti, projektu pieteikumu iesniedzējiem atsakoties realizēt projektu. Aptaujājot projektu iesniedzējus, kuri nolēma neīstenot projektu, trīs respondenti sniedza plašāku atbildi.

Viens no respondentiem kā iemeslu min projekta nosacījumu, ka iespējama tikai jaunu iekārtu iegāde, kas izrādījās ekonomiski neizdevīga. Lai gan projekta iesniedzēji apzinās, ka iepirkumu procedūrai jābūt caurspīdīgai un iegādātajām ražošanas iekārtām ar izsekojamu izcelsmi, iekārtu ražotāji piedāvā arī mazlietotas, atjaunotas un ar sertifikātu apstiprinātas iekārtas par izdevīgāku cenu. *„Bet realizējot projektu, šādu iekārtu iegāde tieši no ražotāja nav atļauta, kas pēc respondenta domām ir nepamatoti. Mazlietotu iekārtu otrreizēja izmantošana ir ne tikai ekonomiski pamatota, bet arī ilgtspējīgs projekts no vides aizsardzības un piesārņojuma samazināšanas viedokļa, tāpēc aizliegums iegādāties sertificētas, ar garantiju apstiprinātas iekārtas ir nepamatots. Šajā gadījumā nav runa par privātiem sludinājumiem reklāmas avīzē. Mūsuprāt katrs gadījums būt jāskatās individuāli, izvērtējot ieguvumus no projekta īstenošanas, nevis pret visiem iesniedzējiem jau iepriekš izturoties kā pret krāpniekiem.”*

Kā vēl viens no iemesliem nerealizētajiem projektiem bija ilgstošs projektu vērtēšanas process, līdz ar to tika atrasts cits, vienkāršāks idejas realizēšanas variants.

Trešais respondents norādīja uz to, ka projektus LAD sakārtoja prioritārā secībā, līdz ar to pirmkārt tika atbalstīts pašvaldības iesniegtais projekts. Respondenta iesniegtajam projektam tika piedāvāts saņemt tikai pusi no nepieciešamā finansējuma. Papildus LAD pieprasīja projekta skaņojumus un nonāca līdz tehniskā projekta nepieciešamībai un neadekvāti lieliem, virs 50% no visas izdevumu tāmes sākotnējiem izdevumiem, publiska projekta īstenošanai. Projektēšanu un saskaņošanu nebija iespējams veikt optimālajā laikā.

Lielākā daļa aptaujas respondentu, kuru projekti tika noraidīti vai pieņemts lēmums to neīstenot norādījuši, ka turpmāk vēl mēģinās pieteikties LEADER projektiem, bet daži norādīja, ka nezin vai piedalīsies, bet viens respondents norādīja, ka vairs neiesniegs projektu pieteikumus. Kā iemesli tiek minēti tas, ka privātpersonām un komersantiem šis pasākums ir nedraudzīgs un īstenojot projektu pēc tam, ir jāatskaitās un jāuztraucas par pārbaudēm.

RĪCĪBU, KURU IETVAROS NETIKA REALIZĒTI PROJEKTI, IZVĒRTĒJUMS

Attīstības programmā tika noteiktas trīs prioritātes un tām pakārtotas rīcības. Rīcības tika iekļautas divos rīcības plānos - Vietējās attīstības stratēģijas rīcības plāns 2009.–2013.gadam Lauku attīstības programmas 2007.–2013.gadam pasākumā "Vietējās attīstības stratēģijas", Vietējās attīstības stratēģijas rīcības plāns 2007.–2013.gadam Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā pasākumā "Teritorijas attīstības stratēģiju īstenošana" 2009.–2013.gadam.

Lauku attīstības programmas ietvaros netika realizēti projekti šādās rīcībās:

- Rīcība 2.2 Atbalsts iedzīvotāju un dažādu sabiedrības pārstāvju interesēm izveidotu vietējo rīcības grupu interešu aizsardzībai, jaunu alternatīvu sociālo un sadzīves pakalpojumu izveidei, un esošo sociālo un sadzīves pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai un pilnveidošanai, t.sk., tiem nepieciešamo telpu un materiāltehniskās bāzes (aprīkojuma un inventāra) nodrošināšanai, sabiedrisko aktivitāšu realizēšanai;
- Rīcība 3.5 Atbalsts lauksaimniecības produktu pārstrādei un pirmapstrādei mājas apstākļos.

Rīcības 2.2 ietvaros tika izsludināts konkurss, bet rīcības ietvaros netika iesniegts neviens projekta pieteikuma iesniegums. Kā iemesls mērķgrupu pasivitātei varētu būt tas, ka teritorijā nav liels skaits

⁵¹Atskaite, Lauku attīstības programma 2007.-2013., LEADER pasākumu un 3.2.1.pasākuma rezultāti (iespēju robežās ietverot arī 2004.-2006.g. periodu) un to ietekme uz uzņēmējdarbības attīstību lauku teritorijās. 2014. gada oktobrī.

nevalstisko organizāciju, kas atbilda rīcības plānotajām aktivitātēm, kā organizāciju pieredzes trūkums un vēl tobrīd zemā LEADER atpazīstamība.

Rīcības 3.5 ietvaros tika iesniegti divi projektu pieteikumu iesniegumi, kuri tika apstiprināti, bet projektu iesniedzēji nolēma projektus neīstenot. Rīcībai, salīdzinoši ar citām rīcībām, tika piešķirts zemāks atbalsta apmērs, maksimālā atbalsta intensitāte juridiskām personām bija līdz 50%. Salīdzinoši zemā maksimālā atbalsta intensitāte un nosacījumi projekta realizācijai var tikt minēti kā vieni no iemesliem tik zema projektu iesniedzēju aktivitātei. Rīkotajā uzņēmēju mērķgrupā, esošie dalībnieki atzina, ka realizēt LEADER projektus, ievērojot noteiktos nosacījumus, viņiem pat nebūtu ekonomiski izdevīgi.

Rīcības programmas ietvaros netika realizēti projekti šādās rīcībās:

- Rīcība 3.1. Atbalsts nodarbinātības, t.sk., sociāli mazaizsargātām iedzīvotāju grupām, un mikrouzņēmējdarbības veicināšanai un pakalpojumu dažādošanai;
- 3.2. Tūrisma pakalpojumu un pakalpojumu zivsaimniecībai dažādošana vai pielāgošana personām ar funkcionāliem traucējumiem.

Rīcības 3.1. ietvaros rīkotajās konkursa izsludināšanas kārtās netika iesniegts neviens projekta pieteikuma iesniegums. Viens no iemesliem varētu būt maksimālā atbalsta intensitāte, līdz 60% komersantiem, fiziskām personām un zemnieku vai zvejnieku saimniecībām, kas nosaka to, ka vismaz 40% sastāda pašfinansējums. Kā arī mērķgrupu neieinteresētība vai neatbilstība projekta īstenošanas nosacījumiem.

Rīcības 3.2. ietvaros rīkotajās konkursu izsludināšanas kārtās tika iesniegti trīs projektu pieteikumu iesniegumi, bet vienu no tiem noraidīja biedrība „Gaujas Partnerība” un divus LAD. Līdz ar to šīs rīcības ietvaros netika īstenoti projekti.

Salīdzinoši zema aktivitāte tika novērota arī rīcībās, kuras tika paredzētas mājražotāju atbalstam (rīcība 3.4. un 3.5.). Rīcības 3.4. ietvaros rīkotajos konkursos tika iesniegti 6 projektu pieteikumu iesniegumi, no tiem noraidīts tika viens pieteikums, divi projektu iesniedzēji atteicās realizēt projektus, un realizēti tika tikai trīs projekti. Rīcības 3.5. ietvaros tika iesniegti tikai divi projekti, tie tika apstiprināti, bet projektu iesniedzēji nolēma tos nerealizēt.

Zemajai mājražotāju aktivitātei var tikt minēti vairāki iemesli, kā jau tika minēti iepriekš, tā ir maksimālā atbalsta intensitāte (3.4. rīcībai līdz 40%, rīcībai 3.5. līdz 50%), kas paredz to, ka nepieciešams salīdzinoši liels pašfinansējums un nesaistoši nosacījumi, kuri realizējot projektu, ir jāievēro un jānodrošina. Tie ne vienmēr projekta iesniedzējam ir izdevīgi, tāpēc mājražošanas attīstība tiek veicināta, nepiesaistot publisko finansējumu. Jāpiemin arī iniciatīvas trūkums, jo novadā vēl nav izveidota mājražotāju biedrība, kas varētu informēt un aktivizēt tās biedrus par aktualitātēm un attīstības iespējām. Biedrība savu iespēju robežās ir sākusi apzināt Ādažu novada mājražotājus un amatniekus, veidojot datubāzi un ievietojot informāciju biedrības mājas lapā. Izstrādes stadijā ir buklets par mājražotājiem un amatniekiem Ādažu novadā.

7. ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS KVANTITATĪVO UN REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU NOVĒRTĒJUMS

Attīstības stratēģijas īstenošana tiek vērtēta pēc biedrības „Gaujas Partnerība” noteiktajiem kvantitatīvajiem un rezultatīvajiem rādītājiem, kuri tika noteikti 2010. – 2013. gadam.

KVANTITATĪVO RĀDĪTĀJU NOVĒRTĒJUMS

RĪCĪBAS ĪSTENOŠANAS KVANTITATĪVIE RĀDĪTĀJI LAIKA POSMĀ 2010. - 2013.	SASNIEGTIE KVANTITATĪVIE REZULTĀTI
<i>Rīcība 1.1. Atbalsts iedzīvotāju apmācībai, izglītošanai un jaunu iemaņu iegūšanai, kā arī kultūrizglītības apgūšanai nepieciešamo materiālo resursu pieejamībai visiem cilvēkiem neatkarīgi no tā, kādas ir viņu spējas, vajadzības un sociālais, fiziskais, garīgais stāvoklis</i>	
1. Īstenoti vismaz 8 pasākumi iedzīvotāju apmācību un izglītošanas sekmēšanai	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs sasniegts</i></p> <p>Projekti, kuri veicinājuši rādītāja sasniegšanu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu mākslas un mūzikas skolas mākslas un mūzikas valodu klasēs 2. Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu mākslas un mūzikas skolā 3. Ādažu vidusskolas piecu mācību priekšmetu kabinetu aprīkošana ar stacionāriem projektoriem 4. Multimēdiu iekārtu uzstādīšana Ādažu Brīvajā Valdorfa skolā 5. Lietišķās mākslas darbnīcas aprīkojuma iegāde Ādažu Mākslas un Mūzikas skolā 6. Nepieciešamā aprīkojuma un mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskā orķestra dibināšanai 7. Mūzikas instrumentu – kokļu iegāde Ādažu Mākslas un mūzikas skolas kokļu ansambļa dibināšanā 8. MX Ādaži bērnu un jauniešu moto apmācības pulciņa izveide 9. Nojumes ierīkošana amatu darbnīcu aktivitāšu nodrošināšanai 10. Ādažu sporta centra āra basketbola laukuma labiekārtošana 11. Džudo paklāju iegāde Pierīgas Bērnu un jaunatnes sporta skolai 12. Digitālo klavieru iegāde Ādažu vidusskolai 13. Eiropas multivides centra izveide Ādažu vidusskolā 14. Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskajam orķestrim 15. Tenisa aprīkojuma iegāde Ādažu bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas dažādošanai 16. Brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošana pirmsskolas un skolas vecuma bērniem Ādažu novadā 17. Portatīvo datoru un grafisko planšetu iegāde Ādažu Brīvajā Valdorfa skolā 18. Vieglatlētikas inventāra iegāde Ādažu Bērnu un jaunatnes sporta skolai
2. Īstenoti vismaz 6 pasākumi kultūrizglītības veicināšanai	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs sasniegts</i></p> <p>Projekti, kuri veicinājuši rādītāja sasniegšanu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu mākslas un mūzikas skolas mākslas un mūzikas valodu klasēs 2. Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu mākslas un mūzikas skolā

RĪCĪBAS ĪSTENOŠANAS KVANTITATĪVIE RĀDĪTĀJI LAIKA POSMĀ 2010. - 2013.	SASNIEGTIE KVANTITATĪVIE REZULTĀTI
	<ol style="list-style-type: none"> 3. Ādažu vidusskolas piecu mācību priekšmetu kabinetu aprīkošana ar stacionāriem projektoriem 4. Ādažu vidusskolas stacionāru gaismas aprīkojumu un apskaņošanas aparatūras iegāde un uzstādīšana aktu zālē 5. Skolas muzeja veidošana 6. Profesionāla video projektora un ekrānu iegāde un uzstādīšana Ādažu kultūras centra Skatītāju zālē 7. Nepieciešamā aprīkojuma un mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskā orķestra dibināšanai 8. Mūzikas instrumentu – kokļu iegāde Ādažu Mākslas un mūzikas skolas kokļu ansambļa dibināšanā 9. Flīģeļa iegāde Ādažu kultūras centram 10. Džudo paklāju iegāde Pierīgas Bērnu un jaunatnes sporta skolai 11. Digitālo klavieru iegāde Ādažu vidusskolai 12. Eiropas multivides centra izveide Ādažu vidusskolā 13. Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskajam orķestrim 14. Videoprojektora un ekrāna iegāde Ādažu kultūras centra Cerīņu zālei
<p>3. Īstenoti vismaz 6 pasākumi jaunāko tehnoloģiju izmantošanas sekmēšanai</p>	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs sasniegts</i></p> <p style="text-align: center;">Projekti, kuri veicinājuši rādītāja sasniegšanu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ādažu vidusskolas piecu mācību priekšmetu kabinetu aprīkošana ar stacionāriem projektoriem 2. Ādažu vidusskolas stacionāru gaismas aprīkojumu un apskaņošanas aparatūras iegāde un uzstādīšana aktu zālē 3. Multimēdiju iekārtu uzstādīšana Ādažu Brīvajā Valdorfa skolā 4. Profesionāla video projektora un ekrānu iegāde un uzstādīšana Ādažu kultūras centra Skatītāju zālē 5. Tehniskā aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu novada domes Sociālā dienesta Atbalsta centrā 6. Eiropas multivides centra izveide Ādažu vidusskolā 7. Portatīvo datoru un grafisko planšetu iegāde Ādažu Brīvajā Valdorfa skolā 8. Skārienjūtīgu ekrānu, mikro datoru un stiprinājumu piegāde 9. Videoprojektora un ekrāna iegāde Ādažu kultūras centra Cerīņu zālei
<p><i>Rīcība 2.1. Sporta, kultūras, izglītojošo, atpūtas un citu brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu un īstenošanas vietu attīstība, izveide un labiekārtošana, to pieejamības un informācijas nodrošināšana, t.sk., nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšana, teritorijas labiekārtošana un visu iedzīvotāju grupu iesaistīšana tajās, (arī starptautiskā mērogā), dabas resursu saglabāšana, sakopšana un aizsardzība</i></p>	
<p>4. Izveidotas vai labiekārtotas vismaz 6 vietas sporta, kultūras, izglītojošo, atpūtas un citas brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu īstenošanai</p>	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs sasniegts</i></p> <p style="text-align: center;">Projekti, kuri veicinājuši rādītāja sasniegšanu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Multifunkcionāla sporta laukuma ierīkošana Ādažu ciema centrā Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā 2. Aktīva atpūta uz ūdens saudzējot Māti Dabu 3. Ādažu sporta laukuma labiekārtošana

RĪCĪBAS ĪSTENOŠANAS KVANTITATĪVIE RĀDĪTĀJI LAIKA POSMĀ 2010. - 2013.	SASNIEGTIE KVANTITATĪVIE REZULTĀTI
	<ol style="list-style-type: none"> 4. Mākslīgā zāliena uzklāšana un elektrības ierīkošana ĀBVS sporta laukumā 5. Amfiteātra būvniecība Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā Ādažu ciema centrā 6. Multifunkcionāla sporta un atpūtas parka izveide Podnieku dzīvojamā rajonā Ādažos 1.kārta 7. Āra trenāžieru iegāde un uzstādīšana Ādažu vidusskolas teritorijā 8. Sporta, kultūras un atpūtas laukuma izveide 9. "Vējupes" publiskās pludmales labiekārtošana
<p>5. Veikti vismaz 6 pasākumi dabas objektu aizsardzībai</p>	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs nav sasniegts</i></p> <p>Tika īstenots tikai viens projekts, kura mērķa ietvaros bija popularizēt un attīstīt veselīga brīvā laika pavadīšanu uz ūdens Ādažu novadā, cienot dabas un zivju resursus. Īstenotais projekts, tikai daļēji, veicinājis dabas objektu aizsardzību, labiekārtojot divas laivu nolaišanas vietas.</p>
<p>6. Izveidotas un / vai labiekārtotas vismaz 5 brīvā laika pavadīšanas vietas</p>	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs sasniegts</i></p> <p>Projekti, kuri veicinājuši rādītāja sasniegšanu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Multifunkcionāla sporta laukuma ierīkošana Ādažu ciema centrā Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā 2. Aktīva atpūta uz ūdens saudzējot Māti Dabu 3. Ādažu sporta laukuma labiekārtošana 4. Mākslīgā zāliena uzklāšana un elektrības ierīkošana ĀBVS sporta laukumā 5. Amfiteātra būvniecība Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā Ādažu ciema centrā 6. Multifunkcionāla sporta un atpūtas parka izveide Podnieku dzīvojamā rajonā Ādažos 1.kārta 7. Āra trenāžieru iegāde un uzstādīšana Ādažu vidusskolas teritorijā 8. Sporta, kultūras un atpūtas laukuma izveide 9. "Vējupes" publiskās pludmales labiekārtošana
<p><i>Rīcība 2.2. Atbalsts iedzīvotāju un dažādu sabiedrības pārstāvju interesēm izveidotu vietējo rīcības grupu interešu aizsardzībai, jaunu alternatīvu sociālo un sadzīves pakalpojumu izveidei, un esošo sociālo un sadzīves pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai un pilnveidošanai, t.sk., tiem nepieciešamo telpu un materiāltehniskās bāzes (aprīkojuma un inventāra) nodrošināšanai, sabiedrisko aktivitāšu realizēšanai</i></p>	
<p>7. Ieviesti un / vai uzlaboti vismaz 5 sociālie un sadzīves pakalpojumi</p>	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs nav sasniegts</i></p> <p>Šajā rīcībā netika realizēts neviens projekts, līdz ar to kvantitatīvie rezultāti netika sasniegti.</p>
<p>8. Atbalstītas vismaz 8 iedzīvotāju un dažādu sabiedrības pārstāvju grupas</p>	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs nav sasniegts</i></p> <p>Šajā rīcībā netika realizēts neviens projekts, līdz ar to kvantitatīvie rezultāti netika sasniegti.</p>

RĪCĪBAS ĪSTENOŠANAS KVANTITATĪVIE RĀDĪTĀJI LAIKA POSMĀ 2010. - 2013.	SASNIEGTIE KVANTITATĪVIE REZULTĀTI
<i>Rīcība 3.1. Atbalsts nodarbinātības, t.sk., sociāli mazaizsargātām iedzīvotāju grupām, un mikrouzņēmējdarbības veicināšanai un pakalpojumu dažādošanai</i>	
9. Radītas vismaz 10 jaunas darbavietas	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs nav sasniegts</i></p> <p>Šajā rīcībā netika realizēts neviens projekts, līdz ar to kvantitatīvie rezultāti netika sasniegti.</p>
10. Veikta pakalpojumu dažādošana vismaz 5 uzņēmumos	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs nav sasniegts</i></p> <p>Šajā rīcībā netika realizēts neviens projekts, līdz ar to kvantitatīvie rezultāti netika sasniegti.</p>
<i>Rīcība 3.2. Tūrisma pakalpojumu un pakalpojumu zivsaimniecībai dažādošana vai pielāgošana personām ar funkcionāliem traucējumiem</i>	
11. Dažādoti vai pielāgoti personām ar funkcionāliem traucējumiem vismaz 4 tūrisma pakalpojumi	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs nav sasniegts</i></p> <p>Šajā rīcībā netika realizēts neviens projekts, līdz ar to kvantitatīvie rezultāti netika sasniegti.</p>
12. Dažādoti vismaz 4 pakalpojumi zivsaimniecībai	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs nav sasniegts</i></p> <p>Šajā rīcībā netika realizēts neviens projekts, līdz ar to kvantitatīvie rezultāti netika sasniegti.</p>
<i>Rīcība 3.3. Uzņēmējdarbības, t.sk., individuālās nodarbinātības, attīstīšanai nepieciešamās infrastruktūras izveide un materiāltehniskās bāzes nodrošināšana</i>	
13. Vismaz 5 uzņēmumiem attīstīta nepieciešamā infrastruktūra	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs nav sasniegts</i></p> <p>Rādītājs nav sasniegts, jo rīcības programmas ietvaros tika realizēts tikai viens projekts, „Ekoloģisks kurināmais: ātri un precīzi”, kuru realizējot tika uzlabota uzņēmuma materiāltehniskā bāze.</p>
<i>Rīcība 3.4. Atbalsts lauksaimniecības produktu ražošanai un pirmapstrādei, kā arī ilggadīgo augļkopības kultūraugu stādu iegāde, stādījumu balstu sistēmu, žogu, žogu balstu iegāde, uzstādīšana un stādījumu ierīkošana</i>	
14. Vismaz 1 ģimenē tiks uzsākta lauksaimniecības produktu ražošana vai pārstrāde	<p style="text-align: center;"><i>Rādītājs sasniegts</i></p> <p>Projekti, kuri veicinājuši rādītāja sasniegšanu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Augļkopības nozares attīstīšana - smiltsērķšķu stādījumu ierīkošana, 2. Smiltsērķšķu stādu iegāde un stādījumu ierīkošana Ādažu novada īpašumā „Mēnessgaismas”, 3. Smiltsērķšķu stādījumu kopšanas aprīkojuma iegāde Ingas Bojāres saimniecības attīstībai. <p>Projektu īstenošana veicinājusi lauksaimniecības produktu pārstrādes un ražošanas attīstību Ādažu novadā.</p>

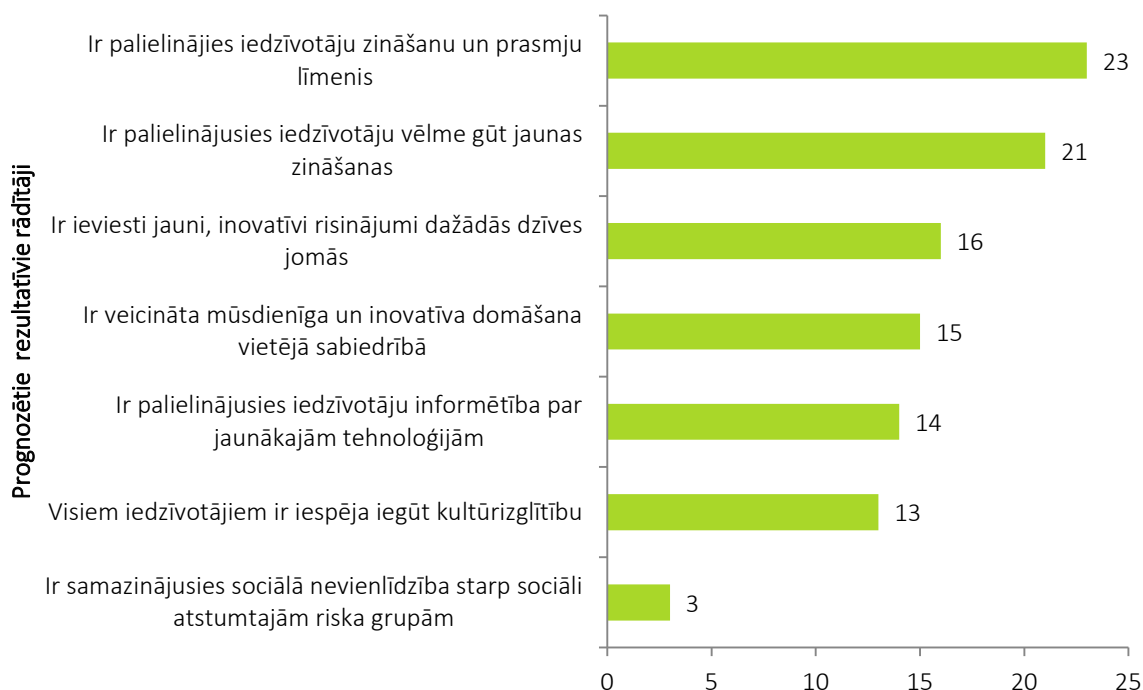
RĪCĪBAS ĪSTENOŠANAS KVANTITATĪVIE RĀDĪTĀJI LAIKA POSMĀ 2010. - 2013.	SASNIEGTIE KVANTITATĪVIE REZULTĀTI
<i>Rīcība 3.5. Atbalsts lauksaimniecības produktu pārstrādei un pirmapstrādei mājas apstākļos</i>	
15. Vismaz 2 ģimenēs tiks uzsākta lauksaimniecības produktu pārstrāde vai pirmapstrāde	<i>Rādītājs nav sasniegts</i> Šajā rīcībā netika realizēts neviens projekts, līdz ar to kvantitatīvie rezultāti netika sasniegti.

No 15 kvantitatīvajiem rādītājiem, sasniegti tika tikai 6 rādītāji. Lielākā daļa kvantitatīvo rādītāju netika sasniegti, jo netika īstenoti projekti vairākās rīcībās.

REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU NOVĒRTĒJUMS

Attīstības stratēģijas ieviešanas novērtēšanai tika noteikti rezultatīvie rādītāji. Attīstības stratēģijas rezultātos rādītājus novērtējuši LEADER projektu īstenotāji, kā katrs projekts sekmējis rīcības mērķa rezultatīvo rādītāju sasniegšanu.⁵²

Realizētie projekti, pēc īstenotāju viedokļa, Rīcības 1.1. ietvaros, sekmējuši gandrīz visu rezultatīvo rādītāju sasniegšanu. Visvairāk realizētie projekti ir veicinājuši iedzīvotāju prasmju un zināšanu līmeņa palielināšanos, kā arī vēlmi apgūt jaunas zināšanas. Ieviesti jauni inovatīvi risinājumi, veicināta inovatīva domāšana un palielināta informētība un pieejamība jaunākajām tehnoloģijām. Vairāki projekti ir veicinājuši novada kultūrizglītības iespēju palielināšanos novada iedzīvotājiem. Šajā rīcībā īstenotie projekti vismazāk sekmējuši sociālo nevienlīdzību starp sociālajām riska grupām (ATTĒLS:27). Kopumā, ņemot vērā projektu īstenotāju viedokli par to, kā katrs projekts sekmējis rīcības mērķa rezultatīvo rādītāju sasniegšanu, rīcības noteiktie rezultatīvie rādītāji ir sasniegti.

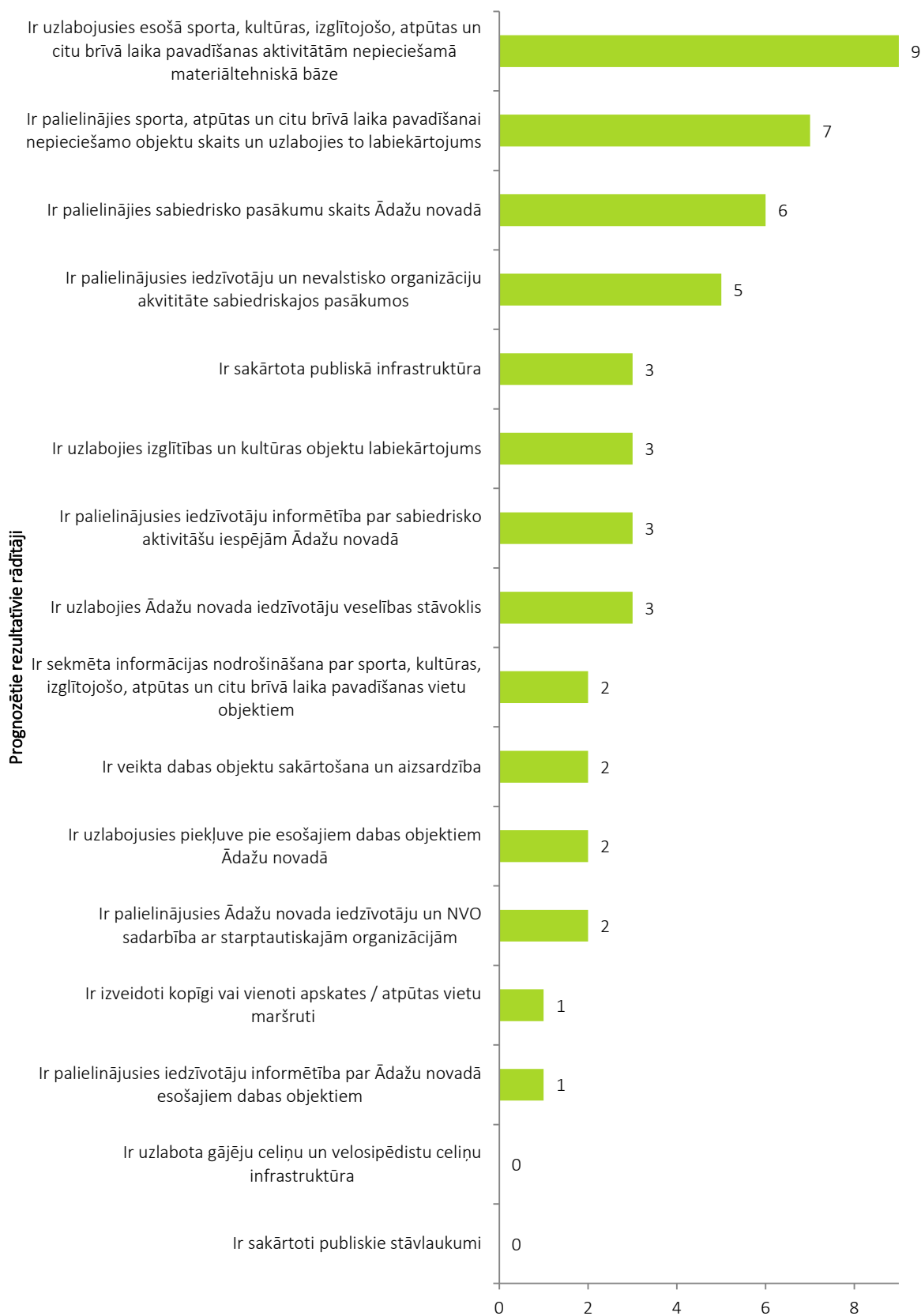

ATTĒLS:27 1.1. RĪCĪBAS IETVAROS SEKMĒTO REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU SASNIEGŠANA PĒC LEADER APTAUJĀTO PROJEKTU REALIZĒTĀJU VIEDOKĻA

Rīcības 2.1. ietvaros izstrādātie projekti pēc īstenotāju viedokļa visvairāk uzlabojuši esošo atpūtas vietu materiāltehnisko bāzi un palielinājuši brīvā laika pavadīšanai nepieciešamo objektu skaitu. Atsevišķu

⁵²Biedrība „Gaujas partnerība”, aptauja, Jautājumi par LEADER projektu īstenošanu biedrības “Gaujas Partnerība” teritorijā, 05. - 06.2014., aptauja turpināta pētījuma ietvaros, aptaujājot apstiprināto projektu iesniegējus, kuru projektus nolēms realizēt pēc 06.2014. gada, atbildes sniegtas par 38 projektiem.

rādītāju sasniegšana, īstenojot projektus netika atzīmēta, piemēram, gājēju infrastruktūra, iekārtoti publiskie stāvlaukumi (ATTĒLS:28).

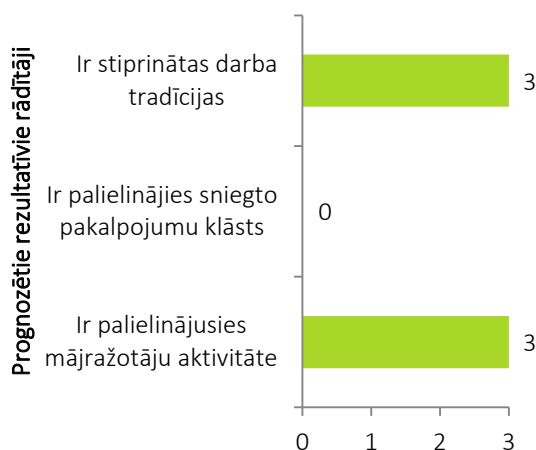
ATTĒLS:28 2.1. RĪCĪBAS IETVAROS SEKMĒTO REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU SASNIEGŠANA PĒC LEADER APTAUJĀTO PROJEKTU REALIZĒTĀJU VIEDOKĻA

Lielākā daļa rīcības 2.1. prognozētie rezultātīvie rādītāji, ņemot vērā projektu īstenotāju viedokli, ir sasniegti, izņemot divus rezultātīvos rādītājus.

Rīcības 3.3. ietvaros tika realizēts viens projekts, kura īstenotājs atzīmējis, ka projekts veicinājis tikai pieejamo pakalpojumu klāstu iedzīvotājiem. Šīs rīcības ietvaros zemās projektu realizācijas dēļ netika sekmēta visu trīs prognozēto rezultātīvo rādītāju izpilde:

- palielinājies uzņēmējdarbības infrastruktūras nodrošinājuma līmenis;
- palielinājusies darbaspēka produktivitāte;
- palielinājusies uzņēmējdarbības aktivitātes.

Rīcības 3.4. ietvaros tika realizēti trīs projekti, to realizācija pēc īstenotāju domām ir stiprinājusi darba tradīcijas un palielinājusi mājražotāju aktivitātes, bet nav palielinājusi sniegto pakalpojumu klāstu (ATTĒLS:29). Līdz ar to prognozētie rezultātīvie rādītāji sasniegti daļēji.

ATTĒLS:29 3.4. RĪCĪBAS IETVAROS SEKMĒTO REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU SASNIEGŠANA PĒC LEADER APTAUJĀTO PROJEKTU REALIZĒTĀJU VIEDOKĻA

Atsevišķu rīcību rezultātīvo rādītāju novērtēšana nevar tikt veikta – 2.2., 3.1., 3.2., 3.5., jo to ietvaros netika realizēti projekti, kas raksturotu rezultātīvo rādītāju sasniegšanu.

Nesasnēgtie prognozētie rezultātīvie rādītāji:

- Rīcība 2.2. „Atbalsts iedzīvotāju un dažādu sabiedrības pārstāvju interesēm izveidotu vietējo rīcības grupu interešu aizsardzībai, jaunu alternatīvu sociālo un sadzīves pakalpojumu izveidei, un esošo sociālo un sadzīves pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai un pilnveidošanai, t.sk., tiem nepieciešamo telpu un materiāltehniskās bāzes (aprīkojuma un inventāra) nodrošināšanai, sabiedrisko aktivitāšu realizēšanai”:
  - palielināsies iedzīvotāju tolerance un iecietība pret sociāli atstumtajām riska grupām;
  - tiks izveidoti jauni un attīstīti esošie vietējo rīcības grupu centri;
  - palielināsies kopīgu pasākumu skaits ģimenēs;
  - palielināsies sabiedriskās aktivitātes;
  - tiks uzlabota esošo sociālo pakalpojumu kvalitāte;
  - tiks piedāvāti jauni sociālo pakalpojumu veidi;
  - tiks uzlabota esošo sadzīves pakalpojumu kvalitāte;
  - tiks piedāvāti jauni sadzīves pakalpojumu veidi;
  - uzlabosies iedzīvotāju sociālais stāvoklis.
- Rīcība 3.1. „Atbalsts nodarbinātības, t.sk., sociāli mazaizsargātām iedzīvotāju grupām, un mikrouzņēmējdarbības veicināšanai un pakalpojumu dažādošanai”:
  - palielināsies nodarbinātības līmenis Ādažu novadā;
  - tiks izveidoti jauni uzņēmumi, t.sk., mikrouzņēmumi;
  - paplašināsies esošo uzņēmumu piedāvāto pakalpojumu klāsts un kvalitāte;

- palielināsies jauni pakalpojumu iedzīvotājiem;
- tiks atbalstītas sociāli mazaizsargāto iedzīvotāju grupas.
- Rīcība 3.2. „Tūrisma pakalpojumu un pakalpojumu zivsaimniecībai dažādošana vai pielāgošana personām ar funkcionāliem traucējumiem”:
  - tiks dažādots tūrisma pakalpojumu klāsts;
  - palielināsies iespēja personām ar funkcionāliem traucējumiem izmantot tūrisma pakalpojumus;
  - palielināsies pakalpojumu klāsts zivsaimniecības attīstībai.
- Rīcība 3.5. „Atbalsts lauksaimniecības produktu pārstrādei un pirmapstrādei mājas apstākļos”:
  - palielināsies mājražotāju aktivitāte;
  - palielināsies sniegto pakalpojumu klāsts;
  - tiks stiprinātas darba tradīcijas.

Attīstības stratēģijas kvantitatīvo un rezultatīvo rādītāju novērtēšana tika veikta tikai tām rīcībām, kuru īstenošana notika realizējot projektus, pārējo rīcību kvantitatīvie un rezultatīvie rādītāji netika sasniegti. Līdz ar to Attīstības stratēģijas īstenošana veikta daļēji, ņemot vērā prognozēto rādītāju sasniegšanu. Plānotie kvantitatīvi un rezultatīvie rādītāji sasniegti četrās rīcībās – 1.1., 2.1., 3.3. un 3.4., un netika sasniegti arī četrās rīcībās – 2.2., 3.1., 3.2., 3.5.

Veicot Attīstības stratēģijas īstenošanas novērtēšanu pēc kvantitatīvajiem un kvalitatīvajiem rādītājiem, par novada ekonomisko izaugsmi un vietējās teritorijas attīstību, kvalitatīvie rādītāji sniedza vispārīgu raksturojumu, bet kvantitatīvie rādītāji izmērāmu novērtējumu.

Izstrādājot jaunu vietējās rīcības grupas Attīstības stratēģiju, katrai rīcībai jāpievieno izmērāmi rezultatīvie rādītāji, jānorāda to informācijas avoti un ik gadu tie jānovērtē, lai sekotu līdzi Attīstības stratēģijas īstenošanas gaitai un nosprausto mērķu sasniegšanai.

Nosakot rādītājus, jāizvēlas tikai tos, kuri vis labāk raksturo Ādažu novada teritorijas atbalstāmo jomu problēmas vai stiprās puses, liecinot par šo jomu attīstību.

Katru gadu, novērtējot izmērāmos rādītājus, varēs noteikt Attīstības stratēģijas virzību uz priekšu un izvērtēt iespēju veikt grozījumus Attīstības stratēģijas īstenošanas gaitā, lai plānotie rezultāti tiktu sasniegti.

8. BIEDRĪBAS „GAUJAS PARTNERĪBA” DARBĪBAS TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS IESPĒJAS

SOCIĀLĀS INFRASTRUKTŪRAS UN PAKALPOJUMU ATTĪSTĪBAS TENDENCES

Pieaugot līdzšinējai tendencei, kad iedzīvotāju skaits Ādažu novadā pieaug, palielināsies arī nepieciešamība pēc sociālās infrastruktūras objektu un pakalpojumu pieejamības. Iedzīvotāju skaits pēdējos gados pieaug ne tikai Ādažu ciemā, novada administratīvajā centrā, bet arī citos lielākajos novada ciemos, līdz ar to sociālās infrastruktūras objektu un pakalpojumu pieejamība jāattīsta, atbilstoši nepieciešamībai arī pārējā novada teritorijā.

Novadā svarīgi ir atbalstīt publiskās aktivitātes, kas tiek bāzētas uz vietējās kopienas iemaņām un interesēm. Vietējās teritorijas attīstībā jāiesaista pēc iespējas lielāks interesentu skaits, kas veicinās pilsoniski atbildīgas kopienas attīstību, kura aktīvi iesaistās vietējās teritorijas sociālās infrastruktūras un pakalpojumu pieejamības veicināšanā. Teritorijās ārpus novada administratīvā centra, pirms pakalpojumu attīstības, ir jāizvērtē to nepieciešamība un lietderība. Novada lielākajos ciemos jāveicina un jāatbalsta sabiedrisko aktivitāšu centru veidošanos, kuri vienlaicīgi varētu būt arī kā daudzfunkcionāli sociālo pakalpojumu centri.

Pieaugot iedzīvotāju skaitam, pieaugs pieprasījums pēc izglītības nodrošinājuma, kas ietver gan formālo, gan neformālo izglītību dažādām vecuma grupām. Nākotnē esošā formālās izglītības infrastruktūras kapacitāte var būt nepietiekama, līdz ar to jāatbalsta izglītības iestāžu infrastruktūras attīstību un pieejamo pakalpojumu kvalitātes uzlabošana. Jāveicina neformālās izglītības pieejamība dažāda vecuma iedzīvotāju grupām visā novada teritorijā, iesaistot gan formālās izglītības iestādes, gan nevalstiskās organizācijas, gan vietējās kopienas. Projektu iesniedzēji, kuri Attīstības stratēģijas ieviešanā īstenoja projektus, norādīja, ka nākamajā Attīstības stratēģijā, jāiekļauj rīcības, kuru ietvaros tiek turpināts izglītības iestāžu attīstības atbalsts.

Mērķgrupās un aptaujās galvenokārt iezīmējas nepieciešamība pēc izglītības, sporta, sociālo pakalpojumu jomas attīstības, ārtelpas labiekārtošana un materiāltehniskā nodrošinājuma atbalsta pilnveidošanas.

Uzlabojot dzīves vides kvalitāti visa novada iedzīvotājiem, jāveicina izglītības, veselības, sociālo, sporta, kultūras un komercpakalpojumu pieejamība ne tikai Ādažu ciemā, bet arī citos lielākajos novada ciemos. Jāatbalsta pārdomāta publiskās ārtelpas attīstība, to pielāgojot dažādām mērķauditorijām. Attīstot sociālās infrastruktūras objektus un pakalpojumus, jāiesaista ne tikai pašvaldība, bet arī privātais un nevalstiskais sektors, kurš novērtējot vietējās kopienas vajadzības, tās izvērtē un atbilstoši tām attīstīta nepieciešamos objektus vai piedāvā atbilstošus pakalpojumus. Lai veicinātu NVO un privāto iniciatīvu aktīvāku iesaisti projektu pieteikumu sagatavošanā un realizēšanā, jāuzlabo sadarbība ar Ādažu novada pašvaldību, kura atbalstot vietējās iniciatīvas, sekmē to iesaistīšanos vietējās teritorijas attīstībā.

Attīstot brīvā laika pavadīšanas iespējas un atbalstot iniciatīvas, kuru ietvaros tiek radīti produkti vai pakalpojumi, jāatbalsta to izmantošanu arī tirgus vajadzībām.

UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIRZIENU ATTĪSTĪBAS TENDENCES, PASĀKUMI UN RESURSI EKONOMISKO AKTIVITĀŠU VEICINĀŠANAI

Īstenojot Attīstības stratēģiju, rīcībās, kuras tika noteiktas uzņēmējdarbības veicināšanai, bija ļoti zema aktivitāte, atsevišķās rīcībās pat netika īstenots neviens projekts. Ieviešot jauno Attīstības stratēģiju, jāturpina likt uzsvaru uz saimnieciskās darbības stimulēšanu, tikai jārod citas pieejas uzrunāt potenciālos projektu īstenoņus. Biedrībai savu iespēju robežās jāuzrunā novada iedzīvotāji personiskāk un jāpiedāvā atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai vai attīstībai (konsultācijas, mentori, semināri, u.c.).

Veicot SVID analīzes izvērtējumu kā stiprās puses iezīmējas tas, ka Ādažu novads ir strauji augošs un aktīvs novads, kurā uzņēmējdarbība attīstās vairākos virzienos – ir gan ražotāji, gan pakalpojumu

sniedzēji, gan liels skaits tirdzniecības uzņēmumu, līdz ar to būtu nepieciešams atbalsts vairākiem uzņēmējdarbības virzieniem.

Uzņēmēju mērķgrupā, kā turpmākās attīstības tendences, kurām būtu nepieciešams atbalsts Ādažu novadā iezīmējās:

- Ražošanas un pārstrādes infrastruktūras attīstīšana;
- Tūrisma (ūdenstūrisma) un sporta pakalpojumu attīstība;
- Biznesa inkubatora veidošana;
- Alternatīvās enerģijas ražošana;
- Mājražotāju aktivitāšu attīstīšana;
- Pamatlīdzekļu iegādes atbalsts;
- Tehnikas/tehnoloģiju modernizācija;
- Sertifikācijas iegūšana, atbalstīšana;
- Uzņēmēju izglītošanas iespējas.

Vietējās rīcības grupas ietvaros tiek plānots turpināt atbalstīt mazās lauku uzņēmējdarbības aktivitātes. Mazās lauku uzņēmējdarbības darbībai jābūt balstītai uz vietējiem resursiem, jo amatnieki, mājražotāji un mazās zemnieku saimniecības veicina saimniekošanu, kuras ietvaros tiek radīti produkti un pakalpojumi ar augstu pievienoto vērtību.

Biedrība „Gaujas Partnerība” jau ir uzsākusi apzināt novada amatniekus un mājražotājus, tiek veidots buklets, un ir pieejama informācija biedrības mājas lapā. Svarīgi ir neapstāties pie iesāktajiem aktivizēšanas pasākumiem, jāturpina apzināt mazās lauku uzņēmējdarbības veicējus. Savu iespēju robežās jāveic arī potenciālo mājražotāju un amatnieku apzināšana un jāsniedz atbalsts, lai viņu veiktās aktivitātes tiktu legalizētas. Jāizvērtē iespējas veidot atbalsta struktūru, kuras ietvaros tiek īstenotas mājražotāju un amatnieku idejas, piesaistot atbalsta fondu līdzekļus.

Attīstot sadarbību un izveidojot biedrību, kurā tiek apvienoti amatnieki, mājražotāji u.c. mazās lauku uzņēmējdarbības veicēji, var tikt veidots veiksmīgs Ādažu novadā ražotās produkcijas mārketingss. Pieaugot pieprasījumam pēc vietējo mājražotāju un amatnieku produktiem un pakalpojumiem, izvērtējot ekonomiskās iespējas, novadā varētu attīstīt tiešās pirkšanas sistēmu. Tās ietvaros varētu tikt organizēti vietējo produktu tirdziņi, iekārtota pastāvīga vieta, kurā var iegādāties vietējo ražotāju produktus, izveidota informatīvā un tiešsaistes pirkšanas mājas lapa, un izveidota produktu piegāžu ķēde. Iespēju robežās varētu attīstīt vietējo produktu zīmolu. Sadarbības veicināšanai iezīmējas šķēršļi, kuri noveduši līdz tam, ka biedrība vēl aizvien nav izveidota, lai gan biedrība „Gaujas Partnerība” ir veikusi aktivitātes, kuru ietvaros ir veicināta tās veidošana. Biedrības izveides šķēršļi galvenokārt ir iniciatīvas trūkums.

Mazās lauku uzņēmējdarbības attīstību novadā veicinātu arī interešu izglītības attīstība novadā. Attīstot interešu izglītību dažādām mērķauditorijām, piemēram, jauniešiem, bezdarbniekiem, pensionāriem, jaunajām māmiņām, u.c., organizējot pasākumus, kuru ietvaros tiek radītas jaunas idejas un apgūtas jaunas iemaņas, kā arī sniegta informācija un atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, var tikt veicināta mazās lauku uzņēmējdarbības attīstība novadā.

Lai veicinātu biedrības ieguldījumu Ādažu novada uzņēmējdarbības ekonomisko aktivitāšu attīstībā, jāturpina līdz šim veiktās aktivitātes, kā arī, izstrādājot un ieviešot jaunu Vietējās attīstības stratēģiju, jāveicina ciešāka sadarbība ar novada uzņēmējiem.

Pasākumi un resursi, kas veicinātu ekonomisko aktivitāšu attīstību:

- dažādu mērķgrupu apmācība apgūstot pamatprasmes uzņēmējdarbībā (informatīvi semināri, apmācības, radītas jaunas idejas, izstrādāti biznesa plāni, piesaistīti mentori);
- atbalsts telpu pieejamībai un nepieciešamajam aprīkojumam uzņēmējdarbības veicināšanai;
- vietējai rīcības grupai pieejama aktuālā informācija par uzņēmējiem un uzņēmējdarbības aktualitātēm novadā (t.sk. mājražotājiem, amatniekiem, u.c.), izveidota cieša sadarbība ar uzņēmēju biedrību;
- uzlabot savstarpējo sadarbību starp uzņēmējiem, pašvaldību, NVO;

- atbalstīt pieredzes apmaiņas braucienus un veicināt sadarbību ar dažādu nozaru vietējiem un ārvalstu uzņēmējiem, kas veicinātu jaunu vai uzlabotu esošo nozaru attīstību Ādažu novadā;
- atbalsts vietējo produktu virzīšanai gan vietējā tirgū, gan ārvalstu tirgos;
- tiek nodrošināts kvalitatīvs konsultatīvais atbalsts projektu pieteikumu un atskaišu sagatavošanā;
- izvērtējot projektu pieteikumus, augstāks novērtējums tiek piešķirts projektiem, kuri saistīti ar uzņēmējdarbības attīstīšanu (tiek ieviesti netradicionāli risinājumi, efektīvāk izmantoti resursi, atstāta sociāli pozitīva ietekme uz teritoriju, radītas darbavietas, tiek pilnveidoti un attīstīti jaunie uzņēmumi);
- vietējās stratēģijas īstenošanas uzraudzībai un novērtēšanai tiek noteikti rezultatīvie rādītāji, kuri saistīti ar ekonomisko izaugsmi.

ATTĪSTĪBAS TENDENCES ĀDAŽU NOVADA CIEMOS

Lai attīstītu ilgtspējīgu apdzīvojuma struktūru ar pievilcīgu dzīves vidi ikvienam Ādažu novada ciemu iedzīvotājam, ir jāveicina iedzīvotāju pilsoniskās sabiedrības veidošanās, kura kopā ar pašvaldību veicina ciemu attīstību. Pašvaldībai ciemos īstenojot projektus, tiek veikts tikai īslaicīgs ieguldījums, bet vietējās kopienas aktīva darbība veicinātu pārdomātu ciema ilgtermiņa attīstību.

Aptaujājot novada iedzīvotājus, tika aicināts novērtēt pieejamos pakalpojumus viņu ciemos un nosaukt galvenos darbus, kuri būtu jāveic, lai veicinātu ciemu attīstību un uzlabotu dzīves vides kvalitāti.

ĀDAŽU CIEMS ir novada administratīvais centrs, kurā koncentrējies novada dzīvojamais fonds, komercpakalpojumi un sabiedriskie pakalpojumi. Attīstības stratēģijas ietvaros, ciemā tika īstenots vislielākais projektu skaits. Ādažu ciema iedzīvotāji, kuri piedalījās aptaujā, kā būtiskākos darbus, kuri būtu jāveic Ādažos min darbības, kuras uzlabotu ciema tehnisko infrastruktūru (uzlabota ceļu un ielu seguma kvalitāte). Ciema iedzīvotāji vēlas, lai attīstītas tiktu vairāk zaļās zonas (uzlaboti vides objekti) un infrastruktūra aktīvai atpūtai - pastaigu takas, gājēju/skrējēju celiņi, velociņi, spēļu/atpūtas laukumi. Aptaujājot iedzīvotājus, ciemā iezīmējas nepieciešamība pēc interešu izglītības piedāvājuma attīstības, tiek minēta multifunkcionāla centra izveide, kurā būtu pieejama brīvā laika pavadīšana dažādām interesentu grupām gan sporta, gan izglītības jomā. Jāuzlabo publiskā infrastruktūra un pakalpojumi, tiek minēta ciema bibliotēkas sakārtošana, pirts pakalpojumu pieejamība, sociālo pakalpojumu attīstība, u.c.

Aptaujātie Ādažu ciema iedzīvotāji tika aicināti novērtēt dažādu jomu kvalitāti ciemā. Ar negatīvu vērtējumu (drīzāk apmierina, neapmierina vērtējums kopā sastāda $\geq 50\%$) tika novērtētas šādas jomas – transporta infrastruktūra (veloceliņus, transportam domātās ielas/ceļus, gājēju ietves, celiņus, gājēju pārejas), atpūtas vietas dabā un brīvā laika pavadīšanas iespējas ciemā (skat. 6. pielikumu, 6.P.1. attēlu).

ALDERU CIEMS Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. – 2037. gadam noteikts kā vietējās nozīmes centrs, kurā primāri tiek attīstīta dzīvojamā apbūve un veicināta sabiedrisko un komercpakalpojumu attīstība atbilstoši pieprasījumam.

Iedzīvotāji, kuri piedalījās iedzīvotāju aptaujā no Alderu ciema, kā būtiskākos darbus, kuri veicinātu ciema attīstību min:

- sabiedriskā transporta kursēšanas laika izmaiņas;
- Mazā Baltezera pludmales labiekārtošanu;
- apgaismojuma ierīkošanu no Alderiem līdz Baltezeram (Alderu iela);
- gājēju/velo celiņa izveidi Alderu ielā;
- transportlīdzekļu braukšanas ātruma ierobežošanu Kanāla ielā.

Jomas, kuru kvalitāte ciemā tika novērtēta negatīvi un būtu jāuzlabo - bērnu rotaļu laukumi, sporta laukumi un sporta infrastruktūra, aktīvā sporta vietas, kultūras un izklaides pasākumi, atpūtas vietas dabā, brīvā laika pavadīšanas vietas un sabiedriskā transporta pakalpojumi.

BALTEZERS Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. – 2037. gadam noteikts, kā vietējās nozīmes centrs, kurā attīstīsies ūdenstūrisms un ekskluzīva dzīvojamā apbūve.

Aptaujātie ciema iedzīvotāji, kā galvenos darbus ciema attīstībai minējuši:

- satiksmes drošības un ceļu/ielu kvalitātes uzlabošanu;
- ielu apgaismojuma uzstādīšanu;
- ciema teritoriju labiekārtošanu;
- publiskās atpūtas vietas izveide un uzturēšana;
- sporta aktivitāšu atbalstīšanu;
- piekļuves pie Baltezera uzlabošanu.

Aptaujātie Baltezera ciema iedzīvotāji, tika aicināti novērtēt dažādu jomu kvalitāti ciemā, ar negatīvu vērtējumu (drīzāk apmierina, neapmierina vērtējums kopā sastāda $\geq 50\%$) tika novērtētas šādas jomas ciemā - ciema centra apgaismojums, veloceļi, transportam domātas ielas/ceļi, gājēju ietves, celiņi, gājēju pārejas, sabiedriskā transporta pakalpojumi, mazumtirdzniecības pakalpojumi, sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumi, sadzīves pakalpojumi (frizētavas u.tml.), bankomāti, norēķini ar maksājumu kartēm, darba iespējas, iespēja iegūt jaunas prasmes, iemaņas, tālākizglītību, pieaugušo izglītības iespējas.

GARKALNE Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. – 2037. gadam noteikts, kā vietējās nozīmes centrs, kurā attīstīsies dzīvojamā apbūve un atbilstoši pieprasījumam tiks veicināta sabiedrisko un komercpakalpojumu attīstība.

Ciema iedzīvotāji, kuri piedalījās Ādažu novada iedzīvotāju aptaujā, kā būtiskākos darbus, kuri būtu jāveic, lai sekmētu ciema attīstību būtu:

- dambja izbūve pret paliem;
- gājēju un riteņbraucēju celiņu ierīkošana no Garkalnes līdz Podniekiem, lai uzlabotu satiksmes drošību;
- apgaismojuma attīstīšana ciema teritorijā.

Jomas, kuru kvalitāte ciemā tika novērtēta neapmierinoši un būtu jāuzlabo – veloceļi, transportam domātas ielas/ceļi, gājēju ietves, celiņi, gājēju pārejas, bērnu rotaļu laukumi, sporta laukumi un sporta infrastruktūra, aktīvā sporta vietas, sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumi, darba iespējas, iespēja iegūt jaunas prasmes, iemaņas, tālākizglītību, pieaugušo izglītības iespējas.

KADAGAS CIEMS Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. – 2037. gadam noteikts, kā vietējās nozīmes centrs, kurš attīstīsies kā militārais centrs (Ādažu mācību poligons), bet vienlaicīgi ciema attīstība jāabalansē ar dzīvojamās apbūves teritorijām. Ciema iedzīvotāji, kuri piedalījās Ādažu novada iedzīvotāju aptaujā, kā būtiskākos darbus, kuri būtu jāveic, lai sekmētu ciema attīstību:

- sporta aktivitāšu atbalsts (aprīkojuma iegāde, labu pasniedzēju/treneru nodrošināšana, sporta zāles izveide);
- ceļa seguma atjaunošana un apgaismojuma uzstādīšana;
- mākslas nozares nodarbību organizēšana (iespēja gleznot, darboties ar mālu, u.tml.) bezmaksas gan bērniem, gan pieaugušajiem;
- interešu klubu atbalsts (kulinārija, dūlas, nodarbības jaunajām māmiņām, floristika, vizāža, u.tml.);
- svarīgi iedrošināt iedzīvotājus realizēt tos projektus un idejas, ko viņi vēlas;
- izglītības iestāžu iespējas;
- attīstīt brīvā laika pavadīšanas veidus (kultūra un sports);
- estētiskas vides veidošana, labiekārtošana;
- uzņēmējdarbības atbalsts;
- jānodrošina transports skolēniem;
- jāizveido velo celiņi;
- jāorganizē pasākumi.

Jomas, kuru kvalitāte ciemā tika novērtēta neapmierinoši un būtu jāuzlabo - atkritumu saimniecība, velociņi, transportam domātas ielas/ceļi, ietves, celiņi, gājēju pārejas, aktīvā sporta vietas, darba iespējas, iespēja iegūt jaunas prasmes, iemaņas, pieaugušo izglītības iespējas.

Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. – 2037. gadam tiek noteikti lauku apdzīvojuma centri – Atari, Āņi, Birznieki, Divezeri, Eimuri, Iļķene un Stapriņi. Ciemi plānoti kā papildus centri, kuros galvenokārt tiek attīstīti mājokļi un piemājas saimniecības un tiek nodrošināti pamatpakalpojumi. Lai veicinātu ciemu attīstību, būtiskākās jomas, kuras ciemos jāattīsta ir tehniskā infrastruktūra, sabiedriskais transports uz Ādažu novada administratīvo centru un publiskās ārtelpas attīstība, ierīkojot bērnu rotaļu laukumus un sporta laukumus.

Kopumā jāsecina, ka pēc iedzīvotāju domām ciemos lielākoties ir nepieciešamība attīstīt tehnisko infrastruktūru (ceļu/ielu kvalitātes un drošības uzlabošana, velociņu izbūve, apgaismojuma ierīkošana), veikt ciemu publiskās ārtelpas sakārtošanu un attīstību (āra atpūtas un aktivitāšu laukumu izveide, teritorijas apzaļumošana, u.c.), uzlabot darba iespējas attīstot uzņēmējdarbību, veicināt jaunu zināšanu un iemaņu apguvi.

Lai veicinātu Ādažu novada ciemu attīstību, būtiski ir iesaistīt vietējos iedzīvotājus, uzrunāt ciemu aktīvistus. Sniedzot nepieciešamo atbalstu, jāveicina vietējo kopienu veidošanās (ciemu biedrības), kuras izvērtējot ciema resursus, aktuālās problēmas un iespējas, iesaistās vietējās teritorijas attīstībā. Pēc pieprasījuma un savu iespēju robežās lielākajos ciemos jāatbalsta sabiedriskās aktivitātes centra veidošana, kuros tiek sniegti dažādi pakalpojumi un nodrošinātas telpas vietējo iniciatīvu nodrošināšanai.

9. SECINĀJUMI UN PRIEKŠLIKUMI

9.1 BŪTISKĀKIE SECINĀJUMI PAR ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANU UN IETEKMI UZ VIETĒJĀS TERITORIJAS ATTĪSTĪBU

Īstenojot vietējās rīcības grupas Attīstības stratēģiju ir sniegts ieguldījums vietējās teritorijas attīstībā. Galvenokārt tika veicināta dažādu iestāžu un organizāciju materiāltehniskās bāzes vai infrastruktūras uzlabošana, kas sekmē dažādu novada iedzīvotāju mērķgrupu izglītošanu, jaunu iemaņu apgūšanu un kultūrvides uzlabošanu, kā arī infrastruktūras izveide sporta, kultūras un brīvā laika aktivitāšu pieejamībai.

Lai gan īstenojot Attīstības stratēģiju tika sniegts būtisks ieguldījums Ādažu novadā, netika veicināta līdzsvarota visa novada teritorijas attīstība. Lielākā daļa projektu tika realizēti Ādažu ciemā un tos īstenoja novada pašvaldība.

No 15 kvantitatīvajiem rādītājiem, sasniegti tika tikai 6 rādītāji, lielākā daļa kvantitatīvo rādītāju netika sasniegti, jo netika īstenoti projekti vairākās rīcībās. Atsevišķu rīcību rezultātīvo rādītāju novērtēšana netika veikta, jo rīcību 2.2., 3.1., 3.2., 3.5., ietvaros netika realizēti projekti, kas raksturotu rezultātīvo rādītāju sasniegšanu.

Izstrādājot jaunu vietējās rīcības grupas Attīstības stratēģiju, katrai rīcībai jāpievieno izmērāmi rezultātīvie rādītāji, jānorāda to informācijas avoti un ik gadu tie jānovērtē, lai sekotu līdzi Attīstības stratēģijas īstenošanas gaitai un nosprausto mērķu sasniegšanai. Nosakot rādītājus, jāizvēlas tikai tos, kuri vis labāk raksturo Ādažu novada teritorijas atbalstāmo jomu problēmas, stiprās puses, liecina par šo jomu attīstību. Katru gadu, novērtējot izmērāmos rādītājus, varēs noteikt Attīstības stratēģijas virzību uz priekšu un pēc nepieciešamības izvērtēt iespēju veikt grozījumus Attīstības stratēģijas īstenošanas gaitā, lai plānotie rezultāti tiktu sasniegti.

9.2 ADMINISTRATĪVĀS UN PĀRVALDĪBAS KAPACITĀTES NODROŠINĀŠANA

Attīstības stratēģijā tika noteikta vietējās rīcības grupas teritorijas attīstības vīzija, kādam pēc pieciem gadiem jābūt Ādažu novadam. Aptaujājot biedrības biedrus, tika noskaidrots viņu viedoklis par to, kuri vīzijas uzstādījumi ir veicināti biedrības darbības laikā. Biedrība ir veicinājusi daudzveidīgas brīvā laika pavadīšanas un tūrisma iespējas, sabiedrība kļuvusi aktīvāka un atsaucīgāka, attīstījusies kultūras un sporta dzīve, veidojusies sakoptāka vide. Zems vērtējums ir biedrības ieguldījumā uzlabot uzņēmējdarbības vidi un jaunu darbavietu radīšanu.

Kopumā Padomes un Valdes darbība biedrībā „Gaujas Partnerība” tiek vērtēta apmierinoši, jo Ādažu novadā ir veicināta LEADER pieejas īstenošana, cik tas ir atkarīgs no biedrības pārstāvjiem.

Padomes darbs, īstenojot Attīstības stratēģiju, pēc lielākās daļas biedru domām ir bijis veiksmīgs. Atsevišķu rīcību mērķu un rezultātu nesasniegšana, kas pilnībā nenodrošināja Attīstības stratēģijas ieviešanu, atsevišķos gadījumos ir neatkarīga no biedrības padomes darba, tas ir gan LAD novērtējums, gan iedzīvotāju mazaktivitāte, gan mērķgrupu finansiālais nodrošinājums. Padomes locekļu skaits ir pietiekošs un izvērtējot projektu iesniegumus, reti pastāvēja interešu konflikti.

Aptaujātie biedrības padomes locekļi kopumā atzīts, ka sadarbība ar biedrības valdi ir veiksmīga un valdes darbu novērtē apmierinoši, tikai viens loceklis atzīst, ka sadarbība nav bijusi veiksmīga un tās darbība ir nepamierinoša.

Veicot visu biedrības „Gaujas Partnerība” biedru aptauju, gandrīz visi aptaujas dalībnieki norāda, ka ir apmierināti ar biedrības darbu, tikai viens respondents norādījis, ka daļēji ir apmierināts, jo biedrība šobrīd darbojas galvenokārt tikai LEADER programmas ieviešanai Ādažu novadā, bet būtu jāveicina biedrības piedalīšanos arī citos atbalsta pasākumos.

Rīkotajās mērķgrupās, tās dalībnieki atzina, ka ir apmierināti ar biedrības darbu un atzinīgi novērtēja tās ieguldījumu novada attīstībā, kā arī sniedzot atbalstu projektu pieteikumu iesniedzējiem.

Biedrības „Gaujas Partnerība” projektu pieteikumu konkursu organizēšanas kvalitāte tiek vērtēt kā laba, par to liecina gan biedrībā apstiprināto projektu pieteikumu skaits, gan īstenoto un pašreiz realizācijā esošo projektu ieviešēju pozitīvais vērtējums par to, ka informācija par projektu pieteikumiem bija saprotama un atbalsts projekta sagatavošanā bijis pietiekams.

Biedrībai ir izveidota sava mājas lapa, kurā tiek atspoguļota aktuālā informācija par projektu pieteikumu konkursiem un aktīvi tiek izmantoti arī citi saziņas līdzekļi. Organizējot projektu pieteikuma konkursus un informējot sabiedrību, jāturpina aktīvi izmantot līdz šim izmantotos informēšanas veidus (elektroniskos saziņas veidus, tikšanās klātienē) un aktuālo informāciju ievietot pēc iespējas vairākos ar Ādažu novadu saistītajos informatīvajos resursos.

Savu iespēju robežās biedrība varētu uzrunāt potenciālos projektu pieteikumu iesniedzējus personīgāk, informējot tiešā veidā – informējot elektroniski, par aktuālajiem projektu iesniegumu kārtu konkursiem. Biedrībai būtu nepieciešams izveidot datubāzi, kurā apkopota vietējās attīstības stratēģijas mērķgrupu kontaktinformācija (NVO pārstāvji, uzņēmēji, aktīvākie iedzīvotāji, u.c.).

Biedrības komunikācijai ar sabiedrību ir ļoti liela nozīme, jo tai ne tikai jāinformē sabiedrība par iespējām veicināt teritorijas attīstību, bet arī jāiedrošina un jāatbalsta mērķgrupu iesaistīšanos vietējo jautājumu risināšanā. Pēc iedzīvotāju aptaujas datiem var secināt, ka biedrībai ir jāturpina informācija par savām aktivitātēm ievietot Ādažu novada domes saziņas līdzekļos, jo līdz šim iedzīvotāji par biedrību galvenokārt uzzinājuši caur novada domes mājas lapu www.adazi.lv un vietējo laikrakstu „Ādažu Vēstis”.

Biedrības administratīvais darbs kopumā tiek vērtēts atzinīgi, jo ir veicināta Ādažu novada sabiedrības iesaistīšana novada teritorijas attīstībā, izstrādāta un realizēta Attīstības stratēģija (veikti Attīstības stratēģijas grozījumi), koordinēti un piesaistīti finansiālie resursi, veikta Attīstības stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana. Nesaistīti ar Attīstības stratēģijas ieviešanu, ir uzsākta Ādažu novada mājražotāju un amatnieku apzināšanu, lai veicinātu šo jomu pārstāvju aktivizēšanu un iesaisti novada attīstībā. Attīstības stratēģijas pētījuma ietvaros, projektu pieteikumu iesniedzēji atzina, ka projektu sagatavošanas laikā ir bijis nepieciešamais atbalsts no biedrības puses, ko nodrošināja administratīvo pienākumu veicēji.

Ņemot vērā to, ka administratīvā kapacitāte un finansējums biedrībā ir ierobežots, tās darbība lielākoties tiek mērķēta uz Attīstības stratēģijas ieviešanu un LEADER projektu īstenošanu novadā. Līdz ar to netika īstenoti ar LEADER apguvi nesaistīti, bet uz biedrības attīstību vērsti projekti, piesaistot ārējo finansējumu, un organizētas dažādu mērķgrupu apmācības, kas veicinātu vietējās sabiedrības zināšanu pilnveidošanu un apguvi.

Izstrādājot un īstenojot jauno Attīstības stratēģiju, būtu nepieciešamas biedrībā izskatīt iespēju, izveidot pilnas slodzes amata vienību – Administratīvais vadītājs, kas veicinātu sabalansētāku, kvalitatīvāku un mērķtiecīgāku vietējās rīcības grupas darbību.

Izveidojot šādu amata vienību, jānodala pienākumi, kurus līdz šim veica administratīvās struktūras darbinieki, administratīvā vadītāja pienākumos, iekļaujot uzdevumus, kuri jāveic regulāri un pastāvīgi.

9.3 NĀKOTNĒ IEVIEŠAMO AKTIVITĀŠU/RĪCĪBU DEFINĒŠANA

Ādažu novadā pēdējos gados vērojams iedzīvotāju skaita pieaugums, kas rada pieprasījumu pēc sociālās infrastruktūras pieejamības uzlabošanas, publiskās ārtelpas labiekārtošanas un uzņēmējdarbības vides attīstīšanas.

Lai Ādažu novadā tiktu veicināta līdzsvarota un uz vietējo iedzīvotāju vajadzībām vērsta attīstība, svarīgi ir veicināt sabiedrības iesaisti un sniegt atbalstu iedzīvotāju iniciatīvu aktivizēšanai visā novada teritorijā/ciemos. Veiksmīgākie ilgtermiņa projekti tiek realizēti pēc iedzīvotāju iniciatīvām, jo viņi ir motivētāki un labāk pārzina savas teritorijas problēmas un attīstības iespējas.

NVO un privāto iniciatīvu aktīvāku iesaisti projektu pieteikumu sagatavošanā un realizēšanā veicinātu sadarbība ar Ādažu novada pašvaldību, kura atbalstot vietējās iniciatīvas, sekmēs to iesaistīšanos vietējās teritorijas attīstībā.

Nākamajā plānošanas periodā jāturpina atbalstīt infrastruktūras un pakalpojumu attīstība izglītības, sporta, sociālo pakalpojumu un kultūras jomās. Jāveicina ārtelpas labiekārtošana un materiāltehniskā nodrošinājuma pilnveidošana.

Novada lielākajos ciemos jāatbalsta sabiedrisko aktivitāšu centru veidošana, kuri vienlaicīgi varētu būt arī kā daudzfunkcionāli sociālo pakalpojumu centri. Bet pirms pakalpojumu ieviešanas ir jāizvērtē to nepieciešamība un lietderība, vai vietējo iniciatīvu grupām ir potenciāls attīstīt un pilnveidot šos centrus.

Veicot SVID analīzes izvērtējumu, kā stiprās puses iezīmējas tas, ka Ādažu novads ir strauji augošs un aktīvs novads, kurā uzņēmējdarbība attīstās vairākos virzienos – ir gan ražotāji, gan pakalpojumu sniedzēji, gan liels skaits tirdzniecības uzņēmumu, līdz ar to būtu nepieciešams atbalsts dažādiem uzņēmējdarbības virzieniem.

Vēl aizvien vērojama zema aktivitāte zivsaimniecības jomā. Šīs jomas attīstību novadā varētu veicināt atbalsta sniegšana jaunu uzņēmumu veidošanai, atbalstot produkcijas virzīšanu tirgū, sadarbības un pieredzes apmaiņas veicināšana ar citiem zivsaimniecības nozares uzņēmumiem. Tūrisma infrastruktūras attīstība, kura saistīta ar makšķerēšanu un atpūtu pie ūdensobjektiem.

Jāturpina atbalstīt mazās lauku uzņēmējdarbības aktivitātes. Mazās lauku uzņēmējdarbības darbībai jābūt balstītai uz vietējiem resursiem, jo amatnieki, mājražotāji un mazās zemnieku saimniecības veicina saimniekošanu, kuras ietvaros tiek radīti produkti un pakalpojumi ar augstāku pievienoto vērtību. Novadā potenciāls ir attīstīt pakalpojumu sfēru un veicināt bioloģiskās lauksaimniecības attīstību. Novadā dzīvo izglītoti iedzīvotāji, kuri ir resurss uzņēmējdarbības attīstībai, ražojot preces ar augstu pievienoto vērtību un sniedzot pakalpojumus.

Vairāku jomu attīstību novadā kavē tehniskais nodrošinājums, kā vājā puse novadā iezīmējās telpu trūkums gan dažādu sabiedrisko aktivitāšu veikšanai, gan mazās uzņēmējdarbības attīstībai.

PIELIKUMI

1. PIELIKUMS DARBA GRUPU SVID ANALĪZE

UZŅĒMĒJDARBĪBAS DARBA GRUPAS SVID ANALĪZE⁵³

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
<ul style="list-style-type: none"> – Ģeogrāfiskais novietojums (Pierīga, Tallinas šoseja, lidlauks, Gauja) – Dažādas izglītības iespējas – Brīvā laika pavadīšanas iespējas – Tūrisms – Augošs ciems, līdz ar to var plānot un attīstīt uzņēmējdarbību – Lauksaimniecība – Izglītoti iedzīvotāji (ražot preces ar augstu pievienoto vērtību, būs, kas strādās) – Ūdeņi – Pietiekamas elektrojaudas 	<ul style="list-style-type: none"> – Dabas teritoriju samazināšanās – Neattīstīta tūrisma infrastruktūra, nav tūrisma informācijas centra, velo infrastruktūras, nav apzināti tūrisma objekti – Vāja komunikācija starp pašvaldību un uzņēmējiem (iesaistīto pušu informēšana par pašvaldībā aktuāliem projektiem) – Atbalsta instrumenti uzņēmējdarbības atbalstam (nodokļi, u.c.) – Nav sakārtota ceļu infrastruktūra ar Siguldu
IESPĒJAS	DRAUDI
<ul style="list-style-type: none"> – Ražošanas un pakalpojumu uzņēmumu attīstība – Bioloģiskā lauksaimniecība – Attīstīt uzņēmumus, kuros nodarbināti darbinieki inženierzinātnes jomā – Pakalpojumu sfēras attīstība – Ūdenstilpju apsaimniekošana 	<ul style="list-style-type: none"> – Publisko ūdenstilpju pieguļošo teritoriju nepieejamība – Dabas piesārņojums, mežu aplūšana, trokšņa piesārņojums no poligona – Ilgtspējīgas saimniekošanas trūkums meža teritoriju attīstīšanai – Mikrouzņēmuma nodoklis

IEDZĪVOTĀJU DABA GRUPAS SVID ANALĪZE⁵⁴

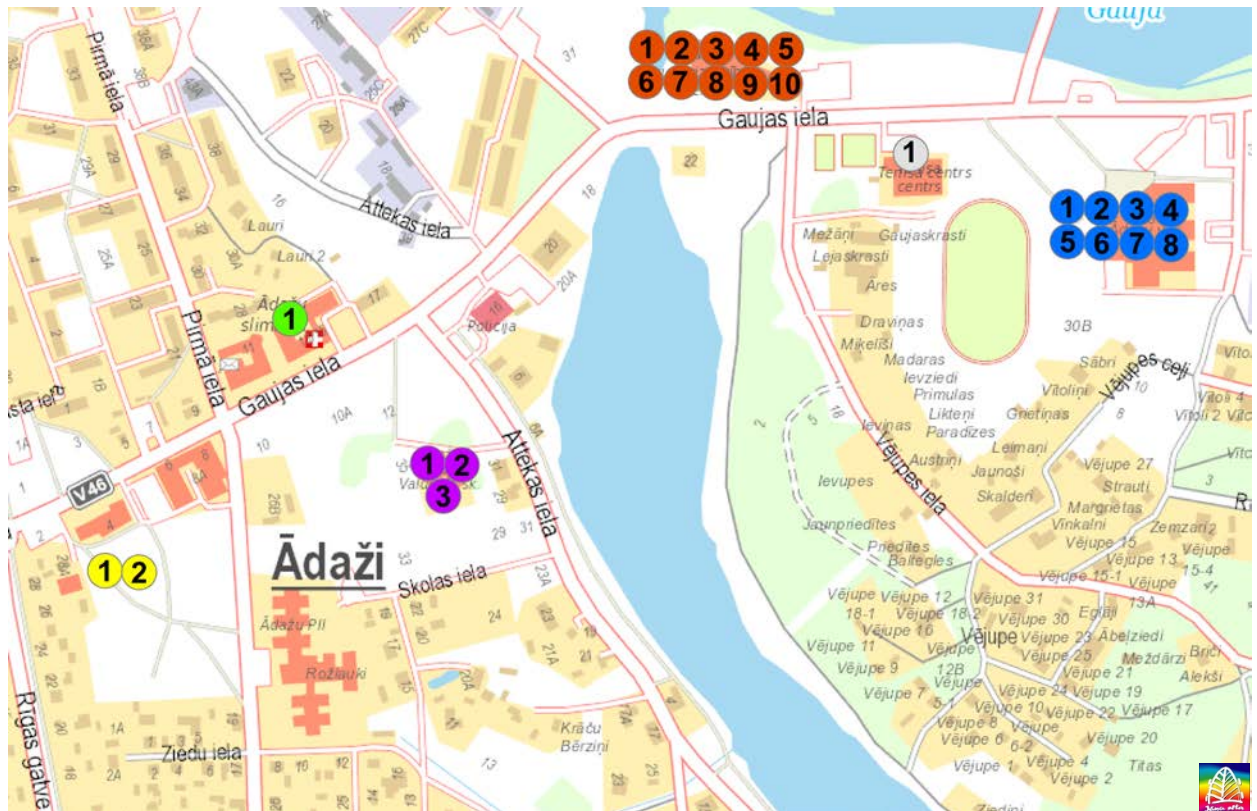
STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
<ul style="list-style-type: none"> – Izglītība – Iedzīvotāju skaita pieaugums – Infrastruktūra – Drošība – Sporta aktivitātes – Kultūras dzīve 	<ul style="list-style-type: none"> – Darbavietu trūkums – Sākumskolas izglītības vietu skaits – Nav velo celiņu – Sabiedrības informēšanas trūkums – Sporta infrastruktūra zemā līmenī ārpus novada centra – Nav nodrošināts skolēnu transports no ciemiem uz izglītības iestādēm
IESPĒJAS	DRAUDI
<ul style="list-style-type: none"> – Ražošanas attīstīšana – Tūrisma attīstība – Popularizēt Ādažu novada uzņēmējus – Uzņēmēju sadarbības veicināšana ar pašvaldību – Dalība ESF projektos – Balteзера kanāla attīstība 	<ul style="list-style-type: none"> – Aplūstošās teritorijas – Likumdošana – Novadā nav izveidota VUGD teritoriālā struktūrvienība

⁵³ Pētījuma ietvaros rīkotā uzņēmējdarbības darba grupa, Ādažos, 27.01.2015.

⁵⁴ Pētījuma ietvaros rīkotā iedzīvotāju darba grupa, Ādažos, 04.02.2015.

2. PIELIKUMS ELFLA PROJEKTI

ATTĒLS:2.P.1. IEVIESTIE UN IEVIEŠANĀ ESOŠIE ELFLA PROJEKTI ĀDAŽU CIEMĀ

Gaujas iela 33, Ādaži

- 1 Aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu mākslas un mūzikas skolas mākslas un mūzikas valodu klasēs
- 2 Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu mākslas un mūzikas skolā
- 3 Profesionāla video projektoru un ekrānu iegāde un uzstādīšana Ādažu kultūras centra Skatītāju zālē
- 4 Lietišķās mākslas darbnīcas aprīkojuma iegāde Ādažu Mākslas un Mūzikas skolā
- 5 Nepieciešamā aprīkojuma un mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskā orķestra dibināšanai
- 6 Mūzikas instrumentu – kokļu iegāde Ādažu Mākslas un mūzikas skolas kokļu ansambļa dibināšanā
- 7 Flīģeļa iegāde Ādažu kultūras centram
- 8 Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskajam orķestrim
- 9 Skārienjūtīgu ekrānu, mikro datoru un stiprinājumu piegāde (tiks īstenots 2015.gadā)
- 10 Videoprojektoru un ekrāna iegāde Ādažu kultūras centra Ceriņu zālei (tiks īstenots 2015.gadā)

Gaujas iela 30, Ādaži

- 1 Ādažu vidusskolas piecu mācību priekšmetu kabinetu aprīkošana ar stacionāriem projektoriem
- 2 Ādažu vidusskolas stacionāru gaismas aprīkojumu un apskaņošanas aparatūras iegāde un uzstādīšana aktu zālē
- 3 Skolas muzeja veidošana
- 4 Ādažu sporta centra āra basketbola laukuma labiekārtošana
- 5 Džudo paklāju iegāde Pierīgas Bērnu un jaunatnes sporta skolai
- 6 Digitālo klavieru iegāde Ādažu vidusskolai
- 7 Eiropas multivides centra izveide Ādažu vidusskolā
- 8 Vieglatlētikas inventāra iegāde Ādažu Bērnu un jaunatnes sporta skolai (tiks īstenots 2015.gadā)

Attekas iela 35, Ādaži

- 1 Multimēdiju iekārtu uzstādīšana Ādažu Brīvajā Valdorfa skolā
- 2 Nojumes ierīkošana amatu darbnīcu aktivitāšu nodrošināšanai
- 3 Portatīvo datoru un grafisko planšetņu iegāde Ādažu Brīvajā Valdorfa skolā (tiks īstenots 2015.gadā)

Gaujas iela 26, Ādaži

- 1 Tenisa aprīkojuma iegāde Ādažu bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas dažādošanai (tiks īstenots 2015.gadā)

Rīgas gatve 28B, Ādaži

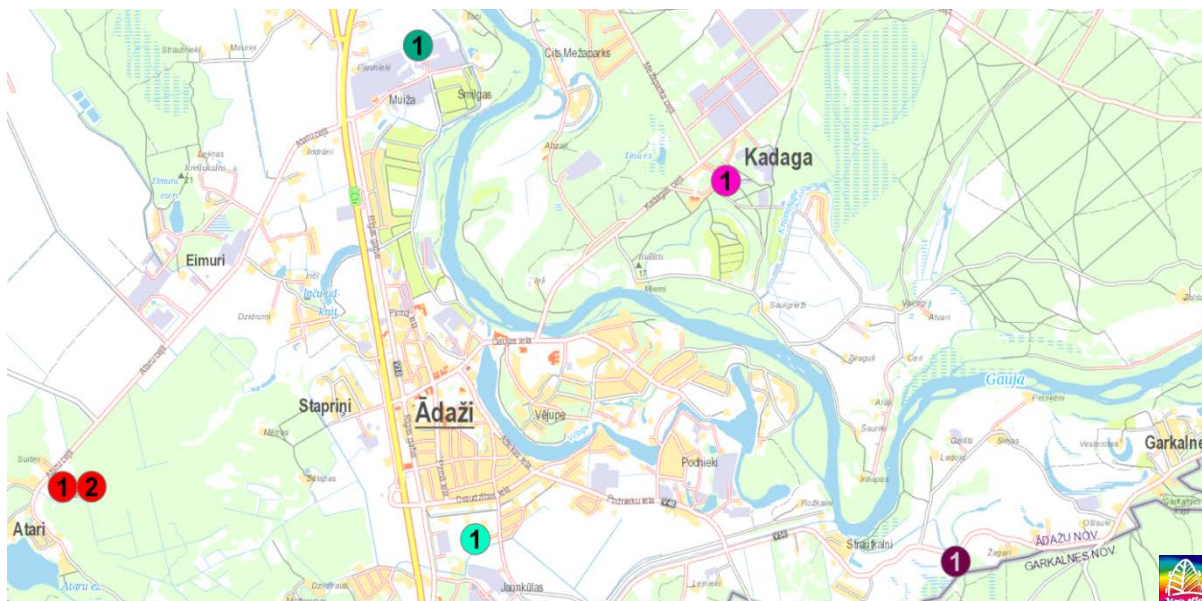
- 1 Brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošana pirmsskolas un skolas vecuma bērniem Ādažu novadā (tiks īstenots 2015.gadā)
- 2 Ādažu HIITS (tiks īstenots 2015.gadā)

Gaujas iela 13/15, Ādaži

- 1 Tehniskā aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu novada domes Sociālā dienesta Atbalsta centrā

ATTĒLS:2.P.2. IEVIESTIE UN IEVIEŠANĀ ESOŠIE ELFLA PROJEKTI ĀRPUS ĀDAŽU CIEMA⁵⁵

1 Ekoloģisks kurināmais: ātri un precīzi

1 Inventāra iegāde futbola kluba „Ādaži” bērnu un jauniešu futbola komandu nodrošinājumam

1 Augļkopības nozares attīstīšana - smiltsērķšķu stādījumu ierīkošana

1 MX Ādaži bērnu un jauniešu moto apmācības pulciņa izveide

1 Smiltsērķšķu stādu iegāde un stādījumu ierīkošana Ādažu novada īpašumā „Mēnessgaismas”

2 Smiltsērķšķu stādījumu kopšanas aprīkojuma iegāde Ingas Bojāres saimniecības attīstībai

⁵⁵Kartogrāfiskais materiāls sagatavots izmantojot SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta” karti un SIA „Envirotech” kartogrāfisko materiālu.

3. PIELIKUMS EZF PROJEKTI

ATTĒLS:3.P.1. IEVIESTIE UN IEVIEŠANĀ ESOŠIE EZF PROJEKTI ĀDAŽU NOVADĀ⁵⁶

Attekas iela 35, Ādaži

- 1** Multifunkcionāla sporta laukuma ierīkošana Ādažu ciema centrā Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā
- 2** Mākslīgā zāliena uzklāšana un elektrības ierīkošana Ādažu Brīvās Valdorfa skolas sporta laukumā
- 3** Amfiteātra būvniecība Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā Ādažu ciema centrā

Gaujas iela 30, Ādaži

- 1** Ādažu sporta laukuma labiekārtošana
- 2** Āra trenāžieru iegāde un uzstādīšana Ādažu vidusskolas teritorijā

- 1** Aktīva atpūta uz ūdens saudzējot Māti Dabu

- 1** "Vējupes" publiskās pludmales labiekārtošana

Krastupes iela 10-75, Ādaži

- 1** Multifunkcionāla sporta un atpūtas parka izveide Podnieku dzīvojamā rajonā Ādažos 1.kārta (tiks īstenots 2015.gadā)

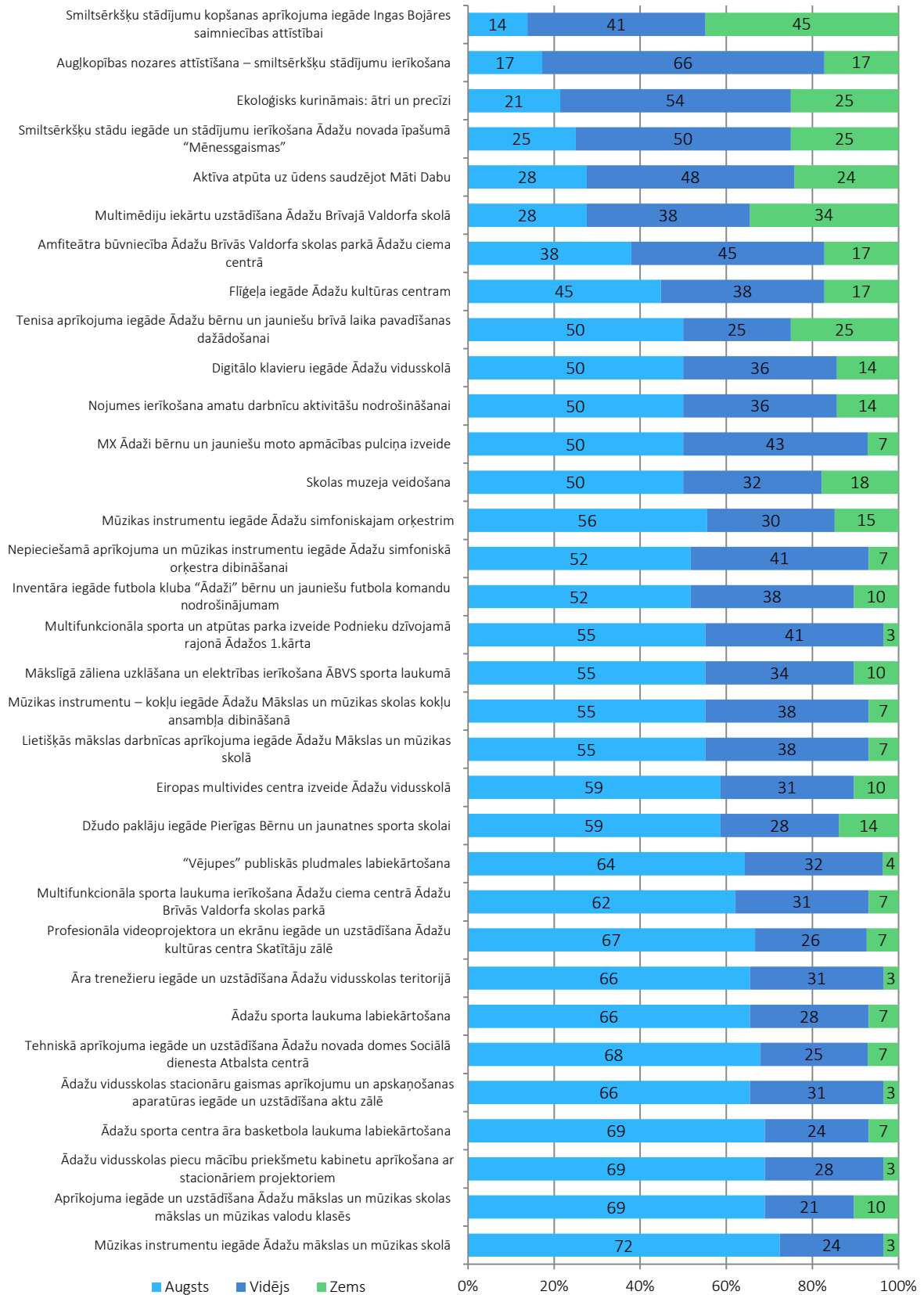
Strautkalnu iela 7, Garkalne

- 1** Sporta, kultūras un atpūtas laukuma izveide (tiks īstenots 2015.gadā)

⁵⁶Kartogrāfiskais materiāls sagatavots izmantojot SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta” karti un SIA „Envirotech” kartogrāfisko materiālu.

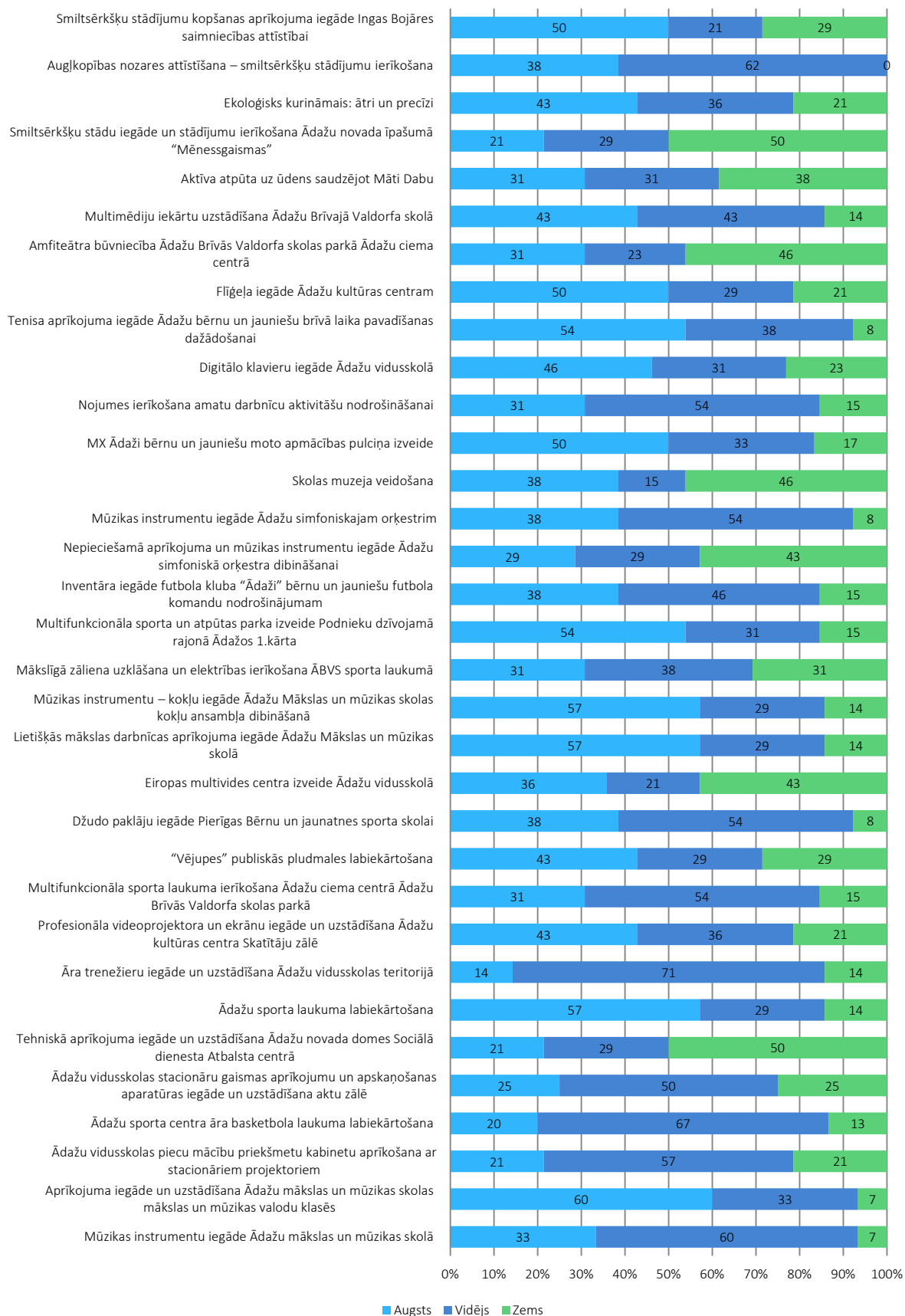
4. PIELIKUMS MĒRĶGRUPU PROJEKTU NOVĒRTĒJUMS

ATTĒLS:4.P.1. Projektu novērtējums no pašvaldības/valsts iestāžu darbiniekiem %⁵⁷

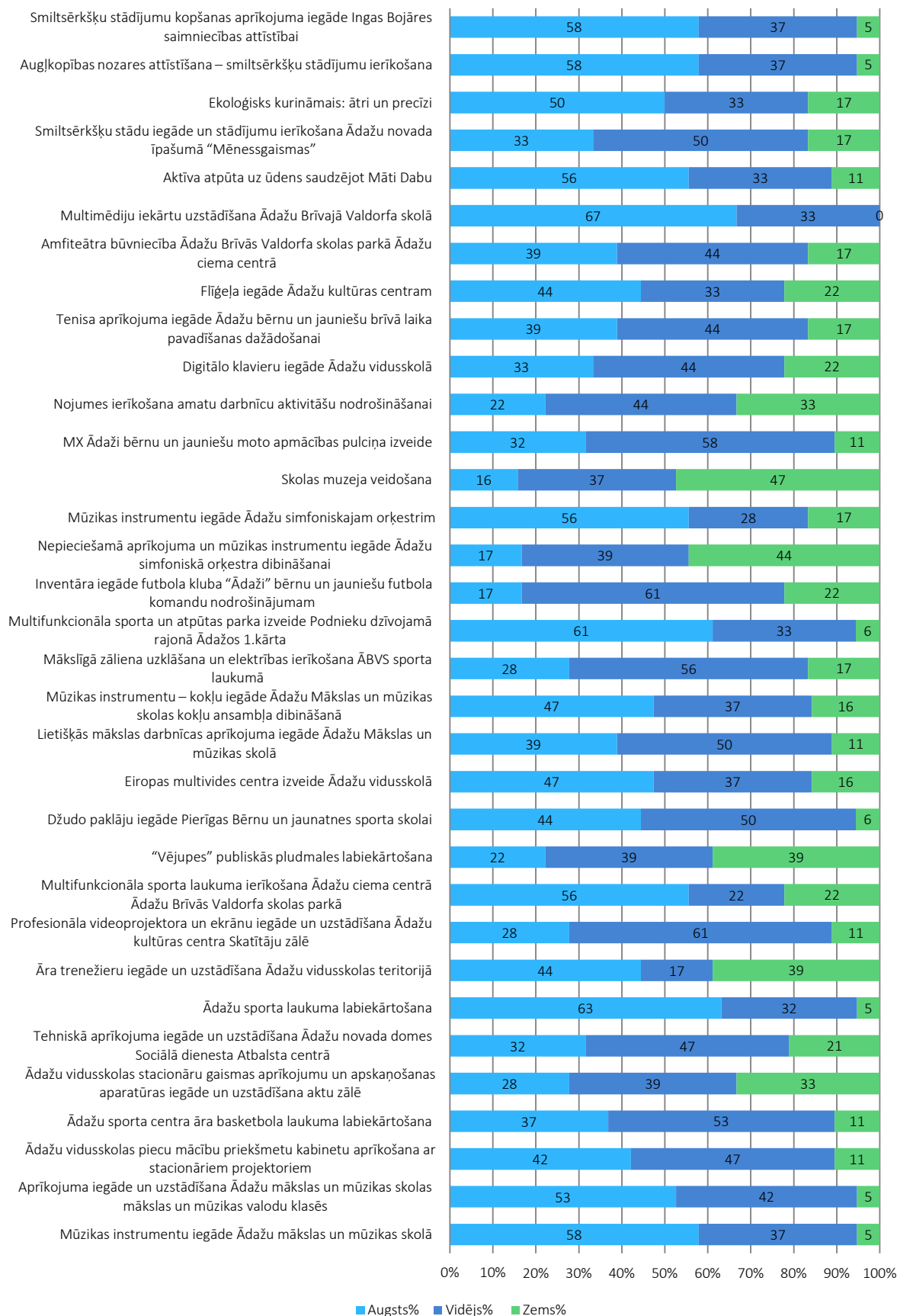
⁵⁷ Ādažu novada iedzīvotāju aptaujas rezultāti. Pašvaldības/valsts iestādes darbinieku, Ādažu novadā realizēto LEADER projektu lietderības un nepieciešamības Ādažu novada attīstībai novērtējums, aptaujā piedalījušies 34 pašvaldības/valsts iestāžu darbinieki, bet ne visi snieguši atbildes uz visiem jautājumiem.

ATTĒLS:4.P.2 Projektu novērtējums no uzņēmējiem %⁵⁸

⁵⁸ Ādažu novada iedzīvotāju aptaujas rezultāti. Pašvaldības/valsts iestādes darbinieku, Ādažu novadā realizēto LEADER projektu lietderības un nepieciešamības Ādažu novada attīstībai novērtējums, aptaujā piedalījušies 16 uzņēmēji/pašnodarbinātās personas bet ne visi snieguši atbildes uz visiem jautājumiem.

ATTĒLS:4.P.3 Projektu novērtējums no iedzīvotājiem %⁵⁹

⁵⁹Ādažu novada iedzīvotāju aptaujas rezultāti. Iedzīvotāju, Ādažu novadā realizēto LEADER projektu lietderības un nepieciešamības Ādažu novada attīstībai novērtējums, aptaujā piedalījušies 26 iedzīvotāji (pensionāri, studenti, privāto uzņēmumu darbinieki, skolēni, bezdarbnieki), bet ne visi snieguši atbildes uz visiem jautājumiem.

5. PIELIKUMS MĒRĶGRUPU NOVĒRTĒJUMS PA PROJEKTIEM ≥50%⁶⁰

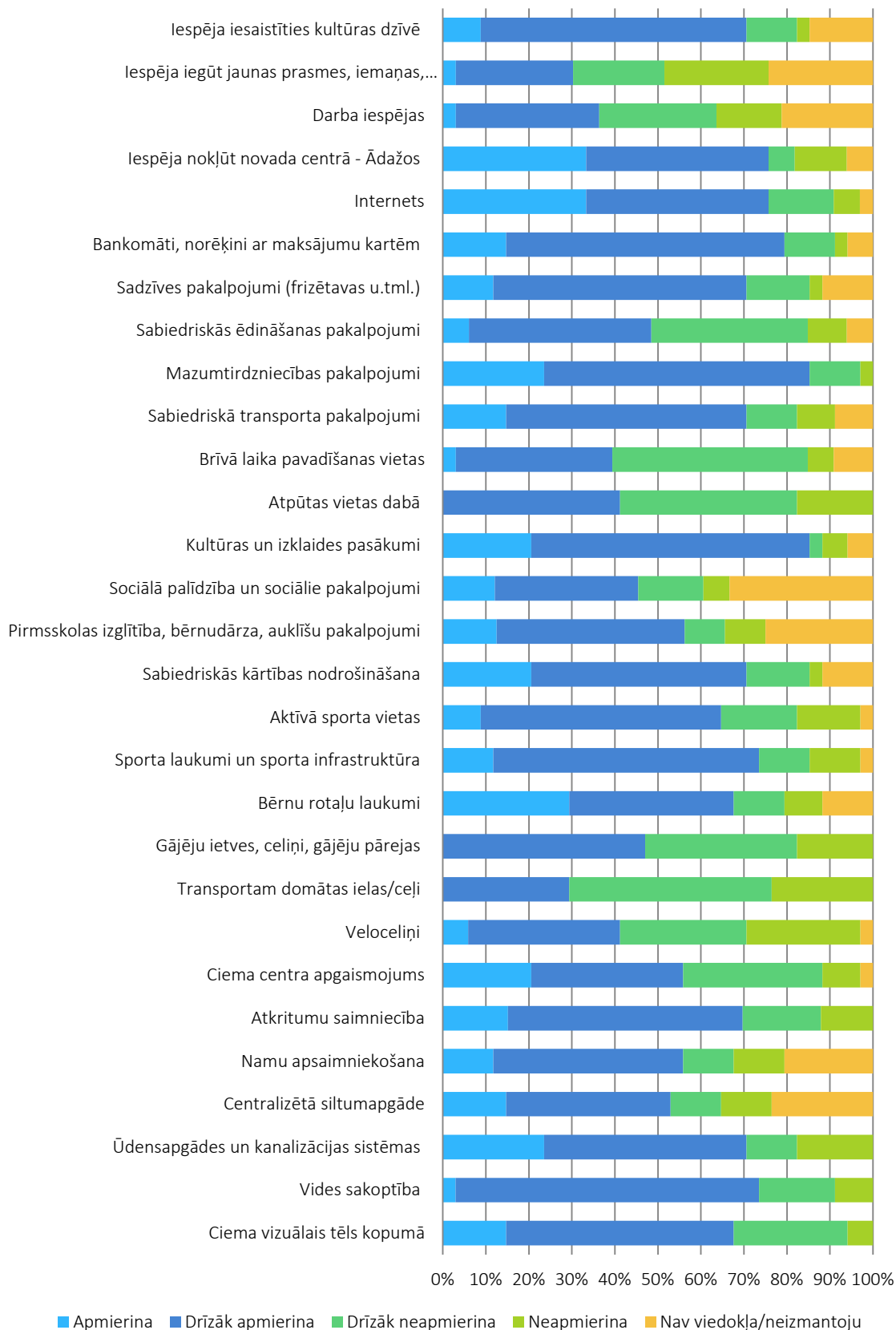
PROJEKTA NOSAUKUMS	PAŠVALDĪBA			UZŅĒMĒJI			IEDZĪVOTĀJI		
	AUGSTS	VIDĒJS	ZEMS	AUGSTS	VIDĒJS	ZEMS	AUGSTS	VIDĒJS	ZEMS
Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu mākslas un mūzikas skolā	✓				✓		✓		
Aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu mākslas un mūzikas skolas mākslas un mūzikas valodu klasēs	✓			✓			✓		
Ādažu vidusskolas piecu mācību priekšmetu kabinetu aprīkošana ar stacionāriem projektoriem	✓				✓				
Ādažu sporta centra āra basketbola laukuma labiekārtošana	✓				✓			✓	
Ādažu vidusskolas stacionāru gaismas aprīkojumu un apskaņošanas aparatūras iegāde un uzstādīšana aktu zālē	✓				✓				
Tehniskā aprīkojuma iegāde un uzstādīšana Ādažu novada domes Sociālā dienesta Atbalsta centrā	✓					✓			
Ādažu sporta laukuma labiekārtošana	✓			✓			✓		
Āra treniņu iegāde un uzstādīšana Ādažu vidusskolas teritorijā	✓				✓				
Profesionāla videoprojektora un ekrānu iegāde un uzstādīšana Ādažu kultūras centra Skatītāju zālē	✓							✓	
Multifunkcionāla sporta laukuma ierīkošana Ādažu ciema centrā Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā	✓				✓		✓		
“Vējupes” publiskās pludmales labiekārtošana	✓								
Džudo paklāju iegāde Pierīgas Bērnu un jaunatnes sporta skolai	✓				✓			✓	
Eiropas multivides centra izveide Ādažu vidusskolā	✓								
Lietišķās mākslas darbnīcas aprīkojuma iegāde Ādažu Mākslas un mūzikas skolā	✓			✓				✓	
Mūzikas instrumentu – kokļu iegāde Ādažu Mākslas un mūzikas skolas kokļu ansambļa dibināšanā	✓			✓					
Mākslīgā zāliena uzklāšana un elektrības ierīkošana ĀBVS sporta laukumā	✓							✓	
Multifunkcionāla sporta un atpūtas parka izveide Podnieku dzīvojamā rajonā Ādažos 1.kārtā	✓			✓			✓		
Inventāra iegāde futbola kluba “Ādaži” bērnu un jauniešu futbola komandu nodrošinājumam	✓							✓	
Nepieciešamā aprīkojuma un mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskā orķestra dibināšanai	✓								
Mūzikas instrumentu iegāde Ādažu simfoniskajam orķestrim	✓				✓		✓		
Skolas muzeja veidošana	✓								
MX Ādaži bērnu un jauniešu moto apmācības pulciņa izveide	✓			✓				✓	
Nojumes ierīkošana amatu darbnīcu aktivitāšu nodrošināšanai	✓				✓				
Digitālo klavieru iegāde Ādažu vidusskolā	✓								

⁶⁰Ādažu novada iedzīvotāju aptaujas rezultāti. Projektu novērtējumu salīdzinājums mērķgrupu starpā, atzīmēti projekti, kuru % novērtējums bija ≥50%.

PROJEKTA NOSAUKUMS	PAŠVALDĪBA			UZŅĒMĒJI			IEDZĪVOTĀJI		
	AUGSTS	VIDĒJS	ZEMS	AUGSTS	VIDĒJS	ZEMS	AUGSTS	VIDĒJS	ZEMS
Tenisa aprīkojuma iegāde Ādažu bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas dažādošanai	✓			✓					
Flīģeļa iegāde Ādažu kultūras centram				✓					
Amfiteātra būvniecība Ādažu Brīvās Valdorfa skolas parkā Ādažu ciema centrā									
Multimēdiju iekārtu uzstādīšana Ādažu Brīvajā Valdorfa skolā							✓		
Aktīva atpūta uz ūdens saudzējot Māti Dabu							✓		
Smiltsērķšķu stādu iegāde un stādījumu ierīkošana Ādažu novada īpašumā “Mēnessgaismas”		✓				✓		✓	
Ekoloģisks kurināmais: ātri un precīzi		✓					✓		
Auglības nozares attīstīšana – smiltsērķšķu stādījumu ierīkošana		✓			✓		✓		
Smiltsērķšķu stādījumu kopšanas aprīkojuma iegāde Ingas Bojāres saimniecības attīstībai				✓			✓		

6. PIELIKUMS APTAUJĀTO ĀDAŽU NOVADA CIEMU IEDZĪVOTĀJU DAŽĀDU JOMU KVALITĀTES NOVĒRTĒJUMS⁶¹

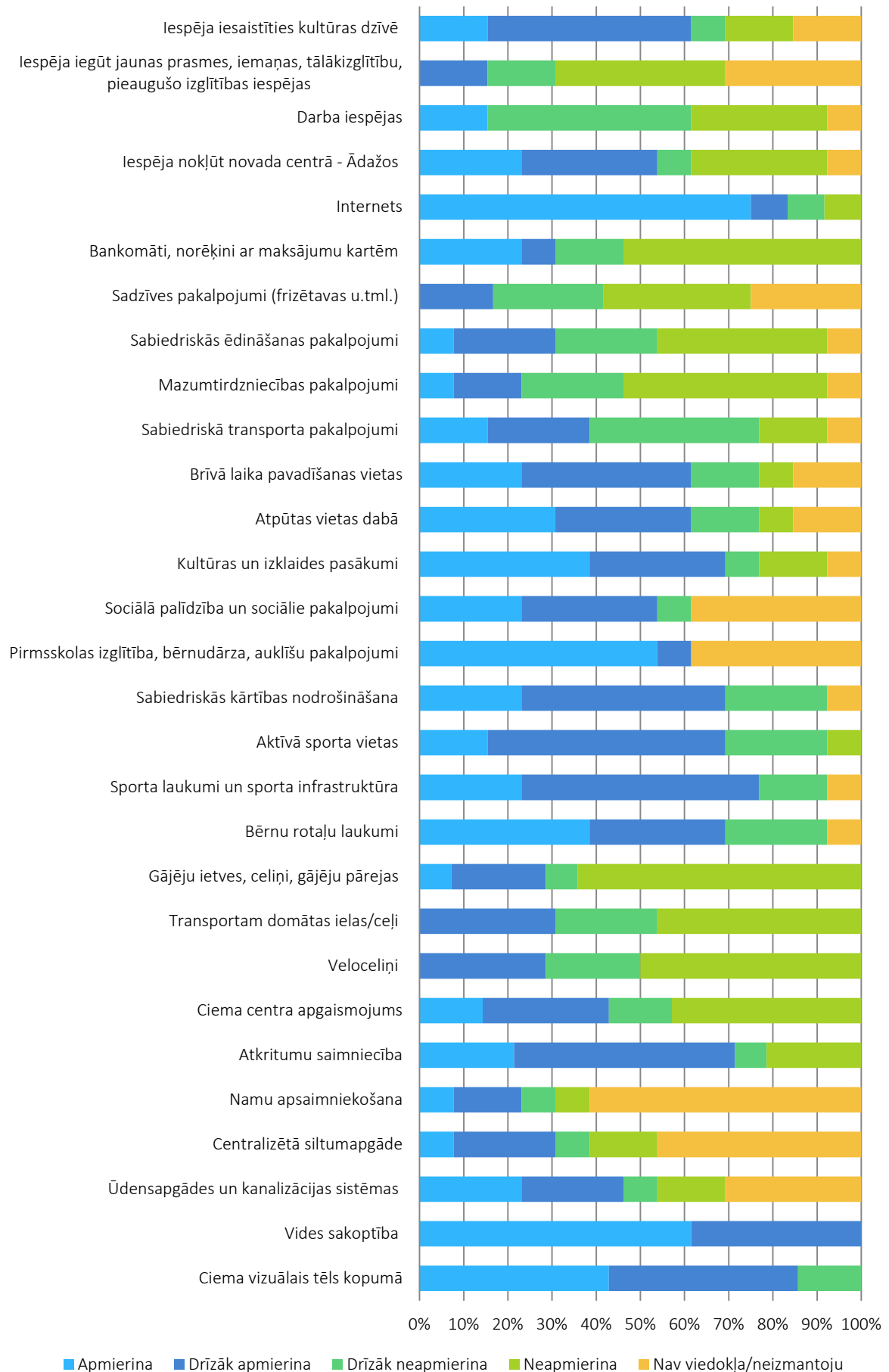
6.P.1. ATTĒLS: Ādažu ciema iedzīvotāju kvalitātes novērtējums % dažādās jomās ciemā

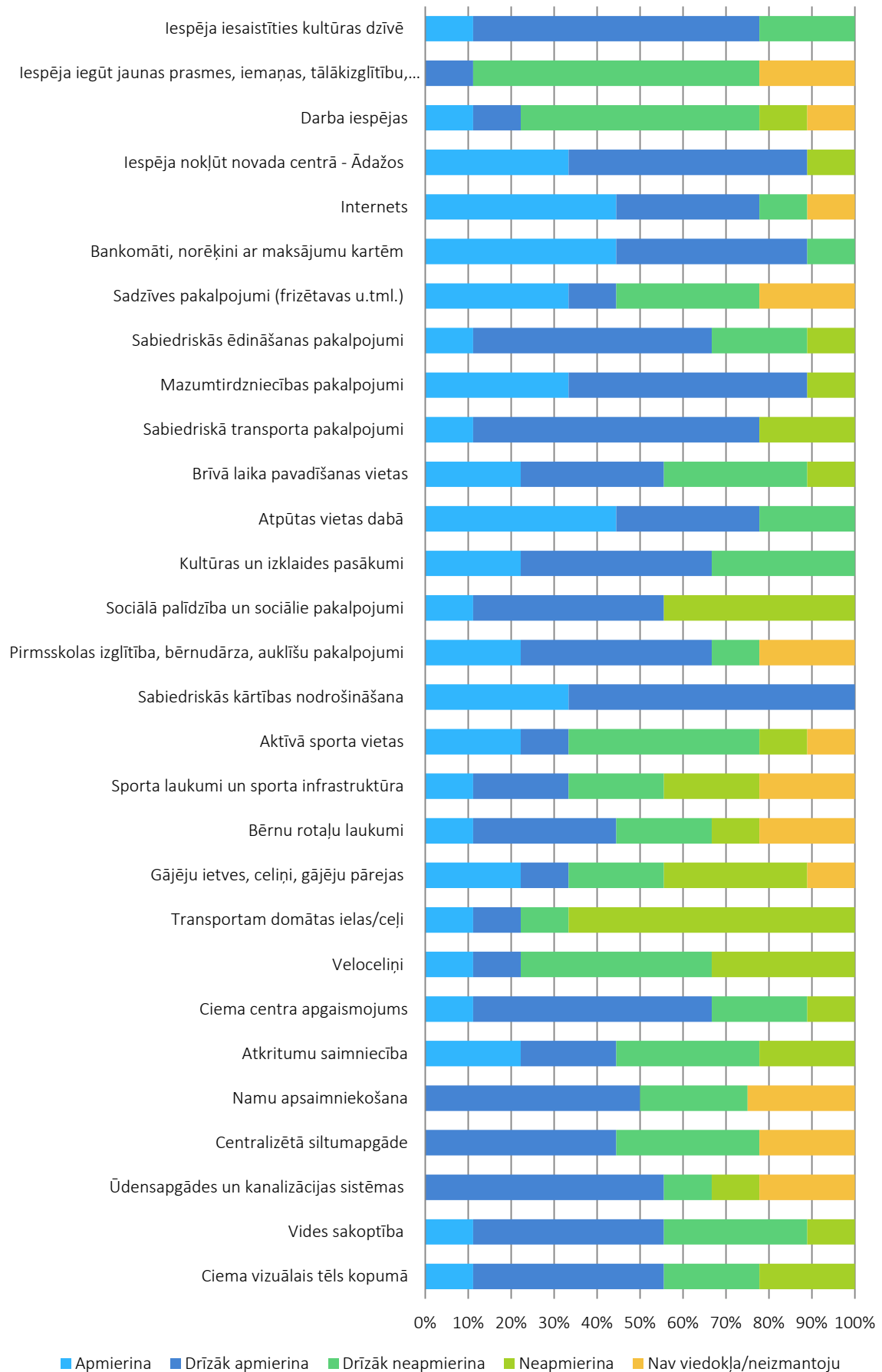
⁶¹Attēloti grafiski dati par tiem ciemiem, kuru iedzīvotāju aktivitāte Ādažu novada aptaujā bija lielākā.

6.P.2 ATTĒLS Baltezera ciema iedzīvotāju kvalitātes novērtējums % dažādās jomās ciemā

6.P.3 ATTĒLS Kadagas ciema iedzīvotāju kvalitātes novērtējums % dažādās jomās ciemā

IZSTRĀDĀTĀJS
SIA „PLĀNOŠANAS DARBŅĪCA”

2015. GADS